

Gönül Dili

ÇANKAYA FAİK GÜNGÖR
ANADOLU İMAM-HATİP LİSESİ

OKUL DERGİSİ

YIL:2 • SAYI:2 • MAYIS 2017

الْحَمْدُ لِلَّهِ
الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ
الْمَوْلَى الْعَبْدِ الْغَائِبِ
الْمَوْلَى الْعَبْدِ الْغَائِبِ
1435

Hattat: Bekir ER

**RABİA
CHRİSTİNE
BRODBECK İLE
RÖPORTAJ**

Cemile SUSAM

**HURAFELER ve
ÇIKIŞ SEBEPLERİ**

Sibel AKÇA

İLLA EDEP

Bayram GÜRBÜZ

**TESETTÜR DEYİNCE
NEYİ ANLARIZ?**

Ayşegül AYALAN

HAT SANATI

Rümeysa ERDOĞAN

ÇANKAYA FAİK GÜNGÖR ANADOLU İMAM-HATİP LİSESİ

OKUL DERGİSİ

YIL:2 • SAYI:2 • MAYIS 2017

Gönül Dili

Çankaya Faik Güngör
Anadolu İmam-Hatip Lisesi
Adına İmtiyaz Sahibi

Zekai TAŞIN
Okul Müdürü

Editör

Cemile SUSAM
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Yazı İşleri Sorumlusu

Cemile SUSAM
Hatice DEMİR

İnceleme Kurulu

Hatice DEMİR

Öğrenci Komisyonu

Emine ALAN
Maide Nur YÜKSEL
Roza SONER
Rumeysa FAKIOĞLU
Beyza DEMİRTAŞ

İçindekiler

Başyazı

Kalplerin İlacı Şefkat ve Merhamet

Rabia Christine Brodbeck İle Röportaj

Tesettür Deyince Neyi Anlamalıyız?

İlmi Hafife Almak

Necip Fazıl Kısakürek'in Kaleminden

Kendine ve Edebiyat Dünyasına Bakış

Eylül Yalnızlığı

Zıtlıklar

Hurafeler Çıkış Sebepleri ve Müslüman bakış Açısı

Gökteki Yıldızlar

Anadolu'nun Gönül Mimarlarından Hacı Bayram-ı Veli

Türkiye'de Filistinli Olmak- Uyan Ey İnsanoğlu

Yoksun

Ünlü Edebiyatçıların Hazin Yaşam Öyküleri

Hat Sanatı

Biz Türkler

Nasıl Gidiyor Sizin Aşk Acınız? - Halep için Susma!

Zaman

Renklerin Dili

Dini Hikayeler

İlla Edep

Edep ve Haya

Ümmet-İ Kaime

Altın Sözcükler

Rahmanın Kulları ve Vasıfları

15 Temmuz ve Verdiğimiz Dersler

Karanlık Gece

15 Temmuz Şehitlerine

Peygamber Efendimiz'e Mektup

Peygamber Efendimizin Yüce Ahlakı

Sevgili Peygamberim

Nevşehir

Erzurum Türkülerinin Hikayesi

Okul Çıkışı

Zamanla Kaybettiklerimiz

Sınav Kaygısı ve Baş Etme Yolları

Geleneksel Türk Sporları

Suriye Mutfağı

Hazır Cevaplar

Branşlarına Göre Öğretmen Kızma Şekilleri

Faaliyetlerimiz

Edeb ya Hu !...

Zekai TAŞIN
Müdür

Edeb ya Hu !...

Dergimiz "Gönül Dili"nin ikinci sayısını çıkarıyoruz. İstedik ki bundan sonraki sayılarımız belli bir tema ile olsun. Bu sayımızda değişen dünyada yitirmemek için uğraştığımız değerlerin başında gelen "EDEP" üzerinde durmak istedik.

Bir toplum, değerlerini yitirse kimliğini yitirir ve mankurtlaşır. Milletleri millet yapan ancak kültürleridir. Kültür; tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde oluşturulan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları oluşturup, sonraki nesillere iletmeye kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü, hars, ekin'dir. Bugün maalesef değerlerimizde bir yıpranma söz konusu. Toplumumuzun değerlerini gelecek nesillerimize aktarmada başarılı olamıyoruz. Ne yapmak lazım, hangi yolu izlemek gerekli?

Edep; toplum töresine uygun davranma, iyi ahlak, incelik, terbiye anlamlarına gelmektedir. Edep nezakettir, zarafettir, büyük ve küçük bilmektir. Edep edebiyatın da kökenidir, usul-adap bilmektir. Edep sınır/hat çizgisidir. Terbiyedir, haddi aşmamaktır, özü ve sözü bir olmaktır. Edep; ailede, toplumda, sokakta, okulda, işyerinde, çarşıda, pazarda, sinemada, tiyatrodada, futbol maçında, trafikte... kısacası hayatın tüm alanında usul ve âdâba uygun olanı yapmaktır.

Edep; gerçekten nedir? Sözlüklerde anlamını aradığımız bir kelime midir? Öğretmenlerin öğrencilerine, yaşlıların gençlere, anne ve babaların evlatlarına verdiği öğütlerde kalmış bir kavram mıdır?

Edep; hak yolunda gidenin hazinesidir. İslam; nezaket ve zarafet ölçülerinden, yani edepten ibarettir. İslam özü itibarıyla itikadi anlamda tevhid, ameli anlamda ise edep üzeredir. İmam-ı Rabbani: "Edebe riayet etmeyen hiç kimse hak dostu olamaz." buyurmuştur. Şeytan Huzur-u İlahiden kibrinden kaynaklı edepsizliği nedeniyle kovulmuştur. Edep, şeytanı üzen bir güzel fazilettir. Edep, "Bismillahirrahmanirrahim" de anlam bulan, vazgeçilmezimizdir.

Rabbim, ilâhî terbiyesiyle bizzat edeplenen Peygamberimiz (S.A.V)'in güzel ahlakıyla ahlaklanmayı hepimize nasîb etsin.

RABİA CHRISTİNE BRODBECK

İsviçre'nin Basel şehrinde doğdu. 12 yaşında bale eğitimine başladı. Londra'da bale ve modern dans eğitimi gördü. Tek başına gerçekleştirdiği performanslarla dünyaca ünlü bir modern dansçı haline geldi, ödüllere layık görüldü. 1986'da New York'ta İslâm ve tasavvufla tanıştı. 1987'de Müslüman oldu. 1992'den itibaren İstanbul'da yaşamaya başladı. Brodbeck, birçok televizyon kanalında farklı programlara ve konferanslara davet edildi. Keşkül, Altınoluk gibi çeşitli dergilerde ve birçok gazetede makale ve röportajları yayımlandı. Ayrıca yazarın hayatı, "Avrupa'da İslâm" projesi dâhilinde, TRT'nin Avrupa Birliği için hazırladığı belgesel programına konu oldu.

Türkiye'de Fakra Övgü ve Hazreti İnsan adlarıyla yayımlanan iki kitabın birleştirilmiş versiyonu (From the Stage to the Prayer Mat, Tughra Books) 2009'da New York Kitap Festivali'nde Maneviyat (Spirituality) ödülüne layık görüldü.

RABİA CHRISTİNE BRODBECK

Cemile SUSAM

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

CS: İsviçreli bir ailenin ikinci ve son çocuğu olarak gözlerinizi dünyaya açtınız ve on iki yaşında bale eğitimi almaya başladınız. Bize çocukluğunuz ve aileniz hakkında bilgi verir misiniz?

Şimdiki dünya benim çocukluğuma hiç benzemiyor. Benim büyük babam, büyük dedem II. Dünya Savaşı'nın bütün sıkıntılarını, acılarını, zorluklarını yaşamış. Savaşla birlikte her şey yerle bir olmuş; ama her şey tertemiz de olmuş. Her iki taraf da fakir; fakat çok çalışkan aileler kendi çabalarıyla bir ev yapmışlar, günümüzdeki gibi lüks içinde yaşayan bir aile değil. Annem hep o yılları anlattığı için II. Dünya Savaşı'ndan çok etkilendim, çocukken benim oynucağım patatesti, kardeşim bu durumdan benim kadar etkilenmedi. Gençlik yıllarımda da ben o havayı alabildim, bugün bile II. Dünya Savaşı'ndan yararlanıyorum. Fakir olduğumuzu söylememin nedeni Peygamber Efendimiz (sav) 'in fakirlikle ilgili sözleri; çünkü insan lüks içinde iken istenilen olgunluğa ulaşamıyor. Şimdiki gençlerin lüks içinde yaşıyor olmaları, onların olgunlaşmalarına engel oluyor. Ben, annem o yokluk yıllarını sık sık anlattığı için bir ruh terapisi ile büyüdüm. Balerinlerde saf, masum, yükselerek uçan bir varlık vizyonu gördüğüm için balerin olmak istedim. Müthiş bir çekim gücü vardı bu isteğimin. Doğuştan ahirete doğru bir çekim gücü hissettiğim için balerinleri meleğe benzetiyordum ve ben de melek gibi saf, temiz olmak istiyordum. Bunda her insanın İslam fitratı üzerine doğmuş olmasının da etkili olduğunu ve çok şanslı bir insan olduğumu düşünüyorum. Sekizinci sınıftan sonra okula devam etmedim. İyi bir balerin olmak için gerekli eğitimleri almaya başladım.

36 yaşında iken New York'ta arkadaşlarınızla yolda yürürken kapısında "VARLIK HİÇLİKLE BAŞLAR" yazısını gördüğünüz mimarisi farklı bir binadan içeri girdiğinizde karşılaştığınız, sizin ikinci hayatınızın başlangıcı olacak kadar büyüleyici ve etkileyici olan şeyler nelerdi?

New York'taki mescitte böyle bir yazı yoktu, yanlış yazmışlar. Mütevazı bir Türk mescidi idi. Tevafukken içeri girdik, oradaki hocadan çok etkilendim anlattıklarını, yansıtan, hissettiren biriydi, İslam dinini çok iyi temsil ettiği, yaşadığı ve yansıttığı için çok etkilenmiş olduğumu düşünüyorum. Çünkü günümüzde de hocalar anlatıyor, anlatıyor; ama kimse de değişen bir şey olmuyor. Hocamın hal dilinin beni çok etkilemiş olduğunu düşünüyorum. Daha önce öyle bir insanla hiç karşılaşmamıştım, bütün hayatta aradığım şeyi, özlediğim şeyi yani mütevazılığı, ilahi güzellikleri onda buldum; gaflet uykusundan uyandım, Allah gözlerimi açtığı için görebildim.

1992'de ailenizi, gösterişli yaşamınızı bırakıp İstanbul'a yerleştiniz, bir başka İslam ülkesi değil de neden Türkiye, neden İstanbul?

Din yaşanılarak öğrenilir, öğrenilerek yaşanır. Ben de dinimi öğrenmek ve yaşamak için İstanbul'a geldim; çünkü İslamiyet'le bir Türk mescidinde tanışmıştım.

"İslamiyet'i öğrenmem 15 yıl sürdü." diyorsunuz, İslamiyet'i öğrenmek için neler yaptınız, İslamiyet'i öğrenmek ve yaşamak isteyenlere tavsiyeleriniz nelerdir?

"İslamiyet'i öğrenmem 15 yıl sürdü demedim." Ben, 15 yıl sonra yazmaya başladım, dedim yanlış anlaşılmasın. İslamiyet'i tamamen öğrendim, tamam bitti diyemeyiz, böyle bir şey söz konusu olamaz. Ben neyim ki dört halife ile karşılaştırıncaya bir hiç olarak görüyorum kendimi. İlerlemek çok çok zor, okumayınca araştırmayınca hemen unutuyoruz, geriliyoruz, öğrenmeye, araştırmaya devam ediyorum.

' Yazmak benim için muhabbet bardağının taşması gibiydi." diyorsunuz, kitap yazmaya nasıl karar verdiniz?

İçimde doluydum, zenginleşmişim, bu sefer de

içimdekileri paylaşmak, yansıtmak istedim. İlhamımı hocamdan aldım, ruhumda filizlenen güzellikleri paylaşmak istedim. Danstan kaleme geçti yansıtmaya işi, önceleri bunu bale ile yapmaya çalışıyordum, şimdi ise kalemle...

Bir söyleşinizde iletişim çağında olmamıza rağmen birbirimizden koptuğumuzu, söylemiştiniz; bunu bize biraz açar mısınız?

İletişim çağında yaşıyoruz; ama birbirimizden koptuk. Bu, büyük bir paradoks, adeta makineleştik, sürekli mesajlaşıyoruz; bu iletişim mi? Çok sahte bir şey, bir virüs bu, orada kalp yok, göz göze iletişimi, muhabbeti kaybettik. Bu, çağımız insanına büyük bir zarar veriyor. Her şeyi karanlık görmek iyi değil; ama dünya bizi narkotize etti, bizi uyandırıcı bir şey lazım. Konuşmak faydalı olmuyor, biraz ameliyat lazım, bunu ise Allah yapar, ağır tokatlarla insanı uyandırır. Bu ise insanoğlu için büyük bir şanstır.

Bir televizyon programındaki (Kahve Bahane) söyleşinizde Türk toplumunda kadın ve erkekler arasında büyük farklar olduğunu, erkekleri kadınlardan daha terbiyeli bulduğunuzu söylüyorsunuz; bu konuyu biraz açar mısınız, bu konuda bizlere neler tavsiye edersiniz?

Türk toplumu bu durumu kendisi oluşturuyor, erkekler serbest, kadınlarsa evden dışarı çıkmıyor; gerçekleri, hayatı tanımıyor, kapalı dar bir alanda yaşıyor. Avrupa'da öyle değil, kadınlarda hırs, kıskançlık, nefis çok kuvvetli. Eğitim, şuur, idrak yok. Bu böyle olmamalı, artık uyanmalıyız. Onları yetiştirmek, kadınlara hayatın içinde yaşamayı öğretmek lazım. Hz. Hatice, Hz. Fatma, Hz. Aişe annelerimiz öyle mi? Onlar hayatın içinde, her alanda var olmuşlar, bize örnek olmuşlar; aradığımız her şeyi onlarda bulabiliriz. Feminizm hareketleri de kadınları olumsuz etkiliyor, ben onları da çok samimi bulmuyorum, o da bana doğru gelmiyor, onlar da başka bir uç nokta gibi geliyor bana. Her şey ölçülü olmalı; Kuran'a, sünnete uygun yaşamak lazım. Sahabeler nasıl yaşamışsa onları takip etmemiz, onlar gibi yaşamamız lazım. Onların yaşamında her şey var, onlar ayetleri yaşayarak göstermişler; onların yaşamına bakıp örnek almalı ve onlardan öğrenmeliyiz. İnsan sevgisi olmadan olmaz. İnsanı sevmeden hiçbir şey sezilemez.

2014 yılında " Ağlayabilseydiniz, Anlayabilirdiniz." başlıklı bir yazı kaleme aldınız, bir Müslüman, bir insan olarak ağlamak sizin için neyi ifade ediyor?

"Ağlayabilseydiniz, anlayabilirdiniz." Sözü bana ait değil Necip Fazıl Kısakürek'e ait bir söz o da yanlış yazılmış ya da yanlış anlaşılmiş. Ağlamak benim için her şeyi ifade ediyor, ağlamak olmazsa olmazlardan biri. İnsanın iç temizliği gözyaşı ile olur. Türkiye, her gün şehitlerine ağlıyor; mesela şehitler, İslam dünyası için bir bedel oluyor. Gözümüzün açılmasını sağlıyor. İnşallah bu şehitler, bu coğrafyanın kurtuluşu için bir vesile olur.

"Kendi kitabımızı okumanın vakti geldi." diyorsunuz, günümüz Müslümanlarının Kuran-ı Kerim'le olan ilişkilerini nasıl görüyorsunuz?

Bin dört yüz küsur senedir Kur'an- ı Kerim elimizde olgunlaştık mı, kendimizi değiştirebildik mi? Elimizdeki kitaptan faydalanamıyoruz. İlk vahiy "Oku!" O vakit geldi, okumanın, tanımanın vakti geldi. Kur'an -ı Kerim; hafız olmamız, ezberlememiz, cüz cüz sürekli okumamız için indirilmedi. Okuyup okuduklarımızı yaşamamız, hayata geçirmemiz, emirlerine uygun bir yaşam sürmemiz için indirildi. Kuran -ı Kerimi yaşamak için okumamız lazım.

"Hz. İnsan", "Fakra Övgü", "Sonsuz Kulluk", "Aşk Mesleği", " Ağla", " Sahneden Secdeye", "Modern Dansçının Dönüşümü" yayınlanmış kitaplarınız, bu röportajı yapmak için size telefon ettiğimizde yeni bir kitabınız yayınlanacağı için, bir hafta sonra daha müsait olacağınızı söylemişsiniz; bize yeni kitabınız hakkında bilgi verebilir misiniz?

Yeni kitabım, İnşallah nisan ayında çıkacak. Son kitabımda miraç konusunu ele aldım. Çünkü bizim en büyük mirasımız miraçtır. Biz onu kandillerin içine hapsettik; oysa herkes çok iyi biliyor ki müminin miracı namazdır. En büyük miracı, namazı, duymadan, hissetmeden ibadet ediyoruz. Mesela kitapta 15 sayfada secde konusunu, 20 sayfada kulluk konusunu anlatmaya çalıştım. Hacca, umreye gidiyoruz, önemli olan gitmek değil aldığı güzellikleri yansıtabilmek, verebilmek... Peygamber Efendimiz(sav), miraca çıkmış; ama çöldekiler ne olacak, diye geri dönmüş; biz de onun gibi olmalıyız, Gazze ne olacak, Suriye ne olacak, ümmet – i Muhammed'in hali ne olacak, diye kafa yormalıyız. Miracı yaşamayan kulluğu bilemez. Ben de miraç yaşamadım; ama ben miraç makamını seyrettim ve âşik oldum. Oradan çkamadım.

Bu röportajı yapmak için bize fırsat verdiğiniz ve vakit ayırdığınız için çok teşekkür ederiz, Allah razı olsun.

KALPLERİN İLACI, ŞEFKAT, MERHAMET

Keziban Tezcan

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Rahmet kökünden gelen merhamet, acımak, şefkat göstermek, af, lütuf ve ihsanla muamele etmek gibi anlamlara gelir.

Kalplerin mutlu ve huzurlu olabilmesi için Kur'an'da tarif edilen merhamet anlayışının, insanlar tarafından yaşanması gerekir. Bu anlayış uygulanmadığı sürece kargaşa ve huzursuzluk hâkim olur. Çünkü sevginin olmadığı yerde bencillik ve zulüm vardır.

İslam dininin insana yaklaşımı ciddi bir değerlendirmeye tabi tutulduğunda güzel ahlakın, şefkatin ve merhametin öne çıktığı görülür. Katılığın, kırcılığın, zorbalığın İslam'da yeri olmadığını, benimsenmediğini hem kaynaklardan hem de uygulamalardan kolayca anlamak mümkündür. Geçmişe dönüp bakıldığında bu dinde, katılığın değil yumuşaklığın; şiddetin, zulmün değil, merhametin; intikamın değil, affediciliğin geçerli olduğu görülmektedir.

Merhamet sahibi inanan insanlar Allah'ın yarattığı bütün mahlûkata duydukları derin şefkat sebebiyle, maddi manevi her konuda yardım etmeye çalışırlar. Bu

yardımların karşılığında da herhangi bir beklenti içerisine girmezler.

Toplumunda huzur ve güven ortamı sağlayan merhamet anlayışının, insanlar arasında yayılması, güzel ahlakın yerleşmesi ve yaygınlaşması ile gerçekleşir. İyiliği emreden ve kötülüğe güzel bir tavırla karşılık veren insanların oluşturduğu bir toplumda şiddet, kavga ve kargaşa eksik olmaz. Yüce Allah ayet-i kerimede şöyle buyuruyor: " İyilikle kötülük eşit olmaz. Sen, güzel olan bir tarzda (kötülüğü) uzaklaştır; o zaman, (görürsün ki) seninle onun arasında düşmanlık bulunan kimse, sanki sıcak bir dostun oluvermiştir." (Fussilet Suresi ,34)

"Merhamet etmeyene merhamet edilmez.", "Allah, insanlara merhamet etmeyene rahmette bulunmaz." diye buyuran bir peygamberin ümmetiyiz bizler. Efendiler efendisi katı kalplilikten Allah'a sığınmıştır; O bir şefkat, merhamet peygamberidir. Eğer bizler de onun ümmeti olduğumuzu iddia ediyorsak onun yolundan gitmek için gayret göstermeliyiz.

İnsan ne kadar karşısındakine şefkat gösterirse, güzel ahlak örneği sergilerse kendi de bir o kadar aynı muameleyle karşılaşır. Hayat aslında metafizik yönünden incelendiğinde, sizler nasıl olursanız, bütün duyguların insanlardan size yansıdığını görürsünüz. Düşmanınıza bile dostça yaklaşsanız bir de bakarsınız onun da size aynı duygularla karşılık verdiğini görürsünüz. Allah o insanın kalbini sevgiye doğru çevirmiş ve yumuşatmıştır, tıpkı ayette buyrulduğu gibi...

Büyük İslam âlimi Abdülkadir-i Geylani "Birbirinize saygı gösterin, merhamet gösterin, aranızda şefkatli olun. Birbirinizi kötülemez, birbirinizi azarlamayın. Birbirinize karşı iyi davranın, karşısındakinin kusur ve ayıplarını münasip bir dille anlatın, görmemezlikten gelin. Birbirinizin ayıplarını yaymayın, hatalarını affedin. Teftiş ve teccüssü kaçmadan, birbirinize iyiliği emredin. Birbirinizi kötülükten de alıkoyun." (Abdülkadir Geylani, 'Kalpleri Aydınlatan Sözler, sf. 183,)

"Mü'minler ancak kardeşlerdir. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin. Allah'a karşı gelmekten sakının ki ilahi merhamete erişebilirsiniz." (Hucurat Suresi, 10) Bu ayetten de anlaşılıyor ki kardeşlik seviyemiz çok önemli bir ölçüdür. Kardeşlik olursa gönül genişler, gönül genişlerse, insan affedicidir, hoş görümlüdür, cömert ve mütevazi olur.

Bencilik ve grup benliği de kardeşliğin baş düşmanıdır, parçalayıcıdır. Dolayısıyla mesleğine, fikrine ve daha pek çok grup oluşturma değerlerine bakarak,

bir topluluk diğer bir topluluğu hafife alır ve onu küçük görürse kardeşliğe ve beraberliğe en büyük zarar vermiş olur. Zenginler fakirleri, yöneticiler yönetilenleri, üst meslek grupları diğer meslek çalışanlarını, doğruluk üzere oldukları halde aşağılarsa, aralarındaki kardeşliği, birlik ve beraberliği zehirlemiş, bozmuş olurlar. Böyle bir durumda gerçekten karşısındakini küçük gören kendisini de küçülmüş olur. Kardeşlik, affediciliği, bağışlamayı, hataları örtmeyi gerektirir. Hiçbir insan kusursuz değildir. Doğrusu bu iken de ayıpları örtmek bir tarafa, kusur avcılığına çıkmak, beraberliği parçalamada şeytana dost olmak demektir. Gerçek dostlar, arkadaşlar, birbirlerinin hem yüzüne hem de sırtına hayırla anandır. Güzel cümlelerle beraberlik ve kardeşlik duygusunu pekiştirmelidirler, birbirlerinin gönüllerini incitecek ifadelerden kaçınmalıdırlar. Çünkü gönüllerin soğuması birliği bozup dağıtacaktır. İlahi merhamete erişmek için kardeşliğin bir gereği de birbirini yanlıştan korumaları ve güzelliklerin devam etmesi için birbirine dostane yardımcı olmalarıdır.

"Mü'min erkekler ve mü'min kadınlar birbirlerinin dostlarıdır. İyiliği emreder, kötülükten alıkoyarlar. Namazı dosdoğru kılar, zekâtı verirler. Allah'a ve Resulüne itaat ederler. İşte Allah böylelerine merhamet edecektir. Şüphesiz Allah mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir." (Tevbe Suresi, 71)

Sonuç olarak, İslam dünyasının yeniden gerçek bir baharı yaşaması, ancak imana dayalı kardeşlik duygularının benimsenmesine, yaşanmasına bağlıdır.

TESETTÜR DEYİNCE NEYİ ANLARIZ?

Ayşegül AYALAN

Meslek Dersleri Öğretmeni

Günümüz toplumuna bir anket yapılsa ve denilse: "Tesettürden neyi anlıyorsunuz?" sanırım verilen cevapların çoğu başörtüsü ve türbandır. Elbetteki giyim kuşamımızı ÇOK DAR ve içini gösterecek kadar İNCE giyinmemek ve YÜZ KOL hariç vücudumuzu kapatmak tesettürdür. Ama sadece bu değildir. Tesettür; karşı cinsle iletişimimizde, konuşmalarımızda, hareketlerimizde oturup kalkmalarımızda ÖLÇÜLÜ olmaktır, aynı zamanda. Onun içindir ki Allah-ü Teala Kur'an-ı Kerim'de: "Müslüman kadınlara söyle gözlerini haramdan sakınsınlar." buyurur.

Tesettür, duvarlarımızı süsleyen 'Edep Ya Hu' nun hayatımıza yansımadır.

Tesettür; hayadır namustur, iffettir. Onun içindir ki Kur'an-ı Kerim'deki 'iffetli kadınlar' hitabı biz Müslüman kadınlarıdır. Tesettür aslında GÜZEL AHLAKA DOĞRU ATILMIŞ İLK ADIMDIR, ÖYLE OLMALIDIR.

Bu yüzdendir ki; başörtüyü tesettürün tamamı değil, bazıları için başlangıç, bazıları için nihayete eriş noktasi olarak kabul etmek zannımızca daha doğru olacaktır.

İSLAMDA KADIN

Nebiler nebisi Hz. Muhammed (sav.), kendisine gelen ilk vahiyle sarsılmıştı. Kolay değildi, ilk defa Cebrail'le muhatap olmuştu. Bilindiği üzere eve gitti, sevgili eşi Hz. Hatice'ye: 'Beni örtün!' deyip bir süre dinlendikten sonra başından geçenleri anlattı. Hz. Hatice'nin Rasulüllah'a cevabı biz kadınlara örnek teşkil edecek şekilde manidardır: "Müjdelersin, sebat et. Canımı yed-i kudretinde tutan Allah'a yemin ederim ki Allah seni asla bırakmaz. Sen akrabaları gözetirsin, sözün doğrusunu söylersin, zorluklara sabredersin, misafirleri ağırlarsın, felakete uğrayanların yardımına koşarsın. BÖYLE KULUNU ALLAH BIRAKMAZ."

Dünyanın seyrini değiştiren bu olay karşısındaki Hz. Hatice'nin tutumu aile içerisinde kadının konumunu göstermek bakımından dikkate şayandır. Hz. Peygamber'in en zor günlerinde ona maddi, manevi desteğini esirgememiştir. Bu yüzdendir ki, vefatından yıllar sonra bile Hz. Peygamber onu minnetle hatırlayacak, Hz. Aişe'nin serzenişleriyle karşılaştığında: 'O bana zor en zor zamanlarımda destek oldu.' cevabını verecektir.

Toplumun temel taşı olan ailenin mihenk taşı olan biz kadınlar; Hz. Hatice'yi, Hz. Aişe'yi, Hz. Fatıma-yı, Hz. Meryem'i iyi öğrenmeli, iyi anlamalıyız.

Aile içerisinde kadının eşine destek olmasının, toplum açısından ne denli önemli olduğunun yeryüzünde fitne çıkarmanın, insan öldürmeyle eşit olduğu bilincinde olan nesiller yetiştirmek, biz İmam Hatip Lisesi öğretmenlerinin sırtındaki ağır yüklerden biridir.

İLMİ HAFİFE ALMAK

Vildan TÜRKMEN

11/C

Eski zamanda ilim öğrenmek çok zor olduğu için imama, karısına ve çocuklarına çok değer verip çok saygı gösterirlermiş.

Günün birinde hanımlardan birisi su doldurmaya gitmiş. Tabi o zamanlar su köyün çeşmesinden temin edildiği için uzun bir sıra meydana gelirmiş. İmam ve ailesine önem verildiği için diğer hanımlar ona sıralarını verirlermiş. Yine o zaman da bu şekilde olduğu için hanımlardan birisi akşama kadar sıra beklemiş ve akşam evine geldiği vakit.

Eşine: "Sen niye imam olmadın? Eğer sen de imam olsaydın bana da sıra verilir ve ben akşama kadar beklemezdim." diye çıkmış.

Eşi: "İlim öğrenmekte ne var ki ben de öğrenirim." diyerek yanına hiçbir şey almadan yola çıkmış.

30-40 yıl boyunca evine dönmemiş. Ama bu mesafede sadece öğrendiği ilim "Allah-ü Ekber, lafzı ve Besmele-i Şerife'yi" olmuş.

Köyüne döndüğünde köyün imamı vefat etmiş.

Köy halkı: " Haydi, o kadar ilim öğrendin, bize bir cuma namazı kıldırır!" demişler.

Adam, ben Allah-ü Ekber lafzı ve besmele-i şerife dışında bir şey öğrenemedim, diye içinden geçirmiş.

Akıldan: "En iyisi ben Allah-ü Ekber der ve besmele çeker, sonra buradan giderim." diye geçirmiş. Sonra dediği gibi yapmış. O gıkınca cemaat de imamın bir bildiği vardır deyip çıkmış. Akabinden cami yıkılmış. Adam ne olduğunu anlamaya çalışırken.

Cemaat: "İmam, caminin yıkılacağını bildi de çıktı bu ne büyük bir alimdir?" diye düşünmüş. Bu hadise her tarafa duyulunca o zamanın hükümdarı haberi alırmaz onu yanına çağırılmış.

Padişah: "Benim sarayında casuslar var, bunları bulursan seni eve gönderirim, bulamazsan idam ederim." demiş.

Adam yine: "Nasıl olsa bir gün ecel gelecek, ben kırk gün burada sefa süreyim." diye düşünmüş. Ve tavuk yemeğini de çok severmiş.

Sonra şöyle söylemiş: " Bana bir oda ayırın ve 40 gün boyunca bana tavuk getirin." demiş. Padişah kabul etmiş.

Bu yemekleri de o casuslar getirirmiş, adam her zaman öleceği zamanı yani kırk günü sayarmış. Biri gitti 39'u kaldı dermiş ve buna yemek getiren casuslar da 40 kişilemiş içlerinden birisi bu herhalde benim casus olduğumu anladı, diye ertesi gün başka birisini göndermiş. Bu sefer de ikisi gitti 38'i kaldı demiş ve bu böyle devam etmiş. Sonra tabii bu casuslar, o bizi padişaha söylemeden biz kendimiz itiraf edelim, demişler ve padişaha itiraf etmişler.

Sonra padişah, o adamı çağırılmış ve ona çok teşekkür etmiş, adam yine ne olduğunu anlamaya çalışırken

Bu sefer padişah: "Senden son bir şey isteyeceğim." demiş.

Ve şöyle demiş: "Biz savaşa katılacağız ve bizden hiçbir kişiden bir damla kan akmayacak " demiş.

O da yine ben ne yapacağım diye düşünmüş.

Ve aklına şöyle bir şey gelmiş:

"Tamam, o zaman bana hasta, zayıf, yaralı bir hımar (eşek) ve tuzlu su verin." demiş.

Ben şimdi zayıf, hasta olan bir eşek isteyim bir de tuzlu su ister eşeğe içiririm o da iyice susayınca en arkadan gider ben de kaçırım, diye düşünmüş.

Dedikleri yapılmış. Bu eşeğe binmiş. Yanlışlıkla elindeki tuzlu su yaralı eşeğin yarasına dökülmüş ve eşek bu acı ile atlardan bile önde gitmeye başlamış.

Düşmanlar da bunu görünce şaşkınlık içerisinde:

" Bunların eşekleri bile böyle ise atları nasıldır? " diye düşünüp geri çekilip kaçmışlar. Böylece padişahın tarafından hiç kimseden bir damla bile kan akmamış.

Hükümdarın bu, çok hoşuna gitmiş. Son bir kez daha soru sormuş:

Hükümdar: "Avucumda ne olduğunu bilersen seni serbest bırakırım" demiş.

Adam da: "Artık kurtuluş yok çekirge bir sıçrar iki sıçrar üçüncüde kuyuya düşer." demiş.

Hükümdar onu serbest bırakmış, meğer padişahın elinde çekirge varmış.

Bu adamın bu şekilde ilminin az olmasının sebebi ilmi küçümsediği içindir. Ama 30-40 yıl sabrettiği için de bu şekilde mükafatlandırılmış.

NECİP FAZIL KISAKÜREK'İN KALEMİNDEN KENDİSİNE VE EDEBİYAT DÜNYASINA DAİR İLGİNÇ BİLGİLER

Maide Nur YÜKSEL

11/A

Bir avareden, hatta bir serseriden bir dava adamına dönen şair, bütün bir hayatı boyunca kendi hatalarının ve suçlarının cezasını çekti. Aynalar şiirinde kendine şu mısralarla kızılıyordu: "Suratımda her suç bir ayrı imza, / Benmişim kendime en büyük ceza!"

Tüm hataları, eksiklikleri, pişmanlıklarının yanında muazzam sanatı, benzersiz zarafeti, iyi kalpliliği ve sevecenliğiyle başta hece şiiri olmak üzere Türk şiirine damga vuran şair, feci bir maziden benzersiz bir istikbale kanat çırpmayı da bilmiştir. Hocam dediği din adamı Abdülhâkim Arvasiy'le Abidin Dino aracılığıyla tanışan; ancak Abidin Dino bu yoldan vazgeçtiğinde bile hocasının eteğine yapışıp kurtuluş arayan şair, bir anlamda ruh mimarı olarak addettiği isim için: "Bana, yakan gözlerle, bir kerecik baktınız; / Ruhuma, büyük temel çivisini çaktınız!" mısralarını yazıyordu.

Türk şiirine yeni bir anlam ve renk kazandıran şair, şiir dalında benzersiz imgelere imza attı. Şiirimizin en gur ve en bilinen seslerinden biri olmayı başaran şair, aynı zamanda büyük bir dava adamı olarak edebiyat tarihimizin doruğunda yer aldı. 26 Mayıs 1904 yılında doğan şair 25 Mayıs 1983'te bir çilehane olarak gördüğü dünyaya gözlerini yumdu.

Benzersiz sanatına ve aziz hatrasına en derin saygılarımızı sunduğumuz Necip Fazıl Kısakürek, hayatının en karmaşık, en çileli ilk otuz yılını sadece iki mısrayla açıklıyordu. Korkunç mazi, mükemmel bir istikbale bu iki mısraçkla evriliyordu.

"Tam otuz yıl saatim işlemiş ben durmuşum;
Gökyüzünden habersiz, uçurtma uçurmuşum."

1. ŞAİR OLMAYA KARAR VERDİĞİ İLK AN

Bitişikte yatan veremli genç kızın şiirleri varmış defterde. Haberi veren annem, bir ân gözlerimin içini tarayıp:

-Senin:" Şair olmanı ne kadar isterdim!" dedi.

Annemin dileği bana, içimde besleyip de on iki yaşına kadar farkında olmadığım bir şey gibi göründü. Varlık hikmetinin ta kendisi... Gözlerim, hastane odasının penceresinde, savrulan kar ve uluyan rüzgâra karşı, içimden kararımı verdim:

-Şair olacağım!
Ve oldum."

2. ÖLÜMDEN DÖNÜŞLERİ

Necip Fazıl Kısakürek çocukken oldukça haşarı, oldukça yaramaz biriydi. Bu yerinde duramayan, fazlasıyla şımartılmış çocuk, kireci kaymak zannedip yer; denize düşüp boğulma tehlikesi atlattı. Babasının arabasının tamir edildiği bir gün eğilip tekerin altına kafasını sokan ve ölümden dönen Necip Fazıl, yarılan alınıdaki izi bütün bir ömrü boyunca taşıyacaktı.

"İki yaşında mıyım, üç yaşında mıyım bilemiyorum, ortada kimsenin bulunmadığı bir an arabaya yaklaşip tekerleği çevirmeye başlıyorum. Lastiğin üstünde pünez başları gibi küçük demir pullar bulunan tekerlek alnıma çarpıyor ve ben kanlar içinde yere seriliyorum."

3. YARAMAZLIĞA BULUNAN ÇARE: KİTAPLAR!

Necip Fazıl'ın cici anne dediği ninesi, Necip Fazıl'dan en fazla nasibini alan isimdi. İnanılmaz derecede ölümden korkan cici anne, odasından aşağı yangın ve deprem riskine karşı sürekli bir ip sarktır; yatarken arkasına 4-5 yastık koyar ve oturur vaziyette uyurdu. Necip'in elinden kurtulmak isteyen cici anne, Necip'in önüne bir sepet dolusu romanı yığar. Sabahlara kadar okuma alışkanlığını, bu dönemde kazanır şair; fakat çocuk yaşı bu romanların altından kalkamaz.

"Ve ben ağlıyordum. Sebebini bilmeden, ne istediğimi bilmeden... Bu hallerim gözden kaçmamış olacak ki, bir aralık kitaplarıma el koydular: 'Artık okumak yasak!'"

4. NAZİM HİKMET'İ HAPİSTE ZİYARET

Edebiyatımızda sıkça birbirine düşman olarak anılan iki şair: Necip Fazıl ve Nazım Hikmet, anlatılanlar kadar olmasa da birbirlerinden pek haz etmezlerdi. Ancak bu durum karşılıklı saygının devam ettirilmesine asla engel değildi. Nâzım Hikmet'i hapiste ziyaret eden şair, onun davasına olan sonsuz imanını ve edebiyat çevresinin o günkü durumuna göre sarsılmaz ahlakını takdirle karşılıyordu.

"O sıralarda Nâzım Hikmet hapiste, Sultanahmet Cezaevinde. Bir akşam Mistik Şair, Rasim Us'a teklifte bulunuyor:

- Gel seninle hapisaneyeye kadar gidip Nâzım Hikmet'i ziyaret edelim!

- Vakit geç... Bırakmazlar.

- Gazeteci olduğumuzu söyler, kim olduğumuzu belirtir, girer ve görürüz.

Gittiler, hürmetle karşılandılar ve tel örgünün arkasında Nâzım'la karşılaştılar:

- Nâzım, dedi Mistik Şair; benim rejimim olsaydı seni asardım ve bu, adaletin ta kendisi olurdu. Fakat hiçliğin rejiminden gördüğün mesnetsiz zulmü asla kabul edemeyeceğim için seni görmeye geldim!

Nâzım Hikmet, parmakları bir maymun kavrayışıyla tel örgünün deliklerinde, çivit rengi gözleri yaş dolu, şu cevabı verdi:

- Benim rejimimde olsa, ben de seni asardım. Ama inanmış olmanın haysiyetini ve sanatta eskinin en yükseği olmandaki değeri inkâr etmezdim.

5. "DOKUZ YAŞINDA ATA BİNDİM VE YALAN OLMASIN, BİR DAHA İNMEDİM."

Trabzon'da feci zamanlar geçiren şairin tek dayanağı ona binmesi için verilen Arap atıdır. Tam bir at hayranı olan Necip Fazıl Trabzon'da at binmektedir. Dört nala ilerleyen hayvan, bir an tökezler ve üzerinden savurduğu Necip Fazıl'ın üzerine düşer. Kırılan kaburgalar, günlerce yataklara düşmeler ve dahası... At tutkusu ata ilk kez bindiği dokuz yaşından beri süre gelen Necip Fazıl, bu tutkuyu daha da ileriye götürmüş ve Türkiye Jokey Kulübü'nün ricası üzerine "At'a Senfoni" eserini kaleme almıştır. Atlarla ilgili bildiği her noktayı kaleme alan şair, onu canından etmek üzere olan o muazzam varlıklardan bir türlü kopamamıştır.

6. NECİP FAZIL'A YENİDEN YAZDIRILAN İSTİKLAL MARŞI

"İstifamdan da bir yıl evvel, benden bir «Millî Marş» istenmişti. Akif in İstiklâl Marşı beğenilmiyor, bunun yerine bir Millî Marş isteniyordu. Hatta (Ulus) gazetesi bu maksatla bir de müsabaka açmıştı. Demişlerdi ki baş alâkalısına:

- Bunu yazsa yazsa Necip Fazıl yazabilir; ama bir garip adamdır, yazmaz!

Ve bana teklif edilmişti. Ben de:

- Akif'in ruhuna ve eserine hürmetim var. Fakat içinde hiçbir has isim geçmemek ve kendi anlayışıma göre yazmak şartıyla, milletimden aldığım heyecanı böyle bir marş içinde billurlaştırmak isterim. Razi mısınız? Öyleyse durdurun müsabakayı!

- Pek güzel!..

Demişler ve müsabakayı durdurmuşlardı.

Bu vesileyle «Büyük Doğu Marşı» meydana gelmişti.

«Doğsun Büyük Doğu benden doğarak...»

Ve yukarılarda:

«Adet küçük, zaman çabuk, yol uzun;

Nur yolu izinden git, kılavuzun!"

O zaman kimse bana:

- Bu kılavuz kimdir? Diye sormamıştı. Sorsalardı:

- Mücerret kılavuz... Millet öncüsü... Diyecektim ve yalan olmayacaktı.

Halbuki «kılavuz» bende, majüskülle yazılı müşahhas bir delâletti ve isteyen, onu, istediğine yakıştırmakta serbestti. Benim «Kılavuz'um, zaman ve mekân boyunca tek rehber, Kâinatın Efendisi...Fakat Devlet Reisinin hastalanması ve peşinden ölmesi, marşın kendisine gösterilmesine engel olmuş ve böylece manzume, «Büyük Doğu Marşı» ismiyle bana kalmış, üstelik «Büyük Doğu» ismini doğurmuştu. Nelerden neler doğuyor ve neler nelere vesile oluyor. İşte Beylerbeyindeki yalı arsasında, Efendimin yanı başındayım!..

Ve yepyeni bir yolda..."

BÜYÜK DOĞU MARŞI

Allah'ın seçtiği kurtulmuş millet!
Güneşten başını göklere yükselt!
Avlanır, kim sana atarsa kement,
Ezel kuşatılmaz, çevrilmez ebet.
Allah'ın seçtiği kurtulmuş millet!
Güneşten başını göklere yükselt!
Yürü altın nesli, o tunç Oğuz'un!
Adet küçük, zaman çabuk, yol uzun.
Nur yolu izinden git, KILAVUZ'un!
Fethine çık, doğru, güzel, sonsuzun!
Yürü altın nesli, o tunç Oğuz'un!
Adet küçük, zaman çabuk, yol uzun.
Aynası ufkumun, ateşten bayrak!
Babamın külleri, sen, kara toprak!
Şahit ol, ey kılıç, kalem ve orak!
Doğsun BÜYÜK DOĞU, benden doğarak!
Aynası ufkumun, ateşten bayrak!
Babamın külleri, sen, kara toprak!..
KAYNAK: MEÇHUL DERGİSİ / SAYI 11 2015

EYLÜL YALNIZLIĞI

HAZAL ATABAŞ

9/B

Eylül ayında, denizlerin, havaların en sıcak olduğu zamanda, deniz kenarında gözlerinin feri sönmüş bir genç kız yürüyordu. Kız kollarını birbirine bağlamış, çğlık çğlığa uçan martıları, köpük köpük dalgalanan denizi izliyordu. Hızlı hızlı ilerleyen adımları altındaki yolu yiyip bitirirken yüzüne, gözlerine yansımayan bir gülümseme iliştimişti. Denizin rengi tıpkı sonsuza kadar uyuyacak olan babasının gözleri gibiydi.

Köşedeki çiçekçiden bir demet çiçek aldı. Çiçekler annesinin bir zamanlar giyip pazara gittiği elbisenin desenine benziyor, sanki onu çocukluğuna alıp götürüyordu. Annesi üstüne çiçekli elbiseler giyer, bahçeye çiçekler eker ve tıpkı çiçekler gibi kokardı. Çiçekçi kadının esmer ve sert ellerinden renkli kâğıtlara sardığı çiçekleri aldı ve parasını ödeyip tekrar yürümeye başladı. Bu sırada esen küçük bir rüzgâr

tüylerini ürpertip kahverengi saçlarını yüzüne uçurdu. Kız gözlerinin önünden, uçup görüntüsünü kesen saçlarını çekti ve çay bahçelerinin camından kendine baktı bir an. İçerdeki insanlar gülüşüyordu, birisi çay içiyordu, diğeri kahve. Öğrenci olduğu her halinden belli olan bir oğlan oturmuş bu gürültüde ders çalışıyordu, belki de çalışacak yeri yoktur, diye içinden geçirdi. Ben olsam hiç ders çalışmam, el aleme bakmaktan, aferin çocuğa, dedi. Bir çift, el ele tutuşmuş denizi izliyordu, dertleri var mıydı, yok muydu; ama mutlu gözüküyorlardı. Aileleri vardır herhalde, diye düşündü. Önüne döndü, yaşlı bir adam yürüyüş yapıyor, bir anne kızına dondurma alıyordu. İnsanlar yaşayıp giderken, kuşlar göç ederken ve bir köpek koşup giderken hayat devam ediyordu. Kız bunun farkındaydı, sanki bu gerçeği sürekli unutuyor, inanılmaz bir çaresizlik içinde ve yerinde sayıyormuş hissine kapılıyordu. Kendini bu hayatta tamamen yalnız olduğuna inandırmış, kendiyile bile konuşamaz olmuştu.

Yolun ilerleyen kısmında mezarlıktan içeriye girdi. Ağaçların arasındaki mezar taşlarına baktı korkak gözlerle. Orada sanki tamamen yalnız kalmış ruhlar vardı ve acı çekiyorlardı. Kız ölümden de korkardı, ölümlerden de diğeri korktuğu şey ise yalnızlıktı. Etrafını inceleyerek yürümeye devam etti, bir mezar taşında kendi ismini gördü. Kendi ölümünü hayal etti, muhtemelen bir sene sonra herkesin unutacağını düşündü. Hayalinde arkasında güneşin vurduğu, biraz tozlanmış, toprağı susuzluktan kuruyup çatlamış ve yanında, üstünde yabancı otlar bitmiş bir mezarı canlandırdı. Üzerinde kendi ismi yazılı. Sonunda tüm ailesini verdiği toprakları gördü. Annesi, babası ve kardeşi. Annesi mezarının üstündeki kızıl sonbahar yaprağı, elindeki çiçeklerden bile güzeldi. Ufak bir rüzgâr esti, yaprak kızın ayaklarının dibine düştü. Kız gözlerini kapadı. Ağladı ağladı. Neden sonra hayatta olduğunu, yaşadığını, hayatın öyle ya da böyle devam ettiğini düşündü. Sıcak sonbaharda kan çanağına dönmüş gözlerle gökyüzüne baktı.

HOCAM CİN Mİ DİYELİM, ÜÇ HARFLİ Mİ? (HURAFELER, ÇIKIŞ SEBEPLERİ VE MÜSLÜMAN BAKIŞ AÇISI)

Sibel AKÇA

Meslek Dersleri Öğretmeni

Kur'an-ı Kerim, pek çok ayetinde de belirtildiği üzere, insanoğlu için bir uyarıdır, bir öğüttür. Muttakiler için bir hayat rehberidir. Temel hedefi; Müminlerine Allah'ın rızasını kazandıracak bir hayat yaşatmak, ebedi alemde de bu sayede mükafatı hak etmelerini sağlamaktır. Nihai amaca ulaşmak için ayet-i kerimelerde ısrarla vurgulanan iki husus vardır: İman (yani tevhit inancı) ve Salih amel. İman edip imanına şirk bulaştırmayan ve salih ameller işleyen kullarına ebedi alemde Cenneti vaat etmektedir Yüce Rabbimiz.

Rabbimizi büyülemek, sadece ve sadece O'ndan yardım beklemek, hakkını vererek kul olmanın baş şartıdır. Allah ile birlikte başka varlıkları büyülemek, insana zarar ya da fayda verebileceğine inanmak şirktir. Şirk ise Rabbimizin ebediyen affetmeyeceği en büyük günahıdır.

Kur'an'ın ve Nebevi sünnetin biz mü'minler için çizmiş olduğu bu dosdoğru yol (sırat-ı müstakim) olması gerektiği gibi kalabilmiş midir peki? Bu soruya net bir şekilde evet diyebilmek ne yazık ki mümkün görünmemektedir. Çeşitli sebeplerle tarih boyunca Müslüman akaidi yanlış yönlendirilmiş fikirlerle, bid'atlarla, olmaması gereken birtakım hurafelerle karışmış haldedir.

Sözlükte "bunamak" anlamına gelen hafe kökünden türemiş bir isim olan hurâfe kelimesi "akla ve gerçeğe aykırı düşen aldatıcı söz" demektir. Masal, efsane ve genel olarak gerçek dışı olduğu kabul edildiği halde hoş giden nakil ve rivayetlere de hurafe denilmiştir (İbnü'l-Esîr, en-Nihâye, "hrf" md.; Lisânü'l-Arab, "hrf" md.).

Din dışı alanları da kapsamakla birlikte dinî konularda daha yaygın olan hurafe, hemen hemen bütün dinlerde mevcuttur. Hurafelerin, genellikle otantik dinî metinlerin zamanla yok olması ve geçmiş kavimlere ait bâtil inançların yeni dine taşınması yoluyla oluştuğu kabul edilir. İslâm'ın ana kaynağı olan Kur'ân-ı Kerîm'in bizzat Hz. Peygamber tarafından yazılı bir metin haline getirilmesine, ayrıca Müslümanlarca ezberlenmesine

rağmen bu dine de çeşitli hurafelerin sokulduğu görülmektedir.

İslamiyet dışındaki dinlerden verilecek olan örnekler pek çoğumuza günlük hayattan tanıdık gelecektir:

Yahudilik'te: Çoğu sihre ilişkili olup hurafe olarak nitelendirilebilecek uygulamalar, hayli erken dönemlere kadar uzanırsa da örneklerin çoğu; ancak Orta Çağ'daki dökümanlarda belgelenebilmiştir. İbrânîce'de hurafeyi de içine alacak şekilde kullanılan ibare "putperestlerin yolu" anlamında darkhei emoridir. Kabalistik çevrelerde çok yaygın olan ve hatta meşrû görülen hurafe türünden inançlar, Halakacı ve Karai çevrelerde tamamen reddedilmese de kabul görmemiştir.

Yahudilik'te en eski hurafelerden biri nazardır. İbrânîce'de bu inanç "âyin hara" (şerrin gözü) şeklinde geçer. Bu inanca göre önemli şahsiyetler, güzel kadınlar ve yeni doğan bebekler, kötü insanların nazarına mâruz kalmaya en elverişli tiplerdir. Nazardan korunmak için değişik yollar vardır. Bunların en klasığı özellikle Doğu Avrupa Yahudileri arasında gelişen, metalden yapılmış, üzerinde dualar yazılı el şeklindeki muskaldır. Aşkenaz Yahudileri her duada "Keyn agen hore" (Kötü göz yok olsun) diyerek nazara karşı önlem alırlar. İkinci yaygın hurafe el falına bakarak insanın geleceğini okumadır (chiromancy). İlk defa Merkebe mistisizminde ortaya çıkan bu gelenek Hakkarat Panim Le Rabbi Yishma'el, Re'yyat ha Yadayim Le Ehad me Hakhmei Hodu adlı eserlerde ve Zohar'da işlenir. Buna göre herkesin elinde doğuştan getirdiği ve hayatının tamamını gösteren çizgiler mevcut olup bu konuda uzman olan kişi, herkesin geleceğini önceden bilme yeteneğine sahiptir. Yahudilik'teki hurafe türünden inançların büyük bir bölümü çocuk doğurma ile ilgilidir. Çocuğun erkek olması için anne hamilelik sırasında her cuma bir erkek adı telaffuz eder. Doğumun gerçekleştirileceği odaya kötü cinler girmesin diye yere tebeşirle bir daire çizilir, doğumun kolay olması için evin kapısı açık bırakılır; doğum sancısı zor olan kadının eline sinagogun anahtarı

tutuşturulur; dişi cin Lilit'ten korunmak için kadının yatağının altına muska konur. Doğum odasına sarmısak koymak, duvara açık el tasviri çizmek gibi başka hurafî uygulamalar da vardır. Tevrat'ın yere düşmesi felâkete, köpeğin ulması ölüme, ayın tutulması belâya işaretler. Koruyucu mahiyette olan hurafeler de yaygındır. Buna göre içerisinde cinler barındığına inanıldığı için karanlıktan geçerken ışık tutulmalıdır; cinleri uzak tutmak için beyaz elbise giyilmeli, yatak altına demir konmalıdır. Halk arasında ve Kabalacı çevrelerde bu tip uygulamalar varlığını sürdürmüşse de sihre dayalı bazı gelenekler, Tanrı'ya eş koşan cinlerin varlığını gerekli kıldığı düşüncesiyle Halakacı çevreler tarafından eleştirilmiştir.

Hıristiyanlıkta: XV. yüzyılda yazılan Malleus Maleficarum gibi eserler Orta çağ Avrupası'ndaki hurafî inanışlar hakkında ilginç bilgiler verir. Yedinci çocuğun şifa verme gücünün olduğu, cadıların büyü yapmak için kullandığına inanılan sağ işaret parmağının kullanılmaması, evlerin kapılarına at nalı asılması, uğursuzluk getirdiğine inanılmasından dolayı on üç sayısının kullanılmaması, aynanın kırılmasının uğursuzluk getireceği, birinin öldüğü evdeki aynaların örtülmesi, kötü ruhları savmak için ahşap bir nesneye vurulması, baykuşun ötüşünün ölüm habercisi olduğu, kara kedi görenlerin belâya maruz kalacağı, ölü ruhunun yeryüzüne dönmesini önlemek için cenaze sırasında siyah giyilmesi gerektiği gibi pek çok gelenek, Hıristiyanlığa ait hurafelere klasik örneklerdendir.

XIV. yüzyıldan itibaren Avrupa'da hızla yayılmaya başlayan sihrele ilgili inançlar, büyük oranda bu tip hurafelere dayanmaktaydı. Kilise gerek heretik hareketler gerekse hurafelerle uğraşmak için engizisyon mahkemelerini kullandıysa da tam anlamıyla başarılı olamadı. Reform kiliseleri, ortaya çıkışından itibaren daha genellemeci bir tavırla Katolik kilisesinin bütününe hurafe olarak nitelendirdi. Aynı tavır, bütün Hıristiyan kiliselerini içine alacak şekilde rasyonalist ve pozitivist çevrelerce de ortaya konmuştur.

Hurafe kelimesi, Kur'an'da yer almamakla birlikte onunla anlam yakınlığı bulunan üstûrenin (uydurulmuş söz) çoğulu esâtîr dokuz âyette geçmektedir. Ayrıca ihtilâk (yalan uydurmak) (Sâd 38/7) ve tekavül ile (uydurulmuş söz) (et-Tûr 52/33; el-Hâkka 69/44) huluku'l-ewvelîn (önceki milletlerin geleneği) (eş-Şuarâ 26/137) terkibi de hurafeye yakın manalar taşımaktadır. Bu tabirler, Kur'ân-ı Kerîm'e Hz. Muhammed'in

uydurduğu bir kitap nazarıyla bakan müşrikler tarafından ileri sürülmüş, Kur'an da bu iddiaları reddetmiştir.

Müslümanların tarihinde ortaya çıkmış hurafelerin kaynağını ve ortaya çıkış sebeplerini şu noktalarda toplamak mümkündür:

1.ÖNCEKİ DİNLERE AİT KÜLTLERDEN BAZI UNSURLARIN İSLÂM'A TAŞINMASI

İslâmiyet'i kabul eden çeşitli din mensuplarının eski dinlerine ait bazı telakkileri korumaya devam ettikleri ve bunları diğer Müslümanlara da aktardıkları bilinmektedir. Câhiliye devri Arapları uğura, uğursuzluğa ve cinlerle ilgili çeşitli hurafelere de inanıyorlardı. Cinlerin kertenkele, kirpi, deve kuşu, tarla faresi, tavşan gibi hayvanların şekline bürünerek insanlara görüldüğüne inanılması, karga vb. kuşların uğursuz addedilmesi, göz değmesinin insanlar üzerinde etkili olması bu dönemdeki inançlar arasında zikredilir (Mahmûd Şükrî el-Âlûsî, II, 325-365; Cevâd Ali, VI, 162, 717-718). Eski İran ve Hint dinlerine mensup gruplarla Türkler'in İslâmiyet'i kabul etmesinden sonra İslâm dünyasında yeni hurafeler oluşmaya başlamıştır. Önceden Şamanizm, Budizm, Maniheizm ve Zerdüştilik gibi dinlere bağlı olan din adamları, Câhiliye devri Arap kültürüne ait hurafelerin cahil halk tabakası arasında yayılmış olmasından da faydalanarak daha çok eski şaman afsunlarına âyetler, Kâbe, Levh-i mahfûz, arş, kürsî gibi İslâmî motifleri karıştırmak suretiyle mesleklerini yeni dinlerinde de devam ettirmişlerdir. Şamanizm'den intikal eden su kültü, Yahudilik'ten geçen tılsımlar, Hıristiyanlıktan kalan türbeleri kutsallaştırma hurafeleri bu konudaki bazı örnekleri teşkil eder.

2. CEHALET

Daha çok bilgisizliğe bağlı olduğu kabul edilen hurafelere inanılması hususu, İslâm'ı ana kaynaklarından öğrenip halkı aydınlatacak yeterli sayıda âlimin yetişmemesiyle orantılı olarak Müslüman halk arasında yaygınlaşmıştır. İslâmiyet insanları, düşünmek suretiyle inançlarını temellendirmeye ve akıl yürütme güçlerini kullanmaya davet ediyordu. İslâm'ın bu temel ilkesi, "De ki: İşte benim yolum: Ben şuurlu bir şekilde Allah'a çağırıyorum, bana uyanlar da" (Yûsuf 12/108) meâlindeki âyetle ortaya konmuştur. Ancak İslâmî konulara yeterince ilgi göstermeyen okumuş kesimle dinî bilgileri ve kültür seviyeleri düşük olan halk tabakasının soyut özellikler taşıyan dinî konuları doğru olarak anlayıp kavraması kolay değildir. Hurafeleri bertaraf edebilmek için tatmin edici bir din öğretimi ve eğitimine ihtiyaç vardır. Ayrıca vâizlerle sohbet ehlinin de bizzat kendilerinin hurafelerden arınmış, sağlam dinî bilgilere sahip olması gerekir. Nitekim Resûlullah'ın ve ashabın Kur'an çizgisinde seyreden İslâm anlayışına bağlı âlimler, özellikle bazı vâizlerin ve tasavvuf ehlinin yaydığı bid'at ve hurafeler konusunda ciddi uyarılarda bulunmuşlardır (meselâ bk. İbnü'l-Cevzî, s. 123-126, 150-387).

3. MEVZÛ HADİSLER

İslâm'ın ikinci kaynağını oluşturan hadislerin Resûl-i Ekrem'in hayatında yazılı metin haline getirilmeyip bu işe II. (VIII.) yüzyıldan itibaren başlanması, çeşitli konularda hadis uydurulmasına veya pek çok İsrâiliyat'ın İslâmî kaynaklara girmesine fırsat vermiş ve bu yolla bazı hurafelerin İslâm'a sokulması mümkün olmuştur.

Kur'ân-ı Kerîm'de duyu, haber ve akıl yoluyla bilinemeyip gayb âleminde kalan hususları Allah'tan başka hiç kimsenin bilemeyeceği açıkça belirtilir (bk. M. F. Abdülbâkî, el-Mu'cem, "ğyb" md.). Bununla birlikte birçok tasavvuf mensubu, seçkin tasavvuf ehlinin keramet yoluyla gayba vâkif olduğuna inanır. Ayrıca yıldızlardan ahkâm çıkarma, kahve, ok, bakla, iskambil kâğıdı, suya bakma ve kitap açma (Kur'an veya başka kitaplar) gibi yöntemlere başvurularak yapılan falcılık, İslâm öncesi döneme ait bâtil inançlar olup bazı İslâmî zümreler tarafından da benimsenmiştir (M. Reşîd Rıza, VI, 150).

Uğur veya uğursuzluk. Bazı hayvanları görmenin veya seslerini duymanın, belirli günlerde ve zamanlarda iş yapmanın, mavi boncuk vb. şeyleri takmanın ve bazı

rakamların uğursuz yahut uğurlu olduğuna inanmak, İslâmî temeli bulunmayan inançlardandır. Aynı bâtil inançlar çerçevesinde evden çıkarken kedi veya köpek görmek, baykuş sesini ve köpek ulumasını duymak, elden ele sabun veya makas vermek, salı günü iş yapmak veya yolculuğa çıkmak, cuma günü çalışmak, iki bayram arasında nikâh kıymak, cumartesi günü yorgan kaplamak, insan üzerinde iken elbisenin söküğünü dikmek uğursuz sayılmış; buna karşılık at nalı, kurt dişi, leylek kemiği, inek veya koç boynuzunu taşımak yahut evin dış kısmına asmak uğurlu kabul edilmiştir (M. Şemseddin, s. 296-297; İnan, s. 38).

4. ÖLÜLERDEN MEDET UMMAK.

Yaygın hurafelerden biri de ölülerin türbelerini ziyaret ederek onlardan yardım beklemektir. Dileklerin gerçekleşmesi için veya hastalıktan kurtulmak amacıyla din âlimlerine ve şeyhlere ait türbeleri ziyaret edip mum yakmak, bez bağlamak, taş yapıştırmak ve adak adamak suretiyle ölülerin ruhaniyetinden medet ummak, bu konudaki belli başlı hurafeleri teşkil eder. Ağaçlara bez parçası bağlamak da buna benzer inançlardandır.

5. CİNLERLE İLGİLİ HURAFELER.

Kur'an'da cinler âleminin varlığından haber verilmeyle birlikte onların mahiyeti, faaliyetleri ve insanlarla ilişkileri konusunda ayrıntılı bilgi yer almamıştır. Buna rağmen halk arasında cinlerin özellikle kadınları etkilediği, insanları çarptığı ve ruh hastalıklarına sebebiyet verdiği inancı yaygındır. Cinlerin tasallutundan korunmak için cincilere başvurup muska yazdırmanın ve bunu taşımanın gerektiğini kabul etmek de bu inancın bir devamıdır. Bu telakkinin Eski Mısır ve Roma inançlarına dayandığı bilinmektedir. Cahiliye devri Arapları arasında da bu tür inançların görüldüğü ve insanların bedenlerine giren kötü ruhları kovmak için gruplar halinde dans ettikleri rivayet edilir. M. Reşîd Rıza, bunun cinlere tapmaktan kalan bir inanç olduğunu belirtir (Tefsîrü'l-menâr, VIII, 369-371).

Hurafelerin Kur'an ve Sünnet'e dayalı herhangi bir temelini bulunmadığı, bu iki kaynağın her türlü hurafeyi reddettiği İslâmiyet'i bilen herkesin kabul ettiği bir husustur. Çeşitli ayetlerde gaybı yalnız Allah'ın bildiği vurgulanmakta, peygamberlerin bile sadece Allah'ın bildirmesi halinde gaybdan haber verebilecekleri ifade edilmektedir (Âl-i İmrân 3/179; el-Cin 72/26-27). Bundan dolayı falcılık yasaklanmıştır. (el-Mâide 5/90).

Hadislerde de arrâflık, falcılık ve kâhinlik yapmak, gaybdan haber almak için bunlara başvurmak, Allah'a eş koşup Hz. Peygamber'i ve onun getirdiği vahiyleri inkâr etmek anlamına geldiği bildirilmiştir (Müsned, II, 68, 408; Müslim, "Selâm", 122, 125).

Ayrıca İslâm'da uğursuzluk telakkisinin bulunmadığı, uğursuzluğa inanmanın kişiyi şirke düşürebileceği haber verilmiş, kuşun ötmesinin ve uçmasının uğursuzluk sayılmayacağı, belirtilerek ilginç görülen nesne ve olayların hayra yorulması tavsiye edilmiş (Buhari, "Tıp", 19; Müslim, "Selâm", 102-109, "Mesâcid", 33), büyü yapmanın, büyüden ve hastalıktan korunmak için muska taşımının tevhit inancını zedeleyeceği bildirilmiştir (Müsned, I, 381; Ebu Davud, "Tıp", 17). Kişilerin inançlarını istismar eden kâhin ve falcılarla onların günümüzdeki uzantıları olan medyum ve astrologların sözlerine itibar edilmemesi, İslâmî açıdan bir zorunluluktur. Bu tür hurafeleri, İslâm'a mal etmek için Hz. Peygamber'e nispet edilerek aktarılan rivayetlerin tamamı İsrâiliyat'a dayanmaktadır.

Meşru arzulara ulaşmak için muskalara ve tıslımlara değil normal çarelere başvurmak gerektiği Kur'an'ın tavsiyeleri arasında yer almaktadır; Kur'an-ı Kerîm'de üzerinde önemle durulan "sünnetullah" kavramı bunun açık bir delilidir. Daha çok inanç boşluğundan kaynaklanan ve insanları Allah'tan başka varlık ve güçleri kutsallaştırmaya götüren hurafeler dinî hayatı zayıflattığı gibi ruh sağlığını da olumsuz yönde etkilemekte, ayrıca insanları bilimsel alanda geri kalmaya mahkûm etmektedir. Zira ilmî faaliyet varlıkları akıl ve bilimin yöntemleriyle incelemeye, hangi sonuçların hangi sebeplere bağlı olduğunu belirlemeye dayanır, hurafelere inananların ise böyle bir yöneliş içine girmeleri oldukça zordur.

İstiklal Marşı şairimizin dizelerinde çok çarpıcı bir şekilde ifade ettiği üzere, din-i Mübin olan İslamiyet'in bizlerden istediği saf ve temiz tevhit inancı ile, samimi ihlaslı bir şekilde çalışmaktır. Tembellik ve boş inanışlarla vakit harcamanın alemi yoktur. Vesselam.

"Çalış!" dedikçe şeriat, çalışmadın, durdun,
Onun hesabına birçok hurafe uydurdun!
Sonunda bir de "tevekkül" sokuşturup araya,
Zavallı dini çevirdin maskaraya!

[*Yazıyı hazırlarken TDV İslam Ansiklopedisi," Hurafe" Maddesi'nden (Yazarlar: Ali Murat Yel , Yusuf Şevki Yavuz) yararlanılmıştır.]

ZITLIKLAR

Gül ve bülbül.
Karanlık ve aydınlık.
Güneş ile Ay.
Gece ve gündüz.
Kerem ile Aslı.
Ve sevda.
Ve aşk.
Ve zulüm.
Hepsinde bir zıtlık.
Ve hepsi bir.
Ve hepsi bir efsane.
Bilinmeyen yüzlerin söylediği sözler bütünü.
O sazın burnumda tüten kokusu.
Ve eksiklik.
Ve kahrkaha.
Ve incelik.
Ve de sen.
Bütün zıtlıklar bir değil miydi?
Ya senle ben.
Ya da biz.

Davut ÖNDER
12/C

KOLTUĞU TAKVAYA TERCİH ETMEYEN SAHABİ

ELIF NUR TÜFEKÇİ / 11/A

Saîd bin Âmir, ileri görüşlü, basiret sahibi, kabiliyetli ve adil bir sahabiydi. Siyasi bir dehaydı. Bu özellikleri sebebiyle Hz. Ömer (r.a.), onu Humus valiliğine atamıştı. O, makamların insanları aslından uzaklaştıracağını düşündüğü için bu vazifeyi kabul etmemiştir. Fakat, Emir-ül Mü'minin'in ısrarı ve emri üzerine görev yeri Humus'a gitmiştir. Fevkalade idareciliği sayesinde kısa sürede halkın gönlünde taht kurmuştur.

Halife, hem valisini ziyaret etmek hem de onun hakkında halktan görüş almak üzere Humus'a gitmişti. Halk genel olarak validen memnundu; fakat birkaç adam çıkıp validen şikayetçi olduklarını belirttiler. Onlara neyden şikayetçi olduklarını sorulduğunda ise şöyle dediler: "Vali görevine sabah değil de öğleye doğru geliyor." Hz. Ömer (r.a.), başka şikayetleri olup olmadığını sordu. Onlar da: "Geceleri sıkıntılarımızı dinlemiyor. Ayın bir günü eve kapanıyor, dışarı çıkmıyor. Zaman zaman da bayılıyor ve ölecek gibi oluyor." diyerek şikayetlerini sıraladılar. Bunun üzerine İslâm Halifesi valiyi çağırttı. Ondan savunmasını istedi. Vali Saîd, herkesi şaşkına çeviren şu sözleri söyledi:

"Vazifeme geç gidişimin sebebi, eşimin hasta olması ve hizmetçimin olmamasındandır. Sabahları erkenden kalkıp çocuklarıma ekmek pişiriyor, onların karınlarını doyuruyorum. Sonra abdest alıp görevimin başına geçiyorum. Ayda bir gün evden çıkmamamın nedeni, hizmetçim olmadığı için elbisemi kendim yıkamamdır. Tek bir elbisem olduğu için onu yıkıyorum ve kurumasını bekliyorum. Geceleri kimseyi dinlememem ise gündüzlerimi halka, gecelerimi Hakk'a ayırmamdandır. Baygınlıklarımın sebebi ise henüz İslâm'la şereflemediğim bir zamanda Hubeyb bin Adî'yi kuşatma imkânım olmasına rağmen ona eziyet edilmesi ve onun şehit edilmesine göz yummamdır. Bu olay yüzünden Allah 'ın beni ebediyyen affetmeyeceğinden korkuyorum. Bu korku bedenimi sardığı her an, ister istemez bayılıyorum."

Takva sahibi ve mütevazı valinin bu sözleri karşısında halife ve halk göz yaşlarını tutamadı.

SÜMEYRA BINTI KAYS

Medine'nin gözü kulağı Uhud'daydı. Zira, Uhud'da cesaret ve sadâkatle sinanan erler, arkalarında onları özlemle bekleyen ailelerine "zafer veya şehâdet" müjdesini getirmenin zorlu mücadelesindeydi. Kananlar, gidenlerin ardından metanetle beklemek ve sabırla dua

etmekten başka bir şey yapamamanın çaresizliği içindeydi.

Dinaroğullarından Sümeyra binti Kays (r.anh'a) da, diğer hânelerin kadınları gibi payına beklemek düşenlerdendi. Sevgili babası, kardeşi, evinin direği eşi ve canından iki can yavrularını yani evinin tüm erkeklerini Uhud'a göndermişti. Bu büyük bir imtihandı. Başlarına ne gelecekti, sağ salım dönebilecekler miydi? Izdıraba dönüşen bu bekleyiş ne zaman dinecekti?

Sümeyra Hatun, dışarıdan gelen sesleri işitince evinden fırlayıp herkes gibi yollara düştü, sevdiklerinin ne durumda olduğunu öğrenmeye çalışıyordu. Meraklı ve telaşlı bekleyiş, "Savaşı kaybettik." haberi ve "Rasûlullah öldürülmüş." dedikodularıyla yerini hüzne ve büyük bir acıya bıraktı. Sümeyra Hatun, canından daha değerli olan akrabalarını unutmuş "Ya doğruysa, ya gerçekten Rasûlullah(sas)'a bir şey olmuşsa!" diye heyecan ve korkuyla Uhud'a doğru koşmaya başlamıştı.

Uhud'dan dönenler telaşla gelen Sümeyra Hatun'u tanımlar, ona acı haberi nasıl vereceklerini düşünüyorlardı. Uhud'da olanları görmesini istemiyorlardı. Ona engel olmak istediler. En sonunda içlerinden biri üzüntüyle: "Ey Sümeyra! Onlar şehid oldular. Hepsi, Allah yolunda şehid oldular." dedi.

Sümeyra Hatun, ne onu teskin etmeye çalışan ashabın sözlerini duyuyor ne de şehid akrabalarını düşünüyordu. O, canlarından vazgeçtiği bu yolda Rasûlullah'a bir şey olması endişesiyle: "Peki, Rasûlullah? Rasûlullah nasıl?" diye telaşla onu arıyordu. O anda sadece O'nun iyi olduğunu bilmek en büyük tesellisi olacaktı. Ashabdan birisi ona Efendimiz'in (sas) iyi olduğunu söyledi: "Allah'a hamdolsun O, senin istediğin gibi iyidir." Sümeyra Hatun için bu söz yeterli değildi, Rasûlü görmek istiyordu: "Ne olur, bana O'nu gösterin!" diye adeta yalvarıyordu. En sonunda Rasûlullah 'ın sağ olduğunu gören gözleri, kalbini teskin edebildi. Gözlerinden akan yaşlar, sevinç gözyaşlarına dönüştü. Sevgili Peygamberimizin (sas) yanına gelerek gönlündeki derin muhabbet ve hasreti dile getirdi: "Sen sağ olduktan sonra hiçbir musibetin önemi yoktur!"

Babasını, kardeşini, eşini ve yavrularını şehit verdikten sonra: "Sen yaşıyorsun ya, artık hiçbir musibetin önemi yok." diyebilmek sevginin ve fedakarlığın zirvesidir. Hz. Sümeyra'yı, bu zirveye ulaştıran hakiki sevginin tadına eriştiyen Allah ve Rasûlü'ne olan tereddütsüz imanıdır. Böyle bir imandan nasibimiz olması dileğiyle...

ANADOLU'NUN GÖNÜL MİMARLARI HACI BAYRAM- I VELİ

Güldane AĞYÜREK

11/C

Asıl adı Numan bin Ahmet olan Hacı Bayram -ı Veli, 1352 yılında Ankara'nın bugün Solfasol olarak bildiğimiz Zülfadl köyünde doğmuştur. Babası Ahmet Efendi, annesi Fatma Hanım'dır. Çocukluğundan itibaren ilim tahsili yapmış, talebelik hayatından sonra Melike Hatun Medresesinde müderrisliğe başlamıştır. Ankara'da birçok talebe yetiştiren Numan bin Ahmet'in adı bugün Somuncu Baba olarak bilinen Kayseri'de bulunan Şeyh Hamiduddin'e ulaşır. Şeyh Hamiduddin, Numan bin Ahmet'i Kayseri'ye davet eder, bu daveti büyük bir sevinçle kabul eden Hacı Bayram-ı Veli, onun talebesi ve müridi olur. Şeyhinin ölümünden sonra Ankara'ya gelir ve müderrisliğine devam eder.

Hacı Bayram-ı Veli, her şeyden önce bilim ve tasavvufu birleştirmeyi başarmış bir sufidir. İslamiyet'i ilmi açıdan ele alarak iyice anlamış, önce profesör olarak medresede öğrenci yetiştirmiş sonra da tasavvuf hayatına adımını atmıştır. Tasavvuf felsefesi bakımından kendinden öncekilere göre bir yenilik getirmemiştir. Ancak mutasavvıf olarak dünyayı red ve terk yerine, onu imara yönelmiş etrafındakileri de teşvik etmiştir. Hacı Bayram-ı Veli'nin bu yanı devrine göre çok ileri görüşü simgeler.

Hacı Bayram-ı Veli'nin etrafında okuma yazma bilmeyenler ve o devrin her çeşit meslek grubundan insanlar bulunduğu gibi başta Ak Şemsettin olmak üzere Germiyanoğlu Şeyhi, Eşrefoğlu Rumi, Ahmet Bican, Yazıcıoğlu Muhammed gibi bilim adamları da bulunuyordu. Bu kadar farklı kültür gruplarını aynı potada eritmesi de büyük bir başarıdır.

Hacı Bayram-ı Veli'nin doğduğu ev

Hacı Bayram Veli, müritlerini el emeği ile geçinmeye yani toprağı işlemeye ve el sanatlarına yönlendirmiştir. Kısacası herkese çalışma tavsiyesinde bulunmuş kendisi de buğday, arpa, burçak yetiştirerek onlara yaşayarak örnek olmuştur. Bu şekilde, müritlerini toprağına bağlı yaşamaya teşvik ederek Anadolu'ya Orta Asya'dan gelen Türk göçerlerin yerleşik hayata geçmesini sağlamış; Anadolu'da kalıcı Türk birliğinin sağlanmasında ve Osmanlı Devleti'nin medeniyet yolunda aşama kaydetmesinde önemli rol oynamıştır.

Hacı Bayram-ı Veli'nin koyduğu imece usulü yani hasadı bütün köylülerin katılımı ile ortaklaşa toplama yöntemi, bugün bile hala Anadolu'da uygulanmaktadır. Anadolu'da ondan başka aynı etkiyi sağlamış bir mutasavvıf gösterilemez.

Hacı Bayram-ı Veli 'ye göre toplum iki ana kesime ayrılır: Zenginler ve yoksullar. Bu iki grubun arasındaki köprü kurulması ve yoksulların sosyo ekonomik güvenliğinin sağlanması görevini yaşadığı dönemde Hacı Bayram-ı Veli gerçekleştirmiştir. Mübarek aylarda müritleriyle beraber Ankara'nın ticari merkezlerinde dolaşır, dükkan sahiplerinden isteyenler, zekat ve sadakalarını dervişlerin taşıdığı büyük bir torba içine atarlardı. Bu paralar bir yardım sandığında toplanır; kimsesiz yaşlılara, dul bayanlara, öksüzlere, evlenemeyecek kadar fakir genç kızlara ve erkeklere, kitap alamayacak kadar fakir öğrencilere kısacası tüm ihtiyaç sahiplerine dağıtılırdı. Görüldüğü gibi günümüzün Kızılay, Çocuk Esirgeme Kurumu gibi sosyal yardımlaşma organizasyonlarının temeli, bundan beş buçuk asır önce Hacı Bayram-ı Veli tarafından atılmıştır.

Hacı Bayram-ı Veli Hazretlerinin güzel adetlerinden biri de tekkesinde sürekli bir kazan kaynatmasıdır ki bu adet kök olarak Orta Asya tasavvuf geleneğine Hoca Ahmet Yesevi Hazretlerine dayanır. Tekkesindeki bu kazanda sürekli gece gündüz burçak çorbası kaynar; gelen geçen, zengin fakir, büyük küçük, kadın erkek herkes içerdi.

Hacı Bayram-ı Veli'nin evindeki büyük oda

Hacı Bayram Camii tekkesinde, her gün sabah ve yatsıdan sonra zikir meclisleri kurulur, öğle namazından önce ve sonra başta müritler olmak üzere her gruptan insana tefsir, fıkıh, hadis, kelim hatta felsefe ağırlıklı tasavvuf dersleri verilir. Bu şekilde toplumun eğitimi de gerçekleştiriliyordu.

Hacı Bayram-ı Veli, Anadolu'da dil ve kültür birliğinin sağlanması için Türkçe eserler yazılmasında Leme'at ve Gülşen-i Raz gibi eserlerin Türkçeleştirilmesinde etkili olmuş, kendisi de halkın anlayacağı dilde Ahmet Yesevi geleneğine uygun olarak şiirler yazmıştır. Devrinde Arapça ve Farsça eser vermek revaçta iken, Hacı Bayram-ı Veli 'nin halk ile diyalog kurabileceği Türkçeyi tercih etmesi belli bir misyona delalet eder. Bu misyon, Anadolu'da dil birliğinin sağlanması ve Türk kültürünün hakim olmasıdır.

Türkçecilik akımı müritlerini de etkilemiş bu sufiler özellikle Türkçe eserler vermişlerdir. Yazıcıoğlu Muhammed, Ahmet Bican, Eşrefoğlu Rumi gibi öğrencilerinin Envaru-l Aşikin, Muhammediye, Müzekki'n Nüfus gibi eserleri Anadolu'da yıllarca kolaylıkla okunmuştur, halkın elinden düşmemiştir.

HACI BAYRAM VELİ'DEN ÖĞÜTLER

- Halk içinde Allah'ı çokça anınız. Bu durum, maneviyatı yükseltir; kalpleri yumuşatır.
- Hiçbir günahı küçümsemeyiniz, boş durmayıp çalışınız. Çalışanları Allah sever, boş gezenlerin -zengin bile olsalar- yoldaşları şeytan, kalpleri şeytana konaktır.
- Her nerede olursanız olun, sizi Allah'ın gördüğünü unutmayınız. Allah'tan korkunuz, fenalıklardan sakınınız.
- Neresi seni dünyaya çekiyorsa, sana Allah'ı unutturuyorsa orası senin helakin için bir tuzaktır. Neresi seni Allah'a yöneltiyorsa, seni düşündürüyorsa, orası senin Cennet'e gitmen için bir duraktır.
- Emaneti koruyunuz. Zira din de size bir emanettir beden de.

- Sakın ölümü unutmayınız. Her gece onu hatırlayınız, hesabınızı yapınız, olur ki tövbe edince Hak da sizi affeder. Mezarlıkları sıkça ziyaret ediniz. Dünya gamından ve nefsin sıkıştırmasından kurtulursunuz. Çünkü nefsin tek korktuğu ve aldatmadığı yer mezarlıktır. Ölenin kendisi olacağı ve azabı tadacağını iyi bilir.

- Bütün işlerde cimrilikten sakınınız. İnsanlığınızı koruyunuz. Güzel huylu ve merhametli olunuz. Ne halde olursanız olun, dünyaya rağbeti azaltınız. Kötülükten sakınınız.

- İyi bilin ki öfke iyi düşünceyi, iyi düşünmeyi daraltır, sonunda insan yanılır.

- Çok konuşmayın, sorulanları biliyorsanız cevaplayın, kaynak gösterin ki dinleyenler bunu şüphe ile karşılaşsın.

- Padişah, sizi hoşlanmadığınız, dininize uymayan bir işe tayin etse kabul etmeyiniz.

HACI BAYRAM VELİ'NİN SULTAN II. MURAT HAN'A TAVSİYELERİ

Hacı Bayram ı Veli, Edirne'den ayrılırken kendisinden nasihat isteyen Sultan II. Murat Han'a şöyle nasihat etmiştir:

Tebean içinde herkesin yerini tanı, ileri gelenlere ikramda bulun, ilim sahiplerine hürmet et.

Yaşlılara saygı, gençlere sevgi göster. Halka yaklaş, fasıklardan uzaklaş, iyilerle beraber ol. Hiç kimseyi küçümseme ve hafife alma. İnsanlığında kusur etme, sırrını kimseye açma, cimri ve alçak insanlarla dostluk kurma. Kötü olduğunu bildiğin hiçbir şeye ülfet etme. Sana bir şey sorulursa o soruya herkesin anlayacağı şekilde cevap ver.

Seni ziyarete gelenlere ilminden bir şeyler öğret, böylece onlar da faydalansınlar. Herkes öğrettiğin şeyi, anlayıp uygulasin. Bazen de onlara yemek ikram et, ihtiyaçlarını temin et. Onların itibar ve değerlerini iyi tanı, kusurlarını görme. Halka yumuşak davran, kusurlarını görme.

Hacı Bayram-ı Veli'nin doğduğu oda

TÜRKİYE'DE FİLİSTİNLİ OLMAK

HÜDA HAJJAJ

10/B

Uzun yıllar önce Filistin'de liseyi bitirip her genç gibi umduğum bir üniversitede eğitim geleceğini devam etmek istedim. Fakat bütün kapılar kapalıydı. Arap ülkeleri Filistinlileri almıyor, üniversitelerinde eğitim görmesine izin vermiyordu. Avrupa ülkeleri ise ailemin bütçesini çok zorlayacak kadar pahalıydı. Eğitim geleceğim sönmek üzereydi. Ümidimi kesmiştim ve aileme yardımcı olmak için iş aramaya başlamıştım; ama hayatımı değiştiren bir mektup geldi, Türkiye'deki arkadaşımдан.

Arkadaşım, mektupta Türkiye'de eğitim hem kaliteli hem ucuz; ama en önemli şey Türk halkı çok misafirperver ve Filistinlileri vatandaşları gibi sevip sayıyorlar, dedi. Ben de artık Türkiye'ye gidip eğitime devam etmeye karar verdim ve vizeyi alıp gerekli işlemleri yaptırarak kendimi kısa zamanda Türkiye'de buldum. Ayağım Türkiye'ye basar basmaz Türkiye hakkında söylediklerini az bile buldum. Gerçekten de kendimi vatanımda gibi hissettim. Aynı dili konuşan ve kardeş sayılan Arap ülkelerinden

bulamadığımı Türkiye'de buldum. Türkiye'de uzun yıllardır yaşıyorum. Hiçbir zaman kendimi yabancı gibi hissetmedim. Tam tersi haklarımı belki Türk vatandaşlarından fazla alıyorum. Alışveriş yaparken bana Türk vatandaşlarına yapılmayan indirimler yapılıyor. Ülkem Filistin davasını ve işgal altında yaşayan Filistinlilerin haklarını en çok savunan her zaman Türkiye oldu. Siyonist olan İsrail'e karşı çıkan yine Türkiye oldu. Dünya çapında ırkı, dini, mezhebi ne olursa olsun bütün mazlumların yanında duran her zaman Türkiye'dir.

Türkiye'de yaşadığım için kendimi diğerlerine göre daha şanslı hissediyorum. Türkiye'de birkaç sene oturduktan sonra Türk vatandaşlığı kazanabilmek için ilgili makamlara başvurarak Türk vatandaşı oldum. Hem Filistinli olmam hem de çok sevdiğim ve saydığım Türkiye'nin vatandaşlığını taşımam çok sevindirici ve onur verici bir duygudur. Allah'a duam o ki ben, iki memleketime karşı sorumluluklarımı yerine getirebileyim.

UYAN

RÜVEYDA DİMİCİ
11/C

İNSANOĞLU!

Yaşıyoruz öyle belki boş, belki dolu, belki inançlı, belki inançsız. Hepimiz yoldan sapmış gibi davranıyoruz; çünkü kardeş kanı döküyoruz. Kendimize çok güveniyoruz, dön aynaya bir bak insanoğlu! Birbirimize düşmanlık edip zulmedip kan döküyoruz, bizim olmayan mala göz dikiyoruz. Birbirimizi anlamak yerine birbirimize kin besliyoruz. Kendimizi çok beğeniyoruz; oysa diğer insanlardan ne fazlamız var ne de eksliğimiz. Geleceği düşünmeden yaşıyoruz, biz ibadet etmek, emir ve yasaklara uymak için yaratıldık; ama bunun farkında olanımız çok az. Riyakarlık(ikiyüzlülük) yapıyoruz, bir insanın kaç yüzü olabilir ki? Yalan söylüyoruz, şeytana ve nefsimize yenik düşüyoruz.

Kan dökerken, yalan söylerken, riyakarlık yaparken, başkasının malına göz dikerken mutlu musun insanoğlu? Kaybediyoruz insanoğlu, kaybediyoruz. Uyan insanoğlu, vakit geçmeden uyan, silkin ve kendine gel! Artık kaybetmeyelim, şimdi kazanma vakti....

YOKSUN

Ben bilirim, hayatın ağırlığını.
Bana sor, omuzlarımın çığılığını.
Bana sor, hayatımın karışıklığını.
Bir uçurtma gibiyim, son zamanlarda.
İpim hep senin avucunda
Tutsan tutamazsın, bıraksan bırakamazsın.
Uçmak istiyorum, korkuyorum.
Uçmasam bir yerlere takılıp kalıyorum.
Ne dilim dönüyor ne konuşabiliyorum.
Ne elim gidiyor, tutabiliyorum.
Kaybolmuşum kargaşanın içinde.
Bir yanda rüzgâr bir yanda yağmur, kar..
Her yanım ıslak, üşüyorum.
Sen duyarsın; ama anlayamazsın görüyorum.
Sen varsın; ama yoksun anlayamıyorum.

BUSE NUR DAĞDEVİREN - 11/C

ÜNLÜ EDEBİYATÇILARIN HAZİN YAŞAM HİKAYELERİ

Hatice DEMİR

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

FYODOR DOSTOYEVSKİ

Hasta bir anne ve sarhoş bir babanın çocuğu olan Dostoyevski, 11 Kasım 1821 yılında dünyaya geldi. Annesinin ölümünden sonra Petersburg'a yerleşen sanatçı daha sonra babasının ölüm haberini aldı. 1846 yılında çıkan ilk kitabı İnsancıklar ve ardından yazdığı kitaplarla beklediği başarıya ulaşamayan yazarın umudu kırıldı ve politikayla ilgilenmeye başladı. 1849 yılında devlet aleyhindeki bir komploya karıştığı iddiası ile tutuklanarak hapse atıldı. 10 yıl hapiste yattıktan sonra tam kurşuna dizilmek üzereydi ki son anda affedildi. Cezası dört yıl kürek, dört yıl da adı hapse dönüştürüldü. Cezasını çekmek üzere Sibiryaya gönderildi.

Cezalarını çektikten bir süre sonra Avrupa seyahatine çıktı. Sara nöbetleri ve kumar bağımlılığı yüzünden maddi açıdan darlığa düştü. Bu dönemde Yeraltından Notlar (1864) ve Suç ve Ceza (1866) gibi eserlerini yazdı. Sibiryada evlendiği eşinin ölümünden sonra sekreteriyle evlendi. Yeniden borçlandı ve kumarhanelerde gezmeye başladı. Kızının ölümünün ardından büyük bir sarsıntı geçirdi. Karamazov Kardeşler adlı yapıtını üç yılda bitiren Dostoyevski, ciğer kanaması sebebiyle yatağa düştü ve 28 Ocak 1881 tarihinde öldü.

FRANZ KAFKA

Yahudi bir ailenin çocuğu olarak 1883 yılında Prag'da dünyaya gelen Kafka, ailesinin altı çocuğundan ilkidir. İki erkek kardeşi daha bebekken ölen yazarın 3

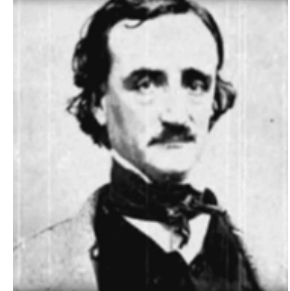

kız kardeşinin de Nazi'lerin toplama kampında öldüğü düşünülmektedir. Kötü bir çocukluk dönemi geçiren Kafka babasıyla hiç anlaşamadı ve ona karşı hep nefret duydu. Dönüşüm kitabındaysa böcek olarak tasvir ettiği kişi kendisidir; çünkü kendisinin babasının gözünde hep böcek kadar değeri olduğunu düşündü.

Yahudi olduğu için Almanlar tarafından, Almanca konuştuğu için de Çekler tarafından sevilmedi. 1917 yılının ağustos ayında Kafka'nın ağzından kan geldi ve akciğer kanseri teşhisi konuldu. 1918 yılının sonbaharındaysa İspanyol gribine yakalandı ve haftalarca acı çekti. 1924 yılında gırtlığına kadar ilerleyen kanser sebebiyle konuşma yetisini kaybetti. Yemek yerken ve su içerken bile dayanılmaz acılar çekti. Yazar, 3 Haziran 1924 yılında kalp yetmezliğinden hayatını kaybettiğinde 40 yaşındaydı.

EDGAR ALLAN POE

ABD'li şair ve yazar Edgar Allan Poe, gotik edebiyatın öncülerindedir. 1809 yılında dünyaya geldikten 1 yıl sonra Poe'nun babası evi terk etti. Bir yıl sonra da annesi veremden öldü. Daha sonra Virginia'da bulunan zengin bir tüccar olan John Allen'in yanına verildi. Virginia Üniversitesi'nde okuduğu zamanlarda yaptığı kumar borcu sebebiyle manevi babasıyla arası açıldı.

1831 yılında Baltimore'da yaşayan halası, kuzeni ve abisinin yanına taşındı. Baltimore'a yerleştikten kısa süre sonra, alkolik olan ve ağır hastalıklar geçiren abisi hayatını kaybetti. 1835'te kuzeni Virginia Clemm ile evlendi. 1842 yılında karısı Virginia'nın tüberküloz olduğunu öğrenince kendisini tamamen alkole verdi. 1847 Virginia'nın ölümü yazarı iyice yıktı.

Poe, 3 Ekim 1849 yılında ismi Ryan's Inn olan bir meyhanede kendinden geçmiş bir şekilde bulundu. Hastaneye kaldırıldıktan 4 gün sonra hayata gözlerini yumdu. Öldüğünde 40 yaşında olan Poe'nun cenazesine sadece 4 kişi katıldı.

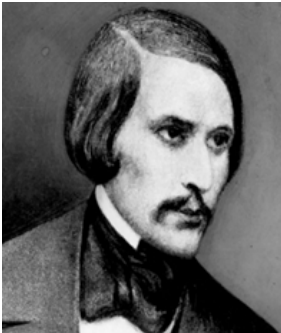
GEORGE ORWELL

İngiliz edebiyatının en ünlü sanatçılarından George Orwell, hayatı boyunca karşılaştığı olayları eserlerine yansıttı. Para kazanmak için çalışmaya başladığı polis teşkilatını, şahit olduğu zulümler sebebiyle bıraktı. İspanya iç savaşı döneminde İspanya'nın yanında yer aldı ve savaşa gitti. Uzun süre parasızlıkla mücadele eden yazar yoksulluk çektiği yıllarda yakalandığı tüberküloz sebebiyle 46 yaşında Londra'da öldü

NİKOLAY VASİLYEViÇ GOGOL

Ukrayna asıllı Rus yazar 1809 yılında dünyaya geldi. 1828 yılında Petersburg'a giden Gogol, orada geçinemeyince Almanya'ya gitme kararı aldı. Almanya'da da ancak parası bitene kadar kalabilen yazar tekrar Petersburg'a dönerek düşük maaşlı bir işe başladı.

Yazdığı Müfettiş isimli, bürokrasiyle dalga geçtiği eseriyle büyük tepki topladı ve Rusya'dan ayrılmak zorunda kaldı. En çok saygı duyduğu ve onun eleştirileri olmadan yazamam dediği Puşkin'in tavsiyesiyle Ölü Canlar romanını yazmaya

başladı. Roma'da Ölü Canlar'ı yazarken Puşkin'in ölüm haberini aldı. O güne kadar Puşkin'in yorumunu almadan bir şey yazmayan Gogol için bu haber büyük bir yıkım oldu. Gogol Ölü Canlar romanını ve Palto hikayesini yayınladıktan sonra soylu kesimin tepkisini topladı. Rus insanını aşağılamakla ve halkına ihanetle suçlandı. Bu suçlamalar yazarın ruhsal sağlığını iyice bozdu.

Gogol Ölü Canların ikinci bölümünü de yazdı. Fakat 1852 yılında el yazmalarını ateşe atarak yok etti. Bu olaydan 10 gün sonra da yaşamını yitirdi.

STEFAN ZWEİG

Avrupa'nın içine düştüğü durumdan duyduğu üzüntü ve yaşamındaki düş kırıklıkları nedeniyle 22 Şubat 1942'de Rio de Janeiro'da, karısı Lotta ile birlikte intihar etti.

Buna Hitler'in dünya düzenini kalıcı sanmasının verdiği karamsarlığın yanı sıra, kendi dünyasının asla bir daha var olmayacağı düşüncesi neden oldu.

PAULO COELHO

Paulo Coelho gençken anne ve babası tarafından üç kez akıl hastanesine gönderildi. Aylarca hastanede kaldı. Sakinleştiriciler ve elektroşok verilerek tedavi uygulanmaya çalışıldı.

HAT SANATI

Rümeysa ERDOĞAN

Coğrafya Öğretmeni

Sevgili Gençler,

Geçtiğimiz yıl size tezhip sanatını, hayatımdan örnekler vererek yazmıştım. Bu sene paylaşmak istediğim sanat dalı ise "Hat Sanatı" aslında size hat sanatından bahsederken öğrenmenin de yaşının olmadığını, insanların her yaşta öğrenmeye açık olduğunu ve hiçbir zaman geç kalınmayacağını da öğretmeninizin 45 yaşında bu sanata bismillah demesiyle göstermek istiyorum. Üniversite öğrenciliğimin ilk yılı olan 1991'de Tezhip ve Hat derslerine eş zamanlı başlamış; ama öğrencilik rolüm sadece tezhip derslerinde sebat göstermeme neden olmuş ve hat sanatı, yüreğimin bir köşesinde küllenmeye durmuştu. Gerçi tezhip çalışmalarında hat yazıları ile hemhal olmam, bir esere başlamadan önce hayran hayran yazıları seyretmem, yüreğimdeki külleri harlarmış meğer. Üzerinden 25 sene geçtikten sonra kendisini gıyaben tanıdığım ve sanat camiasından takip ettiğim Bekir ER hocamla yaptığımız görüşmeler neticesinde Allah'ın izniyle derslere başladım.

Peki nedir hat sanatı? Hüsn-i hat, güzel çizgi, güzel yazı demektir. Hattat ise güzel yazı yazan kişi demektir. Hat sanatı, Hz. Ali'nin Kuran-ı Kerim'in en güzel biçimde yazılması arzusuyla başlar ve bu sanat harfleri ve satırları düzenlemek, kalem ve mürekkebin olgunlaşması ile devam eder. Ancak hat sanatı, Arap sanatı değil, İslam sanatıdır. Arap yarımadasından çıkış yapan bu sanat, Osmanlı imparatorluğu zamanından günümüze kadarki süreçte İstanbul'da zirve yapmıştır. II.Şultan Beyazıt Şeyh Hamdullah ile birlikte Türk tarzı hat sanatını oluşturmaya başlarlar. Kanuni, III. Murat, II. Murat, II. Mustafa, III. Ahmet hat sanatı ile ilgilenen padişahlardır. Osmanlının en ünlü hattatları Şeyh Hamdullah, Ahmet Karahisari, Hafız Osman, Mustafa Rakım Efendi, Kazasker Mustafa İzzet Efendi, Sami Efendi, Necmeddin Okyay ve Hamid Aytaçtır. Hamid Aytaç, Osmanlı ile Cumhuriyet arasında köprü kurmuş, sanatın kaybolmaması için bir aracı olmuştur.

Batılılaşma hareketleri içerisinde mimaride, musikide, tezyinatta hep bozulmalar olmuş, bir tek hat sanatında

bozulma olmamıştır; çünkü hat sanatının batıda karşılığı yoktur, bu durum sanatın kendisini korumasına neden olmuştur.

Hat sanatındaki güzellik; kâğıt, kalem, is mürekkebi, aharlı kâğıdın buluşmasıyla ortaya çıkar. Tabi bunların yanında makta, bıçak, rika, kirpi diken gibi yardımcı malzemeler de vardır.

Hat sanatı da diğer klasik sanatlar gibi bir deryadır. Benim size burada yazdıklarım okyanusta bir damla gibidir. Ama dileğim o dur ki sizlerden heveslenenler, niyet edenler, hiç aklında yokken aklına düşenler için bir ışık olsun, yolun başı olsun. Ancak bu sanata başlayacak kişilerde azmin, çok çalışmanın ve güzel ahlak sahibi olmanın gereği üzerinde çok dururur.

Bu esnada sizlerle paylaşmak istediğim bir başka husus, benim içinde büyük bir şans olan Reis'ül Hattatin Sayın Hasan Çelebi ile tanışma ve sohbet etme imkanımın olmasıydı.

Sayın hocam, Bekir Er'in hocası olması hasebiyle, hocamızın icazet törenine şahitlik ettik. Benim için de son derece istisnai ve kıymetli anlardan biriydi.

İcazet; çok yalın anlamıyla hocanın öğrencisine, yazdığı yazıların altına imza atma yetkisini vermesidir. Yani biraz da Mevlâna'nın dediği gibi: "Hamdım, piştim, yandım." aşamasıdır.

Günümüz hat sanatı camiasında sadece ülkemizde değil dünyada da Reis'ül Hattatin olarak kabul gören Sayın Hasan Çelebi, gölgesinden istifade edilmesi lazım gelen koca bir çınardır. Allah ömrüne bereket versin. Var olsunlar, ricamızı kırmadılar. Öğrencilerime sizden mesaj götürmek istiyorum, dedim ve kıymetli öğrencilerim Hasan Çelebi üstadımız, hocamız siz gençlere der ki:

"Kültürünüze, hazinelerinize sahip çıkın. Bunlar size mirastır. Vaktinizi boşa geçirmeyin, sizlerin irşad görevine girmeniz lazım. Kültürümüzü de kaynağından, doğru yerden öğrenmek gerekir. Bu yüzden evvela Osmanlıca öğrenmelisiniz. Kelime hazneleriniz her gün zayıflıyor. Bakıyoruz Osmanlıca kelime biliyor; ama yazamıyor. Kültürün bir tarafını bilip bir tarafını bilmemek olmaz. Böyle irşad olmaz. Sırtımızda büyük yük var. Başkasının kültürüyle yazdıkları ile kendi kültürümüzü öğrenemeyiz. Bu yüzden çok çalışmanız lazım."

NASIL GİDİYOR SİZİN AŞK ACINIZ?

Ömer Faruk YAZIHARMAN

12/C

Nasıl gidiyor sizin aşk acınız? Yanıyor mu yüreğiniz, yirmi yaşında oğlunu toprağa veren ana kadar? Yanıyor mu yirmi yıl okutup büyütüp yedirip içirip gözünden sakınan bir baba kadar? Hain bir çatışmada sırtından vurulan bir asker kadar acı mı canınız ya da onu vurulurken gören arkadaşı kadar acı çekiyor musunuz? Hamile eşine meyve almaya giderken vurulan askerin eşi kadar ağlıyor musunuz? Akşam, evinde babasını beklerken hiç beklenmedik bir anda babasının şehadet haberini alan çocuğun üzüldüğü kadar üzüldünüz mü yandınız mı yüreğiniz? Sabah eşini: "Allah'a emanet ol" diye yolladığı eşinin, akşam şehit haberi gelince ağlayan eşi kadar ağlayabildiniz mi? Veya gurbette görev yapan, annesi arayınca: "Anne ben çok iyiyim, yerim çok iyi beni merak etme!" diyen Feyyaz Komiserin evini, şehit olduktan sonra öğrenenler kadar kötü oldunuz mu? (Evinde sadece sünger bir yatak vardı.)

Güvenpark'ta, Kumrular'da, Beşiktaş'ta patlatılan bombalarla can veren insanların ailesi kadar üzümlüp acı

çektiniz mi? Suriye'de patlayan bir bomba yüzünden altı aylık bebeği enkaz altında kalan anne kadar çaresizlik içinde kıvrandınız mı? Filistin'de sahil kenarında top oynarken can veren çocukların, gençlerin aileleri kadar acı çektiniz mi? Hakkari'de, Şırnak'ta, Diyarbakır'da asker, polis olduğu için toplum tarafından dışlanan vatan evlatları kadar üzüldünüz mü?

Darbe gecesi annesine: "Anne, ben bu eve ya şehit ya gazi olarak geleceğim, hakkını helal et" diyen Şehit Battal İlgün'ün annesi kadar ağladınız mı? "Operasyon var." Emrini duyar duymaz, G3'ünü alıp eşofmanlarıyla çatışan komutanın şehit olması kadar acı mıydı acınız? Maç sonrası patlatılan bomba yüzünden şehit olan polislerimizin, vatandaşlarımızın kederi kadar derin miydi kederiniz? Şimdi tekrar soruyorum: "Nasıl gidiyor sizin aşk acınız? Onların yüreği kadar acıyor mu yüreğiniz? Onlar gibi uykusuz kaldınız mı geceleri? Onlar kadar çaresiz misiniz? Onların yüreği gibi kan ağlıyor mu yüreğiniz?"

HALEP İÇİN SUSMA!

RÜMEYSA NUR FAKIOĞLU

11/C

Ey Müslüman! Uyuma senin kardeşin ölürken sen daha ne kadar susacaksın?

Halep'te o kadar Müslüman kardeşimiz katledilirken bizler neden bir şeyler yapamıyoruz?

Biz utanmayı başkalarına mağdur kalmayı 3 gün yemek yememiş zulüm gören küçük Halepli çocuktan öğrenirken sizler neden yardım etmediğiniz, bir çare bulmadığınız için utanmıyorsunuz?

Vicdanlarınız hiç mi rahatsız olmuyor? Kendinizi onların yerine koymuyor musunuz veya hiç mi hesap verme korkunuz yok? Unutma Müslüman kardeşim, senin bir de hesaba çekileceğin ahretin var, peki bunun hesabını verirken ne yapacaksın? Sadece kendimi düşündüm mü diyeceksin? Yoksa yardım eli uzatım mı diyeceksin karar senin kardeşim.

Düşünün sadece bir lokma ekmeğe muhtaç olduğu için şehit olmak isteyen o küçük yüreği buruk masum çocuğu; çünkü cennette ekmeğe yiyebileceğine inanıyor. Ama onca olan acılara, zulümlere, kederlere rağmen gözlerinin içi gülüyor bir yandan ise yardım çığlıkları yükseliyor o etrafa temiz bakan küçük gözlerin içinden. Peki bu sese kulak mı asacağız hiç mi vicdanlarımız cız etmeyecek. Halep'te bitmeyen bir katliam var! Halep yetimlerin, öksüzlerin yurdu oldu bu zulme bu katliama dur demek diğer Müslümanların elinde.

Sabredin kardeşim sabredin!" Şüphe yok ki ALLAH sabredenlerle beraberdir." Elbet bu zulümler bitecek ve hayırlı bir Fetih'e ereceksiniz.

Hız Yunus'u balığın karnından, selamete çıkaran RABBİM... Aynı dua ile sesleniyoruz sana. Ümmet-i Muhammed'i selamete çıkar. Rabbim sen onlara cehennemini şimdiden yaşat ki, ümmete uzanmasın artık elleri. AMİN...

ZAMAN

" Yangın var!" diye bağırmak ister bazen insan,
Sonra susarsın sessizlik çöktüğü zaman.
İçin yanar da yine susarsın.
Sükûnet hâkim olduğu zaman....

Yalan rüzgarları da eser insanların içinde.
Gerçek fırtınalar da
Fırtınalarımızda boğuluruz bazen.
İçimiz yandığı zaman.

Öylesi bir don ve yangın birleşir ki
İnsan gerçeklerden koptuğu zaman.
Ne zaman kurtulmak ister
İnsan kendi olduğu zaman.

RÜVEYDA ÜLKER DİMİCİ
11/C

RENKLERİN DİLİ

EMİNE ALAN

11/A

Çevrenize biraz daha dikkatli bakın. Okul giysileriniz ne renk? Anneniz en çok hangi rengi sever? Neden bazı yerlerde hep benzer renkler kullanılıyor, hiç merak ettiniz mi? Çünkü renklerin dili vardır.

KAHVERENGİ

Toprağın ve doğallığın rengidir. Ciddiyet, dayanıklılık, sadelik, dostluk ve metanetin simgesidir. Toprağın rengi olduğu için kaybolmanın ve saklanmanın da rengidir. Aynı zamanda teklifsiz, rahat bir renk olarak kabul edilir. Bej gibi açık tonları ferahlığı, açık yürekliliği ve samimiyeti tanımlar. Kahverengi giyen ve seven kişiler dikkat çekmezler. Özel bir çevrede kendilerini rahat hissederler. Psikolojik rahatlık onlar için önemlidir. Bağımsız yaşamayı severler. Makul, tutarlı ve sabırlıdır. 1940'lardan bu yana Avustralya'da üç parçalı kahverengi giysi üretilmediği söylenir.

Not: Profesyonel toplantı ve iş görüşmelerinde kahverengi giysilerden uzak durun.

TURUNCU

Turuncu renk, kırmızı ve sarı ışıklardan oluşmuştur. Güç ve dayanıklılığın rengidir. Neşe ve bilgeliğin de rengidir. Gösterişin ve şatafatın rengi turuncu, uzun süre bakılınca gözü yorar. Turuncunun açık tonları romantik duygulara hitap eder. Turuncu rengi seven kişiler genelde dışa dönük, hareketli ve neşelidir. Sosyal ilişkileri kuvvetlidir. Bazen de gösterişe yatkınlık, sürekli haklı olma ve üstün gelme isteği görülebilir. Turuncu renk iştahı artırır ve tat alma duygusunu tetikler.

PEMBE

Kırmızı ile beyazın birleşmesi ile elde edilen pembe, kırmızı gibi canlılık verir; ama daha yumuşak bir renktir. Sakinleştirir, rahatlatır. Uyum, neşe ve şirinliğin simgesidir. Çocuksuluğun rengidir. Sabah güneşinin yansımasıdır. Sağlıklı olmanın ve daima genç kalmanın rengi olarak da tanımlanabilir. Pembe; çekicidir, ilkbaharın ve hayallerin rengidir. Romantik ve saf aşkın sembolüdür. Parti ve eğlencenin, şekerlemelerin, kız bebeklerin rengi olmuştur. Müşterilerin pembe renk giyen kasiyerlere karşı daha rahat ödeme yaptıkları saptanmıştır.

KIRMIZI

En sıcak renk kırmızıdır. Fiziksel anlamda dinamizm ve gençliği, duygusal anlamda mutluluk ve azmi ifade eder. Kırmızı renk ilk anda dikkat çeker; ama uzun süre bakılırsa gözü yorar ve tedirgin eder. Kabalık, saldırganlık ve kızgınlığa yol açabilir. Kırmızı daha dışa dönük, hayal gücü yüksek ve özgüvenli kişiler tarafından tercih edilir. İştah açar. Bu nedenden gıda firmalarının çoğu logosunda kırmızı rengi kullanır. Tansiyonu yükseltir, kan akışını hızlandır. Üretici etkinlikleri harekete geçirmek ve pozitif düşünceleri yeniden canlandırmak için, kırmızı tedavi edici bir renktir. Kişiler, kırmızı tonlu mekanlarda zaman kavramını kaybederler. Kırmızı renk uykusuzluğa neden olabilir.

Not: Kırmızı ile zamanı unut, iştahın açsın, uykusuz kal.

SARI

Sarı ışığın, sevincin, üretim ve verimliliğin rengidir. Sevinç ve coşku verir. İlham vericidir. Gençliğin ve çekiciliğin sembolüdür. Dikkat çekiciliğinden ötürü taksiler sarıdır. Bilge ve bilgeliği, toplumsal yaşamı ve birlikte yaşamayı temsil eder. Sonbaharın tüm hüznünü içinde saklayan sarı, aynı zamanda özlemin de rengidir. Zihinsel faaliyetleri artırır. Cesaret verir. Midenin ve sinir sisteminin de rengidir. Sorumluluk ve yönetim gerektiren işlerde başarılı olan kişilerin tercih ettiği renktir. Sarı rengi seven kişiler ilgi çekmekten ve her şeyin kendi kontrolleri altında olmasından hoşlanırlar.

Not: Çinlilere göre sarı, asalet ve zenginliğin rengidir.

LACİVERT

Mavinin koyu tonlarından olan lacivert, düşüncenin rengidir. Sonsuzluğu, otoriteyi ve verimliliği simgeler. Fazla göze batmayan bir renktir. İnsanların üzerinde başarılı ve güçlü imajı bırakır. Lacivert giyen kişiler kendilerini daha inandırıcı ve karizmatik hisseder. Kozmik bir renk olarak da kabul edilir. Düşünce gücünü artırarak karar vermeyi çabuklaştırır.

Not: İş dünyası için vazgeçilmez bir renktir.

SİYAH

Matemin rengi olarak bilinir. Hüznü, yalnızlığı, sıkıntı ve endişeleri arttırıcı etkiler gösterebilir. Siyah renk aynı zamanda gücü, soyluluğu, ağırbaşlılığı, hırs ve tutkuyu da ifade eder. Makam arabaları bu nedenle siyahtır. Hakim olduğu ortamlara gizem katar. Siyah rengi sevenler; özgüveni yüksek, azimli ve kararlı, aynı zamanda hırslı, inatçı ve şartları zorlayan kişilerdir. Siyah hataları kapatan renktir. 45 saniye içinde depresif hisleri ortaya çıkarır.

Not: Japonya'da siyah mutluluğun rengidir.

BEYAZ

Bütün renkleri içinde barındıran beyaz saflık ve temizliğin simgesidir. Soğukkanlılığı, asaleti, masumiyeti, istikrarı temsil eder. Huzur ve güven verir. Düşünce gücünü artırır. Beyaz renk giyenler temiz, genç ve güvenilir olarak algılanırlar. Beyaz rengi tercih edenlerin hayal dünyaları geniştir ve soğukkanlı kişilerdir. Barışın rengidir. Bozulmamış, değerini kaybetmemiş ve kutsal sayılan birçok kavram beyaz renkle temsil edilir. Işığın sembolü olan beyaz, soğuk ortamlar yaratmak içinde kullanılır. Sağlık üzerinde akciğer, bağırsak ve şeker hastalıklarının tedavisinde beyaz renkten faydalanılır.

Not: Çinliler beyaz rengin matem rengi olduğuna inanırlar.

GRI

Siyah ve beyaz rengin değişik oranlarda karıştırılmasından gri renk elde edilir. Gözün en rahat algıladığı renklerden biridir. Ulaştırıcı ve denge unsurudur. Çoğu devlet kurumlarında tercih edilen renktir. Gri rengi sevenler genelde olaylardan uzak durmayı ve olaylara karışmamayı tercih ederler. Tarafsız kalırlar. Gri rengin baskın olduğu ortamlarda uzun süre kalmak, karamsarlığa sebep olabilir. Ulaştırıcı ve dengeleyici etkilerinden de faydalanmak için tamamlayıcı renk olarak kullanılır.

Not: Gri rengi tercih eden kişiler kuralcı ve tutucudurlar.

MOR

Mor renk, zenginliği, asaleti, lüks ve ihtişamı çağırır. Tarih, yüksek sınıfların, saray mensuplarının daima mor renkte giyindiklerini söyler. Bunun sebebi olarak da morun zor bulunan pahalı bir boya olması gösterilir. Mor, ruhsal dünyası ön planda olan, ağır başlı, asil kişilerin tercih ettiği renktir. Mor rengin koyu tonları hüznün etkisi verebilir. Açık tonları ise (lavanta-leylak gibi) ilham ve huzur verici etki yapabilir. Mor renk, vücuttaki hormonların ve salgı bezlerinin çalışmalarını da olumlu olarak etkiler.

Not: Mor rengi sevenler, sanat dallarında başarılı kişilerdir.

MAVİ

Yeryüzünde en çok karşılaşılan renktir. Kişilere rahatlık ve huzur verir, sakinleştirir. Araplar mavinin kanın akışını yavaşlattığını söylerler. Bu nedenle göz boncukları mavidir. Batıda, sakinleştirici etkisi nedeniyle intiharları azaltmak için köprü korkulukları maviye boyanır. Mavi, yeme içgüdüsünü azaltan bir renktir. Bu yüzden fastfood zincirleri iç dekorasyonda mavi rengi kullanmazlar. Diyet ürünleri mavi rengi yazı ve logolarında tercih ederler. Mavi, sezgi gücünün ve karmaşık zihinsel becerilerin simgesidir. Beyni rahatlatırken, içe dönüklüğü kabuğundan çıkarır.

Not: Yeryüzündeki en geniş yüzeyler mavidir.

YEŞİL

Doğaya hâkim olan renktir. Huzur verir, rahatlatır. Umudu, yeniliği, gençleşmeyi çağırır. Güven veren etkisi vardır. Bu nedenle banka logolarında tercih edilen renktir. Yeşil rengin yorgun kişiler üzerinde yatıştırıcı, sakinleştirici etkisi vardır. Sıcak havalarda serin, serin havalarda sıcaklık etkisi verir. Üretkenliği arttıran etkisi ile mutfaklarda, sakinleştirici özelliği ile de hastanelerde tercih edilir. Mide rahatsızlıklarına karşı direnci artırır. Hücrelerin yenilenmesini ve onarılmasını sağlar. Oturularak yapılan aktiviteler, konsantrasyon ve meditasyon için ideal renktir. Yeşil rengin olumsuz etkisi ise, aşırı rahatlama sonucu umursamazlık ve tembelliğe neden olabilir.

Not: Gözleri ve bedeni en çok dinlendiren renk yeşildir.

AHDE VEFA

Hız. Ömer (r.a), arkadaşlarıyla sohbet ederken huzura üç genç girer.

Derler ki 'Ey halife, bu aramızdaki arkadaş bizim babamızı öldürdü.

Ne gerekiyorsa lütfen yerine getirin.'

Bu söz üzerine Hız. Ömer (r.a), suçlanan gence dönerek:

Söyledikleri doğru mu, diye sorar.

Suçlanan genç, evet doğru, der.

Bu söz üzerine Hız. Ömer (r.a) anlat bakalım nasıl oldu, diye sorar.

Bunun üzerine genç anlatmaya başlar, der ki:

"Ben bulunduğum kasabada hali vakti yerinde olan bir insanım ailemle beraber gezmeye çıktık, kader bizi arkadaşların bulunduğu yere getirdi.

Affedersiniz hayvanlarımın arasında bir güzel atım var ki dönen bir defa daha bakıyor, hayvana ne yaptıysam bu arkadaşların bahçesinden meyve koparmasına engel olamadım, arkadaşların babası içerden hışımla çıktı atıma bir taş attı, atım oracıkta öldü.

Nefsime bu durum ağır geldi, ben de bir taş attım, babası öldü.

Kaçmak istedim; fakat arkadaşlar beni yakaladı, durum bundan ibaret" der.

Bu söz üzerine Hız. Ömer (r.a):"Söyleyecek bir şey yok, bu suçun cezası idam."

Madem suçunu da kabul ettin, der.

Bu sözden sonra delikanlı söz alarak:

"Efendim bir özrüm var." diyerek konuşmaya başlar.

"Ben memleketinde zengin bir insanım, rahmetli babam ölmeden bana epey bir altın bıraktı. Gelirken kardeşim küçük olduğu için saklamak zorunda kaldım.

Şimdi siz bu cezayı infaz ederseniz, yetimin hakkını zayı ettiğiniz için Allah (c.c) indinde sorumlu olursunuz, bana üç gün izin verirsiniz ben emaneti kardeşime teslim eder gelirim, bu üç gün içinde yerime birini bulurum." der.

Hız. Ömer (r.a) dayanamaz der ki:

"Bu topluluğa yabancı birisin senin yerine kim kalır ki?!"

Sözün burasında genç adam ortama bir göz atar, der ki:

"Bu zat benim yerime kalır."

O zat Amr İbni As (r.a)'dır.

Hız. Ömer (r.a) Amr (r.a)'a dönerek:

"Ey Amr (r.a), delikanlıyı duydun." der.

O yüce sahabî:

"Evet, ben kefilim." der ve genç adam serbest bırakılır.

Üçüncü günün sonunda vakit dolmak üzere; ama gençten bir haber yoktur.

Medine'nin ileri gelenleri Hız. Ömer (r.a)'e çıkarak gencin gelmeyeceği, dolayısıyla Amr İbni As (r.a)'a verilecek idam yerine maktulün diyetini vermeyi teklif ederler.

Fakat gençler razı olmaz ve babamızın kanı yerde kalsın istemiyoruz, derler.

Hız. Ömer (r.a) kendinden beklenen cevabı verir der ki:

"Bu kefil babam olsa fark etmez cezayı infaz ederim.

"Hz Amr İbni As (r.a) ise tam bir teslimiyet içerisinde der ki:

"Biz de sözümün arkasındayız."

Bu arada kalabalıkta bir dalgalanma olur ve insanların arasından genç görünür.

Hız. Ömer (r.a) gence dönerek der ki:

"Evladım gelmeme gibi önemli bir nedenin vardı, neden geldin?"

Genç vakurla başını kaldırır ve:

AHDE VEFASIZLIK ETTİ demeyesiniz, diye geldim der.

Hız. Ömer (r.a) bu defa Amr İbni As (r.a)'a der ki:

"Ey Amr (r.a), sen bu delikanlıyı tanıımıyorsun nasıl oldu onun yerine kefil oldun?"

Amr İbni As (r.a) vakurla cevap verir:

"Bu kadar insanın içerisinde beni seçti.

İNSANLIK ÖLDÜ dedirtmemek için kabul ettim." der.

Sıra gençlere gelir, derler ki:

"Biz bu davadan vazgeçiyoruz."

Bu sözün üzerine Hız. Ömer (r.a):

"Ne oldu, biraz evvel babamızın kanı yerde kalmasın, diyordunuz, ne oldu da vaz geçiyorsunuz?" der.

Gençlerin cevabı şu olur:

MERHAMETLİ İNSAN KALMADI DEMEYESİNİZ, DİYE

ATEŞ LAZIM OLDU!

Abbasîlerine ünlü halifesi Harun Reşit zamanında yaşamış olan Behlül Dana (VIII. yüzyıl), dönemin evliyasındandı. Zaman zaman aklından zoru olan kimselere has tavırlar takınır, herkes de bundan dolayı kendisini deli sanırdı. Ama bunu maksatlı yapardı. Behlül Dana, daima Harun Reşit'in yakınında bulunur, çeşitli sebepler hasıl ederek onu uyarırdı.

Bir gün Behlül Dana, üstü başı toz toprak içinde uzun bir yolculuktan gelmiş olmanın belirtileri ile Harun Reşit'in huzuruna çıktı. Harun Reşit sordu:

- Bu ne hal Behlül, nereden geliyorsun?
- Cehennemden geliyorum ey hükümdar.
- Ne işin vardı cehennemde?
- Ateş lazım oldu da ateş almaya gittim.
- Peki, getirdin mi bari?

- Hayır efendim getiremedim. Cehennemin bekçileriyle görüştüm, onlar: "Sanıldığı gibi burada ateş bulunmaz, ateşi herkes dünyadan kendisi getirir." dediler.

BEŞ KİŞİYLE ARKADAŞ OLMA

İmam Muhammed Bakır rahimehullâh şöyle buyurdu:

Babam İmam Zeynel Abidin Hazretleri bana:

"Beş sınıf insanla konuşma, arkadaş olma!" diye nasihatte bulundu.

"Babacığım, canım sana feda olsun! Beş sınıf insan kimdir? diye sordum. Buyurdular ki:

"Fâsık (Allah Teâlâ'nın emirlerine uymayan) kimse ile arkadaş olma. Çünkü o seni bir lokma yemeğe, belki de bundan daha az bir menfaate satar." "Daha azı nedir?" diye sordum. "Daha azı, elde etmek için hırslı olup da elde edemediği şeydir."

"Babacığım ikincisi kimdir?"

"Cimri ile arkadaş olma! Çünkü o, çok muhtaç olduğun bir zamanda, malını korumak için seninle alâkasını keser."

"Üçüncüsü kimdir?"

"Yalancı ile arkadaş olma! Çünkü o serap gibidir; yakın olanı sana uzak gösterir."

"Dördüncüsü kimdir?"

"Ahmak ile arkadaş olma! Çünkü o, sana faydalı olmak isterken zarar verir."

"Babacığım beşincisi kimdir?"

"Sıla-ı rahmi terk eden, yakın akrabalarıyla münasebeti kesen kimse ile arkadaş olma! Çünkü Kur'an-ı Kerim'de tam üç yerde böyle kimsenin melun olduğunu gördüm." (Ravzurreyâhîn)

HZ. EBÛ BEKİR (R.A)'İN TEVAZUU

Hz. Ömer (r.a), Medine'nin kenar mahallesinde oturan, yaşlı ve âmâ bir kadının, su ve yiyeceğini vermek ve ihtiyaçlarını gidermek için yanına gitmeyi âdet hâline getirmişti.

Her ne zaman o yaşlı kadının yanına gelse, başka birisinin kendisinden önce davranıp bütün ihtiyaçlarını karşıladığını gördü.

Defalarca böyle olunca Hz. Ömer (r.a) bu gelenin kim olduğunu tespit için takip etmeye başladı.

Bir de ne görsün?

O gelen kişi, zamanın halifesi Hz. Ebu Bekir (r.a)'dır.

Hz. Ömer (r.a): "Vallahi, demek ki o kişi sensin hâ! dedi.

İLLA EDEP

Bayram GÜRBÜZ

Meslek Dersleri Öğretmeni

İnsanoğlunun dünya ve ahiretteki en büyük ve sonsuz hazinesi, sahip olduğu güzel ahlâk ve edebidir. Onun, yani insanın bütün değer ve kıymeti de ancak bu ulvî ve şerefli hazinesinin kıymet ve değeri kadardır. Nitekim Cenâb-ı Hak, Hazret-i Peygamber'in yüksek değerini ifade sadedinde âyet-i kerimde:

"Şüphesiz ki sen, yüce bir ahlâk üzeresin." (el-Kalem, 4) buyurmuştur.

Hazret-i Peygamber -sallâllâhu aleyhi ve sellemde:

"Ben başka bir maksatla değil; ancak güzel ahlâkı tamamlamak için gönderildim." (İmâm Mâlik, Muvattâ, Hüsnü'l-hulk, 8) buyurarak vazifesini tarif etmiş ve bütün insanlık âlemine «üsve-i hasene», yani mükemmel bir ahlâk örneği olmuştur. Bu bakımdan edep ve ahlâk, dînin özünü teşkil etmektedir. Dinin özünün edep olduğunu bilen atalarımız, medreseye ilk defa başlayan çocuğun dersinin başına üç harflik bir kelime yazarak eğitime başlardı. Bu harfler: ا د ب yani elif, dal ve be harfleridir. Elif, kişinin eline, dal harfi kişinin diline, be harfi ise beline sahip olmasına işaret ediyordu. Çünkü edep, hayâ sahibi olmak efendimizin bize öğrettiğine göre imandandır.

Efendimiz (s.a.v)'in: "Hayâ imândandır." sözüyle anlatmak istediği şudur: İman insanı fena davranışlardan nasıl alıkoyarsa, utanma duygusu da tıpkı iman gibi insanın fenalık yapmasına fırsat vermez, onu kötülüklerden vazgeçirir. İnsana insanlığını hatırlatır. Onun herhangi bir hayvan olmadığını, aklına eseni yapamayacağını hissettirir. İşte bu nevi telkinlerle hayâ

imanı besleyip olgunlaştırır. Böyle olunca da hayâ insana ancak hayır kazandırır.

Her birimiz ilk emir gereği okuyup öğrenmekle mükellefiz. Ancak edepten yoksun bir öğrenme dinimizin emrettiği çerçevenin dışındadır. İlimle edep birlikte olduğu zaman din ve dünya güzelliği gerçekleşmiş olur.

Ahlak ve edep kuralları hayatımızın her anını çepeçevre kuşatmış durumdadır. Dinimizin bizden beklediği ahlaki güzellikleri geleneğimizle de asırlarca yaşatmış bir milletiz. Yemede, içmede, oturmada, kalkmada, yürümede, yatmada, konuşmada, ibadette... Hâsılı her şeyde edebine göre davranmak esastır. Ancak günümüzde hem manevi hem de milli değerlerimizin erozyona uğraması, bu güzelliklerin sadece kitaplarda kalmasına neden olmaktadır. Satır aralarında kalan edep bizi kurtarmayacağı için yaşantımızı gözden geçirmeli eksiklerimizi özellikle bir mü'min ve bir İmam- Hatipli olarak ivedilikle tamamlamalıyız. Yunus'a kulak verelim:

Edep ehli mazlumdur, zalim olmaz,
Edepsiz ilim öğrenen âlim olmaz.
Ehl-i irfan meclisinde aradım kıldım talep,
Her hüner makbul imiş illa edep illa edep.

Edep bir tâc imiş nûr-i Hüdâ'dan
Giy ol tâcı emin ol her belâdan
Son söz ilahi kelimadan: De ki; "Herkes kendi kişiliği uyarınca hareket eder.." (İsra,84)

Kişiliği ve karakteri İslam ahlaki üzere olanlara selam olsun!

Efendimiz (s.a.v)'in: "Hayâ imândandır." sözüyle anlatmak istediği şudur: İman insanı fena davranışlardan nasıl alıkoyarsa, utanma duygusu da tıpkı iman gibi insanın fenalık yapmasına fırsat vermez, onu kötülüklerden vazgeçirir. İnsana insanlığını hatırlatır.

EDEP İLE HAYA

MELİKE ŞEKER

10/B

Hırs rüzgarına kapılmış, ahlakını edepsizlik girdabında kaybetmeye ve merhametini şehvi duygularına kurban etmeye başlamış insanların çoğaldığı bir dünya ile karşı karşıyayız; hatta tam merkezinde yaşıyoruz. Adeta cahiliye döneminin hortladığı bir döneminden geçmekteyiz. Şeytan süsleyerek hazırladığı tuzakları ile inananları kendi Cehennemine doğru hızla çekmektedir. Yüce Allah Kuran -ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır: " Kendi yapmakta olduklarını, şeytan onlara süsleyip çekici kıldı. Böylece onları doğru yoldan alıyordu."(Ankebut, 38) Nefse çekici gelen bir yaşam tarzını benimsemeye başladı inananlar. Batılı yaşam tarzına özendiği televizyon dizileri, sinema ve buna benzer araçlarla bizleri zehirleyerek toplumun ahlaki değerlerini hiçe saydı. Günümüz insanı öyle bir hale geldi ki haya ve edepten yoksun bir şekilde kendilerince bir yaşam, bir aşk arar oldu.

Aşk diye bahsettikleri, dillerine doladıkları sözcüğün manasını sadece nefsanî istek ve arzuların oluşturduğunu zannederek hayatlarını köreltiler. Oysaki aşk bütün alemlerin canlı ve cansız varlıkların Allah'ı zikretmesi, Allah'ın bize şahdamarımızdan daha yakın olduğunu hissettirmesinin adı idi. Rasullah'ın(sav) adını duydukça onun kokusunun tüm varlıkların cihanı sarması, yedi kat semada ve yedi kat yeryüzündeki tüm varlıkların ona salat ve selam göndermesinin adıdır aşk. Merhametin, sevginin, muhabbetin kalpten kalbe yol bulmasıdır. Gönül erleri haya ve edeple tarif ederler: " Severim yaratılanı yaratandan ötürü." diyerek aşkı.

İnsanın edep ve haya perdesini yırtmış bir şekilde cahiliye döneminde panayrlarda kadınların köle olarak satılması, günümüzde ise evlilik programlarında

tesettürlüsü tesettürsüzü utanmadan aşk arar oldular. Ekranların yanı sıra sosyal medyanın bilinçsiz bir şekilde kullanılması, yenilenden içilene, ne giydiğinden, nereye gittiğine kadar özel hayatın mahremiyetine önem vermeksizin hayasızca paylaşımların sosyal medyada yapılması, toplumu hızla uçuruma sürüklemektedir. Muhakkak şurası bir gerçektir ki edep ve hayasını yitirmiş toplumlarda her türlü kötülük ve cahiliye adetleri meydana gelmeye başlar. İşte o zaman da ne insanların hayası ne de aile ocaklarının edebinin ve mahremiyetinin önemi kalır.

Bizim peygamberimiz (sav): " Yemeğinin kokusu ile komşunuza eza etmeyiniz." buyuruyor. Bugün kokuyla gösterişle çevredekilere hep eza veriliyor. Şimdi kavgalar ortada sevgiler ortada... Tabi ki hiç mahremiyet kalmayınca samimiyet de kalmıyor. Evin bereketi büyüklere saygıdır. Evin iffeti, örtülen perdedir. Sevginin iffeti gizliliktedir. Gözün iffetti göz kapaklarındadır. Utanma, haya, imandan bir şubedir.

Edep odur ki insanoğlunun vücudunda bulunan her hücrenin kul olduğunu, Rabbinin karşısında olduğunu unutmaması, ruh hamurunu onunla yoğurup hayatını onunla şekillendirebilme sevdasıdır. Edep odur ki hayatına Allah(cc) ve Resul'ünün(sav) muhabbeti ve aşkı ile yolunu gizen, Kurani bir hayat yaşamaya çalışan, edepsizlerin edepsizlikleri karşısında dimdik durabilen mümin ve mümine olabilmektir.

Ey Rabbimiz! Yüreklere edep hırkasını giydir, haya ve iffet perdesi ile ruhumuzu sar, gözlerimizi süsle. Allah'ım cümlemizi takva üzere yaşayan salih kullarının zümresine dahil eyle. AMİN!

ÜMMET- İ KAİME

Gönül ERDOĞAN - 12/A

Hepimiz; adaletin, ahlakın, alçak gönüllüğünün ne olduğunu biliriz; ama uygulamada var mıyız? Bunun gibi daha birçok farkında olmamız gereken sorular mevcut. Bu soruları, düşünen, cevabını arayanlar nerede? İçinde bulunduğu toplumun ahlakının düzelmesi için uğraşanlar ve ahlakı için şüpheye düşenler, sizlere sesleniyorum! Hz. Muhammed (sav)'in:" Kıyamet günü, bana en yakın olanınız, ahlakı en güzel olandır." sözü ile güzel ahlakı yaymayı deneyin bir de. Denediğinizde emin olun ki hayatınızda bir eksilme veya kötüye gidip olmayacaktır. Kimseyi düşünmeden kibirli ve gururlu olmak bizim bir dakika daha dünyada yaşamamızın garantisini vermeyecektir. " Kişinin büyüklüğü, takvası ile; üstünlüğü dindarlığı ile, şahsiyeti de güzel ahlakı iledir." diyen Hz. Ömer gibi büyük insanlar olduğu sürece toplumca bu sıkıntıları defedebiliriz. Yaşadığımız bu topraklarda cahiliye dönemi gibi bir devir atlatılıp tekrardan aile, sevgi, saygı gibi değerler kavuşmak hepimiz için hayır sebebidir. Resullullah (sav)'in: " Kardeşine zalim de olsa mazlum da olsa yardım et." Demesi üzerine bir adam: '2 Ya Resullullah, kardeşim mazlumsa yardım ederim; ama zalimse nasıl yardım ederim?" der. Resullullah (sav) de: "Onu zulümden alıkoyarsan bu ona yardım olur." Diye belirtir. Biz de İslam dünyasındaki Müslümanlar olarak bunun gibi aramızdaki yardıma muhtaçlara üzerimizde bir damla hakkı olanlara ve sevgiye muhtaçlara destek olmaya, bir ve dimdik ayakta olmaya dikkat etmeliyiz. Bizler, fark etmesek de günden güne değerlerimizi kaybetmek; din, dil, ırk ayrımı yapmaksızın hepimizi düşmanlığa sevk edecektir. Resullah(sav) buyurdular ki:" Müslüman, Müslümanın kardeşidir. Ona zulmetmez, onu tehlikede yalnız bırakmaz. Kim kardeşinin ihtiyacını görürse Allah da o sebeple onu kıyamet gününün sıkıntısından kurtarır.

Kim bir Müslüman'ı örterse Allah da onu kıyamet günü örter." Bu hadis yolunda ilerleyen bir toplum hem ahiret hem de dünya hayatını kurtarır. Bu hadis, eyleme geçirmede sıkıntı yaşayanların ise kendilerinden önce bir başkasına dua etmeleri onlar için en hayırlı olanıdır. Bu hayrı işlemek de bir su döngüsü gibi kişiye dönerek kişinin alçak gönüllü olmasını sağlar. Ne de olsa adalet topaldır. Ağır ağır yürür; fakat gideceği yere er geç ulaşır.

Bu dünyada huzurla yaşamak zordur. Kendimizden fedakârlık ettiğimiz sürece huzura kavuşuruz. Tebuk Gazası sırasında kıtlık ve kuraklığın oluşması nedeniyle Hz. Muhammed (sav) zenginleri yardım için toplamıştır. O gün Hz. Ömer, Hz. Ebubekir malının tamamını verince: "Anam babam sana kurban olsun ey Ebubekir! Hayır yolundaki her yarışta beni geçiyorsun.! Artık hiçbir şeyde seni geçemeyeceğimi iyice anladım." demişti. Hz. Ebubekir, yaptığı fedakarlıkla yeni bir çığır açmış, bu dünyada kimsenin baki kalamayacağını gözler önüne sermiştir. İnsanın aslında sonsuza dek yaşayamayacağını bilmesi ve her canlının bir gün ölümü tadacağını akletmesi gerekir.

Unutulmamalıdır ki toplumda iyilik ve kötülük bireylerde ortaya çıkar. Toplumun eleştirmek değil eksiklerini gidermek için çabalamak gerekir. İslam ilkesini benimseyen bir kişinin de yaşanılan veya var olandan şikayetçi olması Allah'a isyan olarak da algılanabilir. Bu yüzden bizim son uyarımız şu olmalıdır. "Ey Muhammed ümmeti, gecenin en karanlık anı, güneşin doğmasına yakın olan vakittir." Bu vakitte olan ümmet -i kaime: " Sevgide güneş gibi ol, dostluk ve kardeşlikte akarsu gibi ol; tevazuda toprak gibi ol, öfkede ölü gibi ol; her ne olursan ol ya olduğun gibi görün ya da görüldüğün gibi ol!" ki hepimiz aydınlığa hemen ulaşalım.

DİN NASİHATTİR

Aydan UZUNOSMANOĞLU - 11/A

"Bütün yaşam değerleri modasını kaybeder. Modası kaybolmayan tek değer: edep, haya, saygı ve namustur." **Hatun Muazzez Cebi**

"Edebe ulaşmadan ilim durağında inilmez. Edep, ilimden önce gelir." **Hz. Ömer (r.a)**

"Edebim elvermez, edepsizlik edene en güzel cevap susmak edebi elden gidene." **Yunus Emre**

"Çocuğunuzun yedi yıl oyun oynamasına müsaade ediniz ve yedi yıl ona yaşam edebini öğretiniz." **Hz. Ali**

"En insani davranış, bir insanın utanılacak duruma düşmesini önlemektir." **Nietzsche**

"Her kim edepten mahrum kaldı, cümle hayırlardan mahrum kaldı." **İbn Atâ**

"Ben edebi edepsizlerden öğrendim." **Lokman Hekim**

"Edep, dinin gerçeklerini bilmedeki ince anlayış, dünyanın geçici ve aldatıcı zevklerine aldanmadan Allah' ı hatırlatan bilgiler edinmek için yapılan eğitimidir." **Hasan Basri**

" Edep, bir insanda iyi ve güzel huyların tamamının meydana geldiğinin görülmesidir." **İmam Kuşeyri**

" Edep döküntüleri altın döküntülerinden daha hayırlıdır." **Hz. Osman**

" İnsanla hayvan arasında ki fark edeptir." **Mevlâna**

"En büyük edep, ilahi hududu muhafazadır, gözetmektir." **Abdül hâkim Arvasi**

" Çocukların utangaç olması, onların iyi ahlak sahibi olmalarını müjdedir." **İmam-ı Gazali**

"Bir milletin ahlakı, dişleri gibidir. Çürüdüğü nispette acısını hisseder." **Bernard Shaw**

"İlim meclisine girdim, kıldım talep, İlim tâ gerilerde kaldı, illâ edep illâ edep." **Ziya PAŞA**

" Ne ibrettir kızarmak bilmeyen çehren, bırak kardeşim tahsili; git önce edep, haya öğren!" **M. Akif ERSOY**

"Edep, aklın tercümanıdır. Bunun manası şudur: Herkes akli kadar edepli olur. Edebi kıt, ahlâkı bozok olana hakiki manada akıllı denmez." **Seriy es-Sakatî**

"Utancı giden kimsenin kalbi ölür." **Hz. Ömer (r.a)**

RAHMANIN KULLARI VE VASIFLARI

Melike ŞEKER – 10/B

Aslında istese de istemese de herkes Rahman ve Rahim olan Allah'ın kuludur. Bütün mesele, bu kulluğu gönüllü olarak istemek ve bu kulluğun farkına varmaktır. Buna iradi ve şuurlu kulluk diyoruz. Ayet ve hadislerde has kulların vasıfları şu şekilde sayılmaktadır:

"Rahmanın halis kulları yeryüzünde vakarla yürürler ve cahiller kendilerine laf attığı zaman "selam" deyip geçerler. (Furkan,63-74) Bu kullar Allah'ın rahmet ve sevgisini kazandıkları için " İbadür-Rahman" (Rahmanın kulları) diye adlandırılırlar.

Rahmanın has kullarının birinci vasfı, yeryüzünde vakarla hareket etmeleridir. Onlar zorba, kibirli, saygısız, kaba değil bilakis mütevazı, terbiyeli ve naziktirler ve başkalarını rahatsız etmezler, olgun tavırlarıyla saygıyı celb ederler. Tevazuyu, zillet değil izzet olarak kuşanırlar.

Gecelerini rabbine karşı secde ederek huzurunda durarak geçirirler. Gündüzleri kullara karşı olgun davrandıkları gibi geceleri de Rablerine karşı ibadet ve taat içinde bulunurlar.

" Ey, Rabbimiz! Bizi Cehennem azabından uzak tut. Çünkü onun azabı daima bir acıdır.' diye yalvarırlar. Secde ve kıyam halinde Rablerine teveccüh ederler, daima ve korkunç olan Cehennem azabından Mevla'ya sığınırırlar.

" Onlar, harcama yaptıkları zaman ne israf ne de cimrilik ederler, harcamaları bu ikisi arasında makul ve dengeli olur." İktisat, dengeli hareket etmektir. İsrif ve cimrilik ise ifrat ve tefrittir. İslam, denge dinidir. Müslüman da bütün hareketlerinde dengeli hareket eden kimsedir. Mevla, bizi "Ümmet- İ Vasat" (dengeli ümmet) olarak tanımlar. Zaruret, ihtiyaç için olmayan, meşruiyet çerçevesi dışında, faydasız harcamalar, israf sayılır. Rabbimiz, israf edenleri sevmez. Kuran'ın tabiriyle: " Müsrifler, şeytanların kardeşleridir." (İsra, 27) Peygamber Efendimiz(sav) de: " İktisat eden fakirleşmez." buyurmuşlardır. (Tecrid Tercemesi, 41135)

"Onlar, Allah ile birlikte başka bir ilaha yalvarmazlar." Allah'a ortak koşmak yani şirk büyük günahlardandır. İslam'ın esası tevhitir. Her şey Allah'ındır, her şey fanidir. Baki ise yalnız Allah'tır.

"Haksız yere Allah'ın dokunulmaz kıldığı cana kıymazlar." Küfür ve şirkten sonra en büyük günah, katil olmaktır. Kuran-ı Kerim'in tabiriyle bir kimseyi öldürmek, bütün insanlığı öldürmek gibidir. Mevla'nın en değerli eseri, yeryüzündeki halifesi, insandır.

"Müminler, zina etmezler, iffetlidirler." Zina nesli, soyu, soppu, aileyi açığa çıkarır. Zina apaçık bir hayasızlıktır. İnsan onurunu ayaklar altına alır.

"Onlar, yalana şahitlik etmezler. Boş ve manasız söz ve davranışlarla karşılaştıklarında onurluca çekip giderler." Müminler yeryüzünde Allah'ın hak şahitleridir. Yalanla iman bir arada bulunmaz. Dürüstlük, yararlı olmak, faydasız şeylerden uzak durmak müminin şiarıdır. Peygamber Efendimiz(sav): " Kişinin boş şeyleri, terk etmesi güzel Müslüman olduğunun alametidir."(Tirmizi, Zühd,11) buyurmuşlardır.

"Kendilerine Rablerinin ayetleri hatırlatıldığında kör ve sağır gibi davranmazlar." Müminler, Allah'ın kelamına karşı hassas davranırlar. Onları can kulağı ile dinleyip anlam ve hikmetini kavramaya çalışırlar, gereğince amel etmek için gayret gösterirler. Kuran-ı Kerim'i sadece güzel nağme olarak dinlemezler, onu Mevla'nın kendilerine gönderdiği bir mesaj olarak algırlar. Kuran, onların yol haritası olur.

Rahman'ın has kullarına ait bu sıfatlar, emek ve gayretle kazanılır. Bu sıfatları kazananlar ise hem dünyada hem de ahirette bahtiyar(mutlu) olurlar. Cenab-ı Hak, bu sıfatlara sahip kişilere şu müjdeyi veriyor: İşte bunlar, sabırlarının karşılığı olarak Cennette yüce makamlarla mükafatlandırılacaklardır, orada esenlik ve sağlık dilekleriyle karşılanacaklardır." Belirtilen bütün bu güzel sıfatları taşımak, kötü sıfatlardan uzak kalmak, ideal olmakla birlikte bu fiilen kolay değildir. Zira insan, melek değildir. Nefisle şeytanla iyi ve kötü duygu ve arzularla imtihan olunmaktadır. Bu imtihan, kulluk imtihanıdır, bu imtihanı kazanıp Rahman'ın kulu olmak da kaybedip şeytanın kulu olmak da mümkündür. Yüce Mevla, bizleri gerçek anlamda kendisine kul, habibine! ümmet eylesin. AMİN!

15 TEMMUZ VE VERİLEN DERSLER

Emine HOCAOĞULLARI

Meslek Dersleri Öğretmeni

Sevgili Gençler,

"15 Temmuz" deyince, hayatımızda unutamayacağımız bir geceyi hatırlayacağız ve anlatacağız; çünkü yaşananlar unutulmamalı ve geleceğe, doğru aktarılmalıdır.

Peki ne olmuştu 15 Temmuz gecesinde? İlk aklımıza gelen "Alçaktan Uçan F-16 Uçakları" değil mi? Bıraktığı ses bombasının hepimizde oluşturduğu "Aman Allah'ım ne oluyor?" panikleri...

Tarih kitaplarında okuduklarımızı, yoksa şimdi de biz mi yaşıyorduk? Düşman uçakları mıydı bunlar? İşgal mi ediliyordu yurdumuz? Televizyonu açtığımızda öğrendik ki; uçan F-16'lar bizim Türk uçaklarıydı. "O zaman bir terör saldırısı var! Bizi korumak, teröristleri korkutmak için; güvenliğimiz için uçuyorlar demek ki!" diye rahatladık bir an. Fakat bu an çok kısa sürdü; kafaları karıştıran iki haber birden yayılmaya başladı: Birinci haber: "Darbe Oluyor! Türk Silahlı Kuvvetleri yönetime el koyuyor." diyordu.

"Darbe" tarih kitaplarında yazan ve hatta bu darbelere tanık büyüklerimizin hayatta olduğu bir "askeri yönetimin işbaşı yapması" demekti.

"Neden ki? Neden darbe olsun?" diye düşünüyorduk ki ikinci dehşet haberler duymaya başladık. Uçaklar, resmî kurumları hatta TBMM'yi bombalıyordular.

Helikopterlerden de sivil halkın üstüne kurşun yağdırılıyordu. Tanklar genç, yaşlı, kadın demeden insanları eziyordu. "Hayır, hayır! Bu bir darbe olamaz!... Bu bir terör saldırısı olabilir ancak." dedirten olaylar yaşıyordu. Fakat teröristler de bizim gibi Türkçe konuşuyordu, üstlerinde asker kıyafeti vardı ve ısrarla "Türk Silahlı Kuvvetlerine direnmeyin!" diyorlardı. Yine Türkçe konuşan asker kıyafetli komutanlar, devletin televizyonunu istila edip: "Bu bir saldırıdır ve Türk Silahlı Kuvvetleriyle bir ilgisi yoktur. Silahlı kuvvetler içindeki bazı askerlerin kalkışması, yönetime el koyması çabasıdır ve sivilleri öldürmeleri affedilemez!" açıklamaları yapıyordu.

İşte tam da böyle bir panik durumunda bize zihnimizi toparlatacak, enerjimizi doğru davranmaya kanalize edecek, bizi kendimize getirecek bir ses yükseldi. Cumhurbaşkanımız halkı meydanlarda toplanmaya ve direnmeye davet ediyordu.

15 Temmuz 2016'da gözler önüne serilen bu tablo, hepimizin hafızasında kalıcı bir yer edindi. Peki sonra ne oldu? Darbeye teşebbüs edenler, sivilleri öldürenler sonuç alamadılar ve onlar tutuklanıp adalete teslim edildiler.

15 Temmuz'da hainlere verdiğimiz nice dersler var!...

Bu dersler nelerdi? Bu dersleri sırasıyla ele alalım:

a) "Yerli ve Milli Olmak" Dersi: 15 Temmuz gecesi uçaklara, tanklara, helikopterlere canlarını siper edenler oldu. "Bakalım ne olacak? Bekleyelim" demeden, "ülkem için; şimdi hemen!" dediler. Üstelik farklı yaşam tarzları olan, farklı siyasi tercihleri olan, farklı ırklardan olan insanlardı bunlar. Başka bir deyişle, milletimizin kendisiydi; "biz" idik.

Biz demek; tek bayrak, tek devlet, tek vatan, tek millet yaşasın diye, tüm farklılıklarımızı birer zenginlik olarak idrak etmektir. Birliğimizi, dirliğimizi bozmadan, aramızdaki fikir ayrılıkları, tercih farklılıkları ve yaşam tarzlarını bir parçalanma değil zenginlik saymaktır. Siyasi rekabetleri ülkeyi zayıf düşürecek kadar kıskırtmamaktır. Nitekim her türlü terör saldırısını da yerli ve milli olursak aşabileceğimizeyizdir.

b) "Demokrasi Dersi": Demokrasi demek, "seçme özgürlüğü" ve "seçilenleri kabullenmek ve desteklemek" demektir. Demokrasi demek, seçim dışındaki yollara itibar etmemek ve zorla, şiddetle gücü elde etmek isteyenlere izin vermeksizin milletin tercihini korumak demek. Halkın seçimini küçümsemeden, kendi tercihimiz olmasa bile seçim yarışını kazananları "Milleti temsil ediyor; çünkü millet seçti!" olgunluğuyla kabullenmek demektir.

15 Temmuz darbesini yapanlar "Yönetime el koyduk!" derken seçime gidip bu hakkı elde etmediler. Milleti temsilen bu hakkı kullanmadılar; hatta buna izin vermeyen millete bomba ve kurşun yağdırdılar. Eğer seçilenlerin zamanla bir hatası, eksikliği varsa bunun hesabı demokrasilerde sandıkta sorulur. Millete sorulur. Özellikle her seçimde halk tarafından seçilen Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a suikast girişimi de kabul edilemez. Zaten hainliğin, alçaklığın nesi kabul edilecek ki?

Türkiye tek vücut oldu ve demokrasiye sahip çıktı. Milli irade, kendi iradesine, onuruna bedel ödemeyi göze alarak sahip çıktı. Şehadet şerbetini içmeyi şerefi bildi.

c) "Şehadet Dersi": Kuşkusuz derslerin en güzeli, en yüceltici olanı şehadettir. Şehadet, Allah yolunda, onun rızası için çalışan millet ile onun şehadetini yudumlarken akan kanla boyanmış bayrağı dalgalandırmak içindir. O'nun rızası için hedefler seçen devlet gücü korunsun ve böylece tüm bu ideallerin yaşandığı vatan hep vatan kalsın, diye bu yolda ölümü şeref bilmektir.

15 Temmuz'da masum insanlara bomba atan, kurşun yağdıranların şehadet hedefi olabilir mi? Olamaz tabii... Çünkü Allah: "Bir masumu öldürmek; tüm insanlığı öldürmek gibidir!.." buyururken, masum insanları gözünü kırpmadan öldüren kalplerde Allah korkusu olamaz ki!...

Bu millet şehadeti en büyük paye bildiği için tarih boyunca medeniyetler ve imparatorluklar kurabildi. Vatanını her zaman şehadetle yaşatmayı tek yol bildi. Allah'ın izniyle kıyamete kadar da şehadet şerbetini içmeye hazır bir millet olarak kalacağız.

Peki, yerlilik, millilik, demokrasi ve şehadet verdiğimiz dersler oldu. Ancak bizim için ibretlik ve tekrar aynı hataya düşmemek için ibret alacağımız bir şey yok mu? Tabii ki var. O da bundan sonra "Allah'ın adıyla, maske takarak" bizi aldatacak münafıklara karşı daha uyanık ve tedbirli olacağımızdır. Çünkü nasıl Efendimiz (s.a) Medine'de güçlendiğinde münafıklar çoğaldıysa, biliyoruz ki biz de Allah yolunda, milletçe güçlendikçe münafıklar artacaktır.

Öyleyse biz de Peygamber Efendimiz 'in münafıklarla nasıl mücadele ettiğini öğrenmeli ve onun izinden giderek çağımızdaki münafıkları hak ettikleri dersi vermeliyiz.

15 TEMMUZ ŞEHİTLERİNE

Sen vatan kahramanı, demokrasi şehidisin.
Yine bir tarih yazdın, dünya bunun şahidi.
Bir mucize gösterdin 15 Temmuz gecesi
Can verdin vatan için, yoktu bunun ötesi...

O nasıl bir yürek binlerce tanka bedel?
Ölüm bile vız geldi, utandı senden ecel.
Seninle gurur duydu Boğaziçi Köprüsü.
Yeniden dile geldi Çanakkale Türküsü.

Yıldızları yağdırsak azdır senin üstüne.
Bak adını nakşettik kalbimizin üstüne.
Şehitler asla ölmez, ölümsüzsünüz hepiniz.
Bilin ki mahşere kadar kalbimizde yeriniz.

ÖZGE SAĞIR - 11/C

KARANLIK GECE

RÜMEYSA NUR FAKIOĞLU - 11/C

Yağmur yağdıktan sonra camda kalan izleri bilirsin de mi. Benim ülkemin de camlarında izler kaldı. Hatta o izlerin isimleri bile var. Ömer Halis Demir, Yunus Emre Ezer, Mustafa Karasakal, Sevda Güngör, Demet Sezen gibi birçok izin var Türkiye'm. O gün halka karşı ilk defa ateş edildi. İlk defa bereketli yağmurlar, yerine kanlı mermiler yağmuruna tutuldun. Sen ilk kez görmedin bu girişimleri 80 darbelerini, 60 darbelerini gördün; âmâ yıkılmadın, yıkılmazsın da senin bu topraklarının koruyacak vatan sevgisiyle kalpleri tutuşan çok gencin var. Kimse bu sevgiden vazgeçmez, geçemez de kolay kolay.

15 Temmuz senin en karanlık ve uzun gecendi. O karanlıklar içinde ışık gibi parlayarak şehit olanların oldu. Bir yandan da o geceden daha karanlık vatan hainlerin meydana çıktı.

Belki de bu olay senin için ne kadar olumsuz olsa da gerçeklerin gün yüzüne çıktı. İçinde barındırdığın dört köşede sinsice planlar yapan vatan hainlerinin masumane oyunlarına gelmeden buna son verdin. Tüm çabalarını boşa çıkardın, oyunlarını onların başlarına geçirdin ve geri püskürttün. O geceden daha karanlık olan vatan hainleri, anladılar ki bir ülkenin tek yürek, tek yumruk olduğunda hiçbir gücün, hiçbir alçakça saldırının kurbanı olmayacağını, bizleri bu vatan sevgisi uğrunda yıldıramayacaklarını anladılar.

O camdaki yağmur izleri geçmez Türkiye'm. Ne de olsa geçmiş unutulmaz. Bu ihanet mazide kalmaz. Sen güçlü olduğunu, bu ihaneti sineye çekmeyerek gösterdin. Ne mutlu ki sana Türkiye'm, korkak olmadığını, millî gücümüzü o hainlere kanıtladın. Bu ihanetin üzerinden ne kadar vakit geçerse geçsin, her an içimizde yaşıyor olacak.

Öyle bir onurdur ki vatan uğruna şehit olanların kardeşleriyiz biz. Kaç eve ateş düştü bilinmez. Türkiye'm ateşler sadece düştüğü evleri yakmadı, tüm Müslümanların tüm Türklerin evlerine, kalplerine düştü; fakat öyle bir gururdur ki onlar hak ettikleri makamlara erdiler. O karanlık geceden uzaklaşarak cennetin en temiz yerlerinde makamlarını aldılar.

Yine olsa yine yaparız bilirim. Çünkü biz bir ölür, bin diriliriz. Yüreklirimiz bin parça; ama biz o bin parçayı tek parça haline getirerek tek yürek haline geldik.

Vatan yıkılmaz bir bütündür. Asla seni yıkımlarına izin verme. Bu zamana kadar ayakta

Durdun bundan sonra da ayakta durmasını bilirsin, benim güzel ülkem.

PEYGAMBERE MEKTUP

Ayşe Serra KURŞUN - 8/B

Ey, herkesin sevdiği nur yüzlü insan!

Seni hiç görmeden seviyoruz. Ne olurdu seni görebilseydim? Ey, güvenirliliğin baş tacı! Ey, Allah'ın sevgili kulu! Müslümanlığı senden öğrendik, sen olmasaydın biz ne yapardık? Ey! Hayatını hep güzel şeylerle geçiren güzel insan, seni gibi olmak istiyorum; ama olamıyorum. Ey! Kalbi bembeyaz sayfalar gibi yıkanmış olan insan senin ayağını bastığın yerlere ben de basmak istiyorum. Ey! Çocukları çok seven insan, senin merhametin bizde hiç olmadı. Ey! Ağzından bir kere bile kötü söz çıkmayan insan, sen akarsu gibiydin; ama biz olmadık.

Ey! Erkek -kadın, yaşlı- genç, zengin-fakir, güzel-girkin ayrımı yapmayan Habibim, Cennette senin komşunu olabilmek için her namazımda gözyaşı döküyorum. Her ezandan sonra salavat getirip ezan duasını okuyorum. Ey, Muhammed'ül Emin! Senin gibi bir kalbe, asalete sahip olmadığım için çok üzülüyorum. Ey Resullullah! Seni rüyamda bir kere görsem, sesini duysam, seninle konuşabilsem. Ey! Hiçbir zaman kötülüğe kötülükle karılık vermeyen güzel insan, Cennette seni görürsem heyecandan bayılırım her halde. Ey! Güzelliğine ağaçların, hayvanların, yeryüzündeki tüm varlıkların hayran olduğu insan inşallah Cennette kavuşuruz. Allah'ım, sen bizi Cennetinde Peygamberimize(sav) komşu eyle, bize yüzünü görmeyi nasip eyle! AMİN!

SON PEYGAMBER HZ. MUHAMMED(SAV)'İN GÜZEL AHLAKI

MELİKE ŞEKER

10/B

Yüce Rabbimizin bize en güzel lütfu olan Peygamber Efendimiz Hz. Muhammet (sav) her yönüyle muhteşem bir kişiliğe sahiptir. O, bizim bu dünyadaki rehberimizdir. " Onun ahlakı Kuran'dır." Derken Hz. Aişe (ranha) onun Kuran-ı Kerim'de övülen güzel sıfatların tamamına sahip olduğunu, yasaklanan tüm çirkinliklerden uzak bulunduğunu ifade etmek istemiştir. Gayesi Nebevi ahlakın icaplarını yerine getirmek olan bir Müslüman'ın bunda muvaffak olmak için Hak ile olan ilişkilerinde Allah'a teslim olması ve O'ndan gelene razı olması gerekir.

Bir işe başlarken öncelikle " İslam'ın bu konudaki hükmü nedir?" sorusunu sormalı, "Rasullah(sav) bu durumda nasıl davranmamı isterdi?" sorusuna cevap aramalıdır. Hayatımızın her alanında Hakk'ın rızasını düşünerek yaşamalıyız. Efendimiz 'in ahlakından sonra hayasından da bahsetmek istiyorum. Ebu Said el Hudri (ra) şöyle der:" Efendimiz, örtünme çağına girmiş bir genç kızdan daha hayalî idi. Hiçbir zaman yüksek sesle konuşmamışlardı. İnsanların yanından yavaşça, tebessüm ederek geçerlerdi. Haya, edep ve nezaketleri sebebiyle kahkaha ile gülmezlerdi. Sadece tebessüm ederlerdi. " Hay, imandandır ve hayalî olan kimse Cennettedir. Hayasızlık ise kalbin katılığındandır, kalbi katı olan da Cehennemdedir." (Buhari, İman,16), " Haya, imandadır."(Buhari, İman, 3) Haya ölünce geride hayat kalmaz, hayası gidenin kalbi ölür. Zahirten canlı, lakin manen ölmüş bir kalp ile de Cenab-ı Hakk'a yaklaşmak asla mümkün değildir.

Zira haya kelimesi ile hayat sözcüğü aynı kökten gelmiştir. Hayanın varlığı, insanın canlı olduğunu gösterir. Hayasını kaybeden ise hayatını kaybetmiş gibidir. Rabbimiz, cümlemizi razı olduğu edep ve hayadan hisse alan, takva ve haya ile süslenen mümin kullarından eylesin. AMİN!

محمد

بایزانت و امی یارول

SEVGİLİ PEYGAMBERİM

Allah'ın sevgilisi,
Çok büyüktür rütbesi.
Her güzellik O'ndadır.
Muhabbet i canandır.

Aşıktır o ümmetine.
Gücümüz yok methine.
O, güzeller güzeli,
Canımızdan ileri.

Derde devadır sözleri.
Hep düşünür bizleri.
Anlatmaya güç yetmez,
O, güzeller güzeli serveri.

Makbule Sude KIZILTAŞ
8/B

NEVŞEHİR'DE GEZİLECEK YERLER LİSTESİ

SÜHEYLA KARAGÖZ - 11/A

Nevşehir'e yolunuz düşerse Nevşehir'de gezilecek yerleri ve tarihi yerleri sizler için derledik.

Zamanın yavaş aktığı, yüzyıllara meydan okuyan tarihi eserlerin ummadığınız anda karşınıza çıktığı, bozkırın sarıp sarmaladığı bir yerdir Nevşehir.

Şehrin merkezinde ve çevresinde tatilinize renk katacak, hayranlığınızı kazanacak birbirinden önemli tarihi değerler ve doğal güzellikler mevcuttur. Nevşehir'e gitmeden önce listemize göz atmanızı öneririz.

GÖREME AÇIK HAVA MÜZESİ: Bölgedeki en önemli turistik mekanlardan biridir Göreme Açık Hava Müzesi. Göreme sınırları içerisinde yer alır ve ilçe merkezine 2 kilometre mesafededir. Geçmişin izlerini günümüze taşıyan müze, doğal oluşum sonucu meydana gelmiş bir vadinin başında yer almaktadır. Göreme Açık Hava Müzesi, Kayseri Başpiskoposu Aziz Basil tarafından yaptırılmıştır. 1000 yıl kadar eğitime devam eden müze içerisinde, şapel, yemekhane, kilise, mutfak, manastır gibi alanlar yer alır. Olduğunuz andan kopup, geçmişe yolculuk yapmanızı sağlayacak olan müzede göreceğimiz önemli tarihi yapılar arasında; Elmalı Kilise, Yılanlı Kilise, Azize Barbara, Manastır, Aziz Basel Şapeli gelir.

HACI BEKTAŞ-I VELİ MÜZESİ: Nevşehir'in Hacıbektaş ilçesindeki en sık ziyaret edilen mekanlar arasında gelir, Hacı Bektaş Veli Külliyesi'nde 1964 yılında açılmış olan Hacı Bektaş Veli Müzesi. Üç avludan oluşan müze, Etnografya Müzesi olarak hizmete girmiştir.

DERİNKUYU YER ALTI ŞEHİRİ: Bölgeye gelenlerin ilk ziyaret etmek istedikleri, en çok merak ettikleri yerlerden biridir, Kapadokya'nın rengine renk katan Derinkuyu Yer altı Şehri. 85 metre derinliğinde olan yer altı şehri, en derin ve en geniş yerleşim alanlarından biridir. Sekiz katlıdır ve içerisinde: ahırlar, mutfak, okul ve yemekhane yer alır. İçeriye adım attığınız anda dünya ile bağınız kopacak ve eski dönemlere kısa bir yolculuk yapacaksınız.

TEMENNİ TEPEŞİ: Mistik bir atmosferi olan Kapadokya Bölgesi'ndeki Ürgüp'ün güzelliklerini seyrebileceğiniz en güzel yerlerden biridir, Temenni Tepesi. Peri bacaları, kaleler, camiler, kiliseler ve doğal güzellikler buradan daha

bir güzel görünür sanki gözünüze. Tüm karmaşadan sıyrılmış bölgenin büyüleyen güzelliklerini en tepeden seyretmek ruhunuzu aydınlatacak adeta. Burada, Temenni Tepesi'nin manzarası eşliğinde leziz gözlemelerden yiyip yanında da sıcak bir çay içebilirsiniz.

KAYMAKLI YER ALTI ŞEHİRİ: Kaymaklı kasabasında yer alan Kaymaklı Yer altı Şehri, Nevşehir'e 20 kilometre mesafede yer alır. 8 kattan oluşur ve genişlemesinde Roma ve Bizans dönemlerinin büyük etkisi vardır. Burada, bir koridorda tüm odalar birbirine bağlıdır.

IHLARA VADİSİ: Kapadokya Bölgesi'ndeki en güzel, en özel doğal güzelliklerden biridir, göğe kadar uzanan ağaçlarla çevrili Ihlara Vadisi. Kartpostalları aratmayan ve doğanın en güzel renklerini sunan vadi, Melendiz Çayı'nın görüntüsüyle birleşip benzersiz bir güzellik sunmakta ziyaretçilerine. Uzun bir yürüyüş parkuru olan vadiye girmeden önce, yolun başında vadiyi anlatan detaylı bir plan karşılıyor sizleri. Eğer hiç gitmediyseniz vadi içerisinde bulunan kiliseleri gördüğünüzde çok şaşıracaksınız. Yüzden fazla kilise olmasına rağmen sadece birkaçı gezilebilir durumda.

PAŞABAĞ RAHİPLER VADİSİ: Kapadokya Bölgesi'ndeki en büyüğü, en etkileyici yerlerin başında gelir, Kapadokya Paşabağ Rahipler Vadisi. Sanki yüzyıllar öncesinden kalmış, zaman durmuş gibidir burada. Avanos-Göreme yolu üzerinde, Kapadokya Zelve Vadisi'ne çok yakın bir konumdadır Paşabağ. Evrenin bir hediyesi gibi duran peri bacalarının küçüklü, büyüklü enteresan örneklerini görebileceğiniz bir yerdir burası. Paşabağ Vadisi'ni geçmişte rahipler ve din adamları kayalara oydukları odalarda inzivaya çekilmek için kullanmıştır.

ZELVE ÖREN YERİ: Nevşehir'de en dikkat çeken yerlerden biridir, üç vadiden oluşan Zelve Ören Yeri. Peri Bacaları bu bölgede yoğunluk gösterir ve Avanos'a 5 kilometre mesafede yer alır. Bölge özellikle 9. ve 13. yüzyıllar da Hristiyanların hem yerleşim hem de dini merkezi olmuştur.

BELİSIRMA KÖYÜ: Kapadokya'nın doğal güzellikleri ile çevrili bir köydür, Belısırma Köyü. Tüm yıl boyunca yerli ve yabancı turistlerin ziyaretçi akınına uğrayan köy Ihlara Vadisi'nin ortasında yer alır ve kenarındaki Melendiz Çayı ile güzelliği tamamlanır adeta. Ihlara Vadisi'ndeki ziyarete açık 14 kilisenin 7 tanesi Belısırma Köyü'nde yer alır. Direkli Kilisesi, Bezir hane Kilisesi ve Ala Kilise bu kiliselerden sadece birkaçıdır. Şirin mi şirin bir köy olan Belısırma 'da birçok lokanta vardır. Birbirinden şirin lokantalarda balık ve yöresel yemeklerin tadına bakabilirsiniz.

ERZURUM TÜRKÜ HİKAYELERİ

ROZA SONER

11/A

"DÜN GECE YAR HANESİNDE" TÜRKÜSÜNÜN HİKAYESİ

Erzurum'da bir oğlan, kızın birine sevdalanır. Ama ne sevda? Oğlan aşkıdan yanar tutuşur. Fakat kız oğlana yüz vermez. Çarşıda pazarda oğlan, kızın peşinde gezer durur deli divane. Günlerden bir gün kız oğlana hafif bir tebessüm eder ve mendilini yere atar. Oğlanın içinde güller açar Erzurum'un ayazında, çiçekler tomurcuklanır. Mendili alır, doyasıya koklar. Akşam olunca gider, kızın evinin bahçesine ve başlar bu türküyü söylemeye:

Dün gece har hanesinde yar bana yoldaş idi
Altın tiken üstüm yağmur yine gönlüm hoş idi
Türküler bir sevdadır insanımız sevdasını aşkını
eskilerde böyle dile getiriyordu. Yoktu o zaman
bugünkü gibi görsel ve sesli iletişim araçları ancak
türkülerle şarkılarla manilerle dile getirebiliyordu,
sevgiler.

"HÜMA KUŞU" TÜRKÜSÜ HİKAYESİ

Hüma kuşu adlı Erzurum yöremize ait olan uzun havamızın diğer türkülerde olduğu gibi bir hikâyesi mevcuttur. Kendini Erzurum'a adanmış büyüklerimizden bizlere kalan bilgiler neticesinde hikâyemiz şöyledir: Seferberlik ilan edilmiş, ülkedeki tüm gençler okuyan

okumayan tümü askere çağrılmıştır. Erzurum'un Ilıca nahiyesine bağlı Tikkir (Çiğdemli) köyünde Mustafa ve Gülbahar'ın dillere destan aşklarını bilmeyen yoktur. Evlenmelerine izin verilir ve evlenirler. Mustafa askere alınır. Gülbahar'ın iki gözü iki çeşmedir; ama yapacak bir şey yoktur. Vatan savunmasıdır. Mustafa gitmiştir ve Gülbahar her sabah kalktığında bahçeye çıkar, yavuklusunun yoluna uzun uzun bakarak geleceği günü bekler. Bekler; ama ne gelen var ne de haber. Gülbahar'ın bu durumu kaynanasını ve kayınbabasını çok üzmektedir. Gelinleri, her geçen gün eriyip gitmektedir. Hüma kuşuna bir cennet kuşu da denir. Çok yükseklerde uçar ve bu uçuşu günlerce sürer adeta bir haberci kuşu gibidir.

Mustafa'dan yıllarca haber gelmez. Ev halkı artık umutlarını kesmek üzeredir. Kayınbabası gelinin her sabah yavuklusunun yolunu gözlemesine, uçan kuşlardan haber istemesine o kadar üzüdür ki bu ağrı yakar. Hüma kuşu yuvasından havalanan ve çok yükseklerde günlerce uçan bir kuştur. Mustafa'yı da Hüma kuşuna benzeterek ve yine Hüma kuşunun çok yüksekte uçması haberci bir kuş olmasına atf ederek başlar söylemeye.

Kayınbabası bakın nasıl söylemiş:
Hüma kuşu yükseklerden seslenir.
Yar koynunda bir çift suna beslenir.
Sen ağlama, kirpiklerin ıslanır.
Ben ağlım ki belki gönül uslanır.
Sen bağ ol ki ben bahçende gül olım.
Layık mıdır yanim yanim kül olım.
Sen bey ol ki ben kapıda kul olım.
Koy desinler bu da bunun kuludur.

Daha sonraları bu ezgi ağızdan ağıza dolaşır. Rahmetli Fazlı FİDAN ağabeyimizin 15.12.1967 yılında derlemesi ve Hulusi SEVEN ağabeyimizin de radyoya besteleyip söylemesi ile Erzurum türküleri literatürüne kazandırılmıştır.

OKUL ÇIKIŞI

YAĞMUR SILA KANSOY

9/B

Çıkış ziline kulak tırmalayan sesi henüz boş koridorlarında yankılanırken, eski bankın rahatsız yapısı vücudumun ağrmasına neden olmuştu. Ders boş olunca dışarda beklemiştim. Yanımda duran ağır çantama kısa bir bakış attıktan sonra ayağa kalktım. Başparmağımı çantanın sert askısına takarken gözüm dışarı çıkan öğrencilerdeydi. Yüzler, yorgun; fakat sevinçli eve gidiyor olmanın mutluluğu. Mor, sarı, siyah ve her renkte montlar... Dikkat çekici renklere olan montlar, kabanlar etrafımdayken kafamdaki düşünceleri toparlamam zor oluyordu. Soğuk hava, bir tokat misali suratımı yalarken biraz daha sindim montuma.

Kafamda onlarca düşünce, önümde okuldan biriyle düz yolda ilerlemeye başladım. Sonbaharın renkli görünümü etraftaki binaları yeterince meşgul etmiş benziyordu.

Ağaçlardan düşen sarı, kırmızı ve turuncu renkteki yapraklar binaların çatılarında ve pencere pervazındaki yerlerini almışlardı. Şehirde sessiz bir cümbüş hüküm sürüyordu. Kulaklığımdan taşan müzik sesinin benden başkasına keyif vermediğini biliyordum.

Hızlı adımlarla taksilerin vızır vızır geçtiği caddeye ilerlerdim. Otobüs ve araba kornaları birbirine karışmıştı. Sürücülerin sarı ışığın yanmasına beklemeye bile tahammülleri yok gibi. Basıyorlar gaza. Bu acele neyin nesi. Sanki herkes bir yerlere yetişecek. Geç kalırlarsa dayak yiyecekler. Yetişirlerse madalya takılacak. Baktıkça

onların bu hallerine sinirleniyordum. Ben araba kullanırsam dikkatli olacağıma kendi kendime söz verdim, özellikle yayaların geçişine önem vereceğime. Kuru gürültü var caddede. İnsanın sinirini bozacak bir gürültü.

Dikkatle soğuk asfalta adım attım. Yavaş hareketlerle karşıya geçmeye çalışırken aklımda yorgunluğum vardı. Başıma ağrı veren bir yorgunluk... Seri adımlarım ayaklarımın birbirine dolaşmasına neden olurken bu durumdan pek de rahatsız sayılmazdım. En azından diğerlerinden hızlıydım. Nefesim hızlanmış, kalp atışlarım düzensizdi. Yerdeki taşlar ayağımın altından hoş sesler çıkartırken, nefesimi düzene sokmak adına yavaşladım. Renkli ambalaj kâğıtlarını örten sararmış yapraklar sokağın daha karışık görünmesini sağlıyordu. Mağaza camlarındaki renkli afişler ve indirim kuponları albenili yapılarıyla tam bir müşteri mıknatısı gibiydiler. Nasıl olmasın ki? İki alana bir bedava ve yüzde yetmiş indirim, her yaşta insana cezbedici gelebilirdi. Yolun bozuk yapısı yürümemi zorlaştırırken, çıplak ağaçları seyrediyordum. Kırılmış dalları açığa çıkmıştı. Bu durumdan dolayı utaniyor gibi duruyorlardı. Sanki sonbaharın gelmesini istemiyor gibiydiler. Yapraklarını seviyor gibiydiler.

Derin bir nefesi ciğerlerime misafir etmek istedim. Yavaşça soğuk havayı ciğerlerime doldurdum. Bir anda gelen titreme, mutluluk vermese de havaya karışan duman, tebessüm etmeme neden olmuştu. Bir iki saniye sonra havaya karışıp tamamıyla kaybolan sıcak duman, yüzümdeki tebessüm gibi yok olmuştu. Kafamı kaldırarak birkaç dakika gökyüzüne baktım.

Bulutların arkasına gizlenmiş güneş, havanın daha da soğumasına neden oluyordu. Siyah botlarım yerdeki yapraklara tezat bir görünümdeyken evimin bulunduğu sokağa girdim. Evet, evimi özlemiştim. Hem de hiç olmadığı kadar çok... Düzensiz taşlarla bezenmiş kaldırımda yavaş adımlarla yürüyordum. Her adımda eve biraz daha yaklaşmış olmanın mutluluğu vardı yüzümde. Aklımda ise sadece uyumak ... Rahatça uyumak...

SINAV KAYGISI VE BAŞETME YOLLARI

SINAV KAYGISI NEDİR?

Asım CEYLAN

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Öğretmeni

Kişinin sınav sonucunda elde edeceğini düşündüğü akademik başarısızlığı genelleyerek bunu kişiliğinin başarısızlığı olarak algılamasından kaynaklanan, dolayısıyla öğrenilen bilginin sınav sırasında etkili bir biçimde kullanılmasını engelleyen ve başarının düşmesine yol açan yoğun kaygı durumudur.

Sınav kaygısı aslında gerekli ve faydalıdır. Öğrenciyi öğrenmeye, bir amaç edinmeye motive eder. Faydalı olmayan yüksek ve aşırı kaygıdır. Aşırı sınav kaygısı başarısızlığa neden olur. İstenilen kaygı orta düzey kaygıdır.

SINAV KAYGISININ BELİRTİLERİ

1- Felaket yorumları içeren düşünceler, unutkanlık, dikkati toplayamama, konuları hatırlamakta güçlük gibi zihinsel belirtiler.

2- Gerginlik, sinirlilik, karamsarlık korku hali, panik, kontrolü yitirme hissi, güvensizlik çaresizlik ve heyecan gibi duygusal belirtiler.

3- Kaçma (ders çalışmayı bırakma, sınavı yarıda bırakma) kaçınma (ders çalışmayı erteleme, sınavı girmeme) gibi davranışsal belirtiler.

SINAV KAYGISININ NEDENLERİ

1-Zamanı Etkin Kullanamama;

Sınava çalışmaya geç başlama, konuların yetiştirilememesi veya erken başlanmasına karşın zamanın etkin kullanılmaması nedeniyle konuların yetiştirilememesi, konu tekrarın yapılamaması kaygıyı artırır.

2-Yanlış Ders Çalışma Alışkanlıkları;

Plansız ve programsız ders çalışmak, başarısızlığın en önemli kaynağıdır. Kişinin motivasyonunun düşmesine neden olur.

3-Mükemmeliyetçilik Düşüncesi;

Yaptıklarının en iyisi ve hiç hatasız olması gerektiğine inanan kişinin kaygı düzeyi yükselir.

4-Başarısızlık Korkusu;

Başarısız olma korkusunu yoğun yaşayan bireylerin kendilerine olan güvenleri azalır ve kaygı düzeyi yükselir.

5- Sınava Çok Fazla Anlam Yüklenmesi;

Kişinin potansiyellerine uygun olmayan amaç belirlemesi ya da sınavı kendini kanıtlayacağı bir platforma dönüştürmesi de kaygı düzeyini yükseltir.

6- Aile Baskısı;

• Ailelerin çocuklarından çok fazla beklentisinin olması ve çocuğun bunları gerçekleştiremeyeceği düşüncesi de kaygı düzeyini yükseltir.

SINAV KAYGISI İLE BAŞETME YOLLARI

1) Sınava planlı, programlı çalışma;

Planlı ve programlı ders çalışma, sınava yeterince ve zamanında hazırlanmanızı sağlar.

2) Sınav Zamanına Kadar Ders Çalışma;

Son ana kadar ders çalışmak, öğrenilenlerin karışmasına neden olacağından sınavdan bir iki gün önce ders çalışmayı bırakmak gerekir.

3) Uyku, Dinlenme ve Beslenme

- Sınav gecesi yeterince uyumaya çalışın.
- Sınavdan önce iyice dinlenin ve sınavı düşünmeye çalışın.

• Sınavdan önce fazla ve dokunacak yiyeceklerden uzak durun.

4) Düşünce ve İnançlar;

- Eğer başarılı olamazsam, aileme ne söylerim?
- Bu sınavda başarılı olamayacağım.
- Ellerim titriyor, ne yapacağım?
- Ben yetersizim. Aptalın tekiyim... gibi olumsuz ve

yıkıcı düşüncelerden mümkün olduğunca uzak durun.

Olumlu ve gerçekçi düşünceler oluşturmaya çalışın:

- Sonuç her ne olursa olsun, ailem beni seviyor.
- Bu sınavda başarılı olacağım.
- Elimden geleni yapacağım.
- Bu sınav için yeterleyim. Ben akıllı biriyim.

5)Doğru Nefes Alma ve Gevşeme

Sınav girmeden ya da sınav sırasında kaygı düzeyinizin artarsa, birkaç kez derin nefes alın. Ayrıca birkaç dakika gözlerinizi kapatarak sizi mutlu eden bir anıyı ya da bir yeri hayal edin. Bu rahatlamanıza ve düşünce odağınızın değişmesine yardımcı olacaktır.

Son Olarak;

Sınava en iyi yapabildiğiniz bölümden başlayın. Yapamadığınız sorulara çok zaman ayırmayın. Onları sona bırakın. Soruları, dikkatlice okuyun. Özellikle en sondaki soru cümlecğine dikkat edin. Üst üste birkaç soruyu yapamıyorsanız ya da dikkatinizin dağıldığını düşünüyorsanız, biraz mola verin.

ZAMANLA KAYBETTİKLERİMİZ

Derya ŞAHİN - 11/A

Bir gün insan virgülü kaybetti,
o zaman zor cümlelerden korkar oldu ve
basit ifadeler kullanmaya başladı;
cümleleri basitleşince düşünceleri de basitleşti.
Sonra ünlem işaretini kaybetti;
alçak bir sesle ve ses tonunu değiştirmeden konuşmaya başladı.
Artık ne bir şeye kızıyor ne bir şeye seviniyordu.
Hiçbir şey onda en ufak bir heyecan uyandırmıyordu.
Bir süre sonra soru işaretini kaybetti ve soru sormaz oldu,
Hiçbir şey onu ilgilendirmiyordu.
Ne evren ne dünya ne de kendi apartmanı umurundaydı.
Birkaç yıl sonra iki nokta üst üste işaretini kaybetti ve
davranış nedenlerini başkalarına açıklamaktan vazgeçti.
Ömrünün sonuna doğru elinde yalnız tırnak işareti kalmıştı.
Kendine özgü tek düşüncesi yoktu,
Yalnız başkalarının düşüncelerini tekrarlıyordu.
Düşünmeyi unuttu ve
Böylece son noktaya erişti.

GELENEKSEL TÜRK SPORLARI

KADİR KARAKOL / A12/C

1. CİRİT

Cirit, Türklerin çok eskiden beri bilinen ve davul zurna eşliğinde yapılan atlı savaş sporlarından birisidir. Mızrağın savaş aleti olduğu zamanlarda, atalarımız cirit oynayarak mızrak idmanlarına daha iyi hazırlanıyorlardı. Cirit, gözüpek, korkusuz yiğidin yetiştirilmesini, ata, savaşa, kana, yiğidin ve atın alıştırılmasını sağlayan bir oyundur.

2. ÇÖĞEN

Çöğen, günümüzde "polo" adıyla tanınan, atla oynanan bir spor olup Türklerin ünlü bir oyunudur. Çöğen, ekseriya altışar veya dörder kişilik karşılıklı iki ekip halinde ve at üzerinde geniş ve düz bir meydana oynanır. Çöğen denilen ucu eğri, çengelli ve sapı 1.30 m civarında bir değnekle oynanır. Oyundaki amaç, hakemin saha ortasında yere koyduğu topu (tepük), yarımşar saatlik devreler içinde, karşı takımın kalesine sokarak veya muayyen hedefe isabet ettirerek fazla sayı yapabilmektir

3. GÖKBÖRÜ

Gökbörü oyunu da, Türklerin eski ve milli oyunlarından birisidir. Cirit gibi atlı bir spor olan Gökbörü oyununun esası, at salıp koşarak oğlağı kapmaktır. Oyundaki oğlak, başı ve ayakları kesilerek içine saman doldurulduktan sonra karnından dikilir ve o gece su içinde bırakılır. Böylece hayvanın ağırlığı otuz kırk kiloyu bulur.

4. TEPÜK

Tepük (futbol) oyununun, Türkler tarafından ne zaman oynandığı kesin olarak tespit edilememiş ise de, bu oyunun Orta Asya'da oynandığını Kaşgarlı Mahmut'un Divânü

Lügati't-Türk adlı eserinden anlamaktayız. Adı geçen eserde, "Kurşun eritilerek oval şeklinde kalıplara dökülür ve üzerine keçi kılı, keçe veya başka bir şey sarılır. Bu büyükçe topla ayakla teperek oynanır." demektedir.

5. KAYAK

Tarihi kaynaklar, Türklerin kayak yaptıklarını belirtmektedir. Türkler, kayak sözcüğü yerine, "çana" sözcüğünü, kızak yerine de "çanak" sözcüğünü kullanıyorlardı.

Türkler, kemikten veya tahtadan patenleri ayaklarına geçirerek kışın en soğuk günlerinde bile, samur ve sincap avlayıp bunların ticaretini yapıyorlardı.

6. MATRAK

Matrak oyununun birçok çeşidi olmakla birlikte asıl bilinen türü günümüzdeki eskrim gibi uyumlu ve tartımlı hareketlerle dans eder gibi yapılandır. İki kişi arasında, bir çeşit gösteri gibi sunulan bu oyunda rakiplerin her birinin elinde bir tahta kılıç, ötekinde kalkan yerine yuvarlak bir yastık bulunurdu.

Matrak oyunu 160 çeşit oyunu ihtiva etmektedir. Bunlardan en ünlüleri: kesme, bağla, sanı, bagal, sürme, kulak, bağla-top, top-kafa adını taşıyan hareketlerdir.

7. TOMAK

"Tomak" sözlük manası itibarı ile, ağaçtan yapılan top anlamına gelir. Osmanlı İmparatorluğu döneminde Enderûn-ı Hümayûn'da oynanan oyunlardan birisidir. Bu oyunu oynayan sporculara "Tomakçı" adı verilirdi.

Tomak, bir ipin ucuna takılmış meşin bir topla oynanmaktadır. Taraflar tomaklarla birbirlerine saldırırlar. Tomak topu, içi kar keçesi ile sıkıca doldurulmuş, dolu olan tarafı yassı ve kamçı biçiminde örülmüş uzantısı ile elle tutma yeri bulunan, saplı bir araçtır. Bu oyunda amaç, Tokmak topunu rakibin sırtına vurmaktır, savunma ve atak sırasında çabukluk ve beceri göstermektir.

SURİYE MUTFAĞI

MOHAMAD FADİ MANSOUR / A12/C

Arap ve Kürt kültürünün mirasçısı olan Suriye mutfağı, Orta Doğu mutfaklardan etkilenmiştir. Ayrıca Suriye mutfağı yörelere göre de farklılıklar gösterir. Güney Suriye mutfağı, Kuzey Suriye mutfağı gibi birçok yörenin kendilerine ait zengin bir yemek hazinesine vardır. Suriye mutfağı ya da Mezopotamya mutfağı uzun bir geçmişe sahiptir yaklaşık 10.000 yıl öncesine dayanmaktadır. Günümüzde, hızlı yiyecekler, Arap, Kürt ve Batı mutfakları da oldukça popüler olup geniş miktarda bulunabilmektedir. Suriye mutfağı Kürtler ve Araplarla binlerce yıllık etkileşimle günümüze gelmiş gayet zengin ve farklı bir mutfaktır. Mutfağın temel malzemeleri kuzu eti, yöresel baharatlar, pirinç ve bulgurdur. Bu nedenle ağır yemeklerden oluşur.

Mutfağın temel bileşenleri kebablar, lahmacunlar, etli yemekler ve hamurlu tatlılar olup dünyanın her yerinde tanınmakta ve tercih edilmektedir. Fastfood tarzı Batı kültürünün de arttığı bu devirlerde, fastfoodla yarışabilir hızlı hazırlanabilen bir mutfaktır.

KAHVALTI

Suriyeliler, genellikle zengin bir kahvaltı tercih ederler. Tipik bir Suriye kahvaltısı, tereyağı, zeytin, yumurta, domates, salatalık, reçel, bal, kaymak ve (beyaz peynir, kaşar vs.) peynirden oluşur. Sucuk (yumurta ile yenebilir baharatlı sosis), pastırma, börek, simit, poğaçaya ve çorbalar, Suriye'de sabah yemekleri olarak yenilir. Kahvaltı için domates, yeşil biber, soğan, zeytinyağı ve yumurta ile hazırlanan menemen de yenilmektedir. Çay kahvaltıda servis edilir.

ÇORBALAR

Çorba, özellikle kış aylarında Suriye mutfağının vazgeçilmez bir parçasıdır. Mercimek çorbası, ezogelin çorbası, yoğurt çorbası ve tarhana çorbası en çok tercih edilen çorbalarıdır. Ancak Suriye mutfağı bunların yanı sıra sayısız miktarda çorbalar içerir. Etler, sebzeler ve baklagiller genellikle çorbaların ana malzemeleridir. Et suyu, un, yoğurt ve şehriye bu malzemeleri çorba haline getirmek için kullanılır.

ET YEMEKLERİ

Suriye mutfağındaki et yemeklerinin çoğu kebablar, köfteler, kuru fasulye ve tencere yemekleri sınıfındaki yemeklerdir.

Suriye mutfağında kebab, et, lahmacun kebab yemeği anlamı içerir. Genelde kebablar lokantalarda yenen ve ızgara yöntemiyle hazırlanan yemeklerdir. Kebablar arasında döner kebab en sevilen kebablar arasındadır.

Köfteler kıymanın ekmek içi, soğan ve çeşitli baharatlarla yoğrulmuş, şekillendirilip pişirilmesi yoluyla yapılan yemeklerdir. Izgara, fırınlama, kızartma veya sulu yemek olarak yapılabilir.

Sulu et yemekleri arasında güveç, kağıt kebabı ve çeşitli türlü ve yahniler sayılabilir.

SEBZE YEMEKLERİ

Suriye mutfağı, sebze yemekleri açısından çok büyük bir çeşitliliğe sahip bir mutfaktır. Dolmalar ve sarmalar, etli sebze yemekleri, kızartma sebzeler ve zeytinyağlıların sayısız çeşitleri mevcuttur.

Dolmalar ve sarmalar etli olarak hazırlanabilirler. Etili dolmalar kıyma, pirinç, soğan, domates ve biber salçası, çeşitli baharat içerirler. Dolmalar için en çok kullanılan sebzeler biber, kabak, domates, patlıcan ve soğan gibi sebzelerdir.

Etili sebze yemekleri, kıyma ve parça etin sebzelerin yanı sıra pişirilmesi yoluyla hazırlanırlar. Etili fasulye, karnıyarık, patlıcan musakka, etli kabak, etli bezelye, etli türlü, etli mercimek ve nohut, etli ıspanak, lahana ve pırasa dahil çok sayıda yemek mevcuttur.

Birçok sebze kızartılarak ve ızgara yöntemiyle pişirilebilir. Patlıcan kızartma, kabak kızartma, biber, domates, havuç ve mürver çok sevilen kızartma çeşitleri arasındadır.

Ayrıca zeytinyağlılar, Suriye mutfağında kendine has bir yer kaplar. Bu yemekler bazen daha ucuz olan diğer sebze yağlarıyla da hazırlanabildikleri halde zeytinyağlılar olarak bilinirler. Zeytinyağlı taze fasulye, fasulye pilaki, zeytinyağlı dolma bu sınıfa giren yemekler arasındadır.

Suriye mutfağındaki sebzeler arasında patlıcan çok özel bir önem taşır. Patlıcan sebze olarak dünyanın birçok ülkesinde yendiği halde çeşitlilik açısından Suriye mutfağını dünyanın en çok patlıcan yemeğine sahip mutfak olarak saymak bir abartma sayılmaz. Suriye mutfağında patlıcan dolma, kızartma, musakka, pilav, salata ve ızgara dahil sayısız patlıcan yemeği mevcuttur.

HAMUR İŞLERİ

Tandır ekmeği, lahmacun, etli ekmeği, pide, mantı ve börekler Suriye mutfağının en sevilen hamur işleri arasındadır. Ayrıca pilav ve makarnalar da bu sınıfa katıldığında çok geniş bir çeşitlilik ortaya çıkar.

Lahmacun ve pideler, genellikle lokantalarda fırınlama yöntemiyle hazırlanırlar. Bu yemeklerin çok sevilmesi nedeniyle bu konuda ihtisaslaşan lahmacun ve pide salonları ortaya çıkmıştır.

Börekler ise hem evde hem de lokantalarda hazırlanabilir. Çok sayıda çeşidi olan börekler, fırınlama veya kızartma yöntemleriyle hazırlanabilirler. Gene börek konusunda ihtisaslaşmış börek salonları mevcuttur. Kıyma, peynir, patates ve ıspanak en yaygın börek içleri arasındadır. Evlerde hazırlanan börek hazır yufka veya undan açılan yufka kullanılarak hazırlanır. Hazırlaması oldukça zahmetli olan su böreği ise açılan yufkanın suda kaynatılmasından sonra kullanılmasını gerektiren bir börek türüdür.

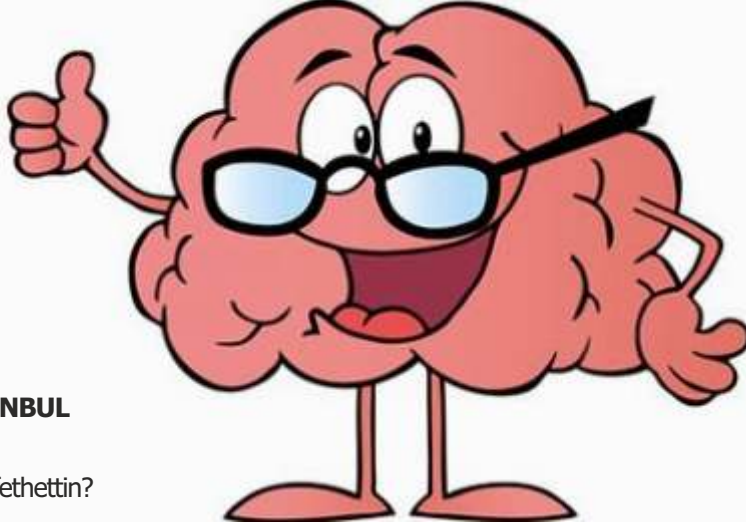
TATLILAR

Suriye mutfağı, tatlılar açısından çok zengin bir dünya mutfağıdır. Suriye tatlıları çok geniş bir çeşitlilik gösterir. Baklava, kadayıf, lokma gibi hamurlu tatlılar, muhallebi, keşkül, kazandibi, sütlac gibi sütlü tatlılar, hoşaf ve kompostolar, revani, helva, aşure ve kabak tatlısı gibi tatlılar geniş bir yelpazeye sahiptir.

Baklava Suriye mutfağı mutfağının en tanınmış tatlıları arasındadır. Çok ince açılmış yufkanın arasına fındık, ceviz veya antep fıstığı konularak pişirilmesinden sonra bir şerbetle tatlandırılması yoluyla hazırlanır. Tel kadayıf ise çok ince teller halinde satılan hamurla hazırlanır ve baklavanın içine benzer içlerle doldurularak fırında kızartıldıktan sonra şerbetle tatlandırılır.

HAZIR CEVAPLAR

HATİCE ÇAPAR - 11/C

FATİH VE İSTANBUL

Fatihe sorarlar:

-İstanbul'u niçin fethettin?

Cevap verir:

-Önce o benim gönlümü fethettiği için!

MEHMET AKİF VE OKUNAMAYAN YAZI

Mehmet Akif, Baytar Mektebinde müdür muavini olarak çalıştığı bir dönemde, muhasebeden gelen bir yazıyı anlayamaz. Yazıyı kaleme alan Salih Efendiyi aratarak yazıda ne demek istediğini sorar: -Salih Efendi iki türlü mana çıksın diye böyle yazdık, efendim cevabını verince, Akif dayanamaz ve: -Hayret doğrusu, der. Biz birini bile çıkartamadık da.

SULTAN ALPARSLAN VE EMİR ERİ

Sultan Alparslan 27 bin askeriyle Bizans topraklarında ilerlerken, keşfe gönderdiği askerlerden biri huzuruna gelip telaşla:"300 bin kişilik düşman ordusu bize doğru yaklaşıyor." der.

Alparslan hiç önemsemeyerek şöyle der:" Biz de onlara yaklaşıyoruz."

DİYOJEN VE KİBİRLİ ADAM

Dünya nimetlerine ehemmiyet vermeyen yaşayış ve felsefesiyle ünlü filozof Diyojen, bir gün çok dar bir sokakta zenginliğinden başka hiçbir şeyi olmayan kibirli bir adamla karşılaşır. İkisinden biri kenara çekilmedikçe geçmek mümkün değildir. Mağrur zengin, hor gördüğü filozofa:

- `Ben bir serserinin önünden kenara çekilmem` der. Diyojen, kenara çekilerek gayet sakin şu karşılığı verir: `Ben çekilirim.`

BERNARD SHAW VE CHURCHİLL

Bernard Shaw ile Churchill hiç geçinemez ve sık sık birbirlerini iğnelemiş. Bernard Shaw, bir oyununun ilk gecesine, Churchill`i davet etmiş ve davetiyeye de bir pusula ilıstirmiş:

- `Size iki kişilik davetiyeye gönderiyorum. Bir dostunuzu alıp gelebilirsiniz. Tabii dostunuz varsa.` Churchill, hemen cevap göndermiş:

- `Maalesef o gece başka bir yere söz verdiğim için oyununuzu seyretmeye gelemeyeceğim. İkinci gece gelebilirim, tabii oyununuz ikinci gece de oynarsa.`

EFLATUN VE ÖĞRENCİSİ

Bir gün Eflatun, öğrencilerinden birini kumar oynarken yakalamış ve şiddetle azarlamış. Talebesi:

- `İyi ama ben çok az bir paraya oynuyordum` diye itiraz edecek olunca Eflatun cevap vermiş:

- `Ben seni kaybettiğin para için değil, kaybettiğin zaman için azarlıyorum.`

NAPOLYON VE BİLMİŞ KADIN

Fransa hükümet ricalinden bir kadın Napolyon' un bir muharebede tenkide kalkışıp parmağını harita üzerinde gezdirerek: "Önce şurasını almalıydınız, sonra buradan geçerek ötesini zapt etmeliydiniz." gibi fikirler belirtmeye başlayınca, Napolyon: "Evet, demiş. Onlar parmakla alınabilseydi dediğin gibi yapardım."

BRANŞLARA GÖRE ÖĞRETMENLERİN KIZMA ŞEKİLLERİ

Merve YILDIRIM - 11/A

**DİN KÜLTÜRÜ VE
AHLAK BİLGİSİ:**
Laa havle ve kuvvete

OKUL ÖNCESİ:
Kayu ve pepe yaramazlık yapıyor mu?
Hayır! O zaman siz de yapmayın.

BİLGİSAYAR:
Pc'nin fişini çek,
kabloyu buraya getir.

MATEMATİK:
Küp kafalı mısın
oğlum sen?

FELSEFE:
Şu beyninizi
azcık kullanıp düşünün ya!

TARİH:
O mahrem suratına bir sille-i
Osmaniye nakşederim sekte -i
kalpten terk -i hayat edersin.

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI:
Seni ekine köküne ayırır
kalan parçalarını da noktalama
işareti olarak kullanırım yavrurum.

TÜRKÇE:
Suratın resmen
belirtisiz isim tamlaması

MÜZİK:
Oğlum, o flütü ensenden
çıkarcacağım yeter artık!

**REHBERLİK VE
PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK:**
Fallik dönemde ne yaşadın oğlum sen?

İNGİLİZCE:
Be quiet! Be quiet dedim,
bak hala konuşuyor.

COĞRAFYA:
Sana bir çakarım,
eksenin etrafında dönersin.

BEDEN:
Top mop yok, size!

SINIF:
Biz seneye 2'ye giderken
sen 1'den devam edersin artık hıh!

SOSYAL BİLGİLER:
Sana buradan bir vurursam,
ilkçağa kadar gönderirim.

ELEKTRİK ELEKTRONİK:
Sana buradan bir çarparım.

KİMYA:
Helyum gibi uçururum,
yeter artık!

FEN VE TEKNOLOJİ:
Annen baban akraba mı senin?

Bunları Dünyada Bir Tek Türkler Yapar

LÜTFİYE BETÜL ÜNVER

11/A

- Neredeyse herkese, her şeye takma isim bulmak.
- Ayran ve döneri aynı anda bitirmeye çalışmak.
- Düşün, lokanta vb. gibi yerlerde masaları birleştirerek oturmak.
- Otobüs, uçak, hastane vb. gibi cep telefonu kullanmanın yasak olduğu yerlerde gizli gizli cep telefonu ile konuşmak.
- "Nerelisin?" sorusuna cevap aldıktan sonra otomatikman "İçinden mi?" diye sormak.
- Gelin-kaynana çekişmesi.
- Yürüyüş veya dolaşma esnasında eline tesbih, değnek, sopa vb. almak.
- Büyüklerin yanında sigara-içki içmemek, bacak bacak üstüne atamamak.
- Kirlenmiş arabanın arka camına "Beni Yık!" yazmak.
- Japonları kastederek "Adamlar yapmış abi!" demek.
- Ortaokul ve lisedeki hatıra defterlerine yazarken "Bana kalbin kadar temiz bu sayfayı ayırdığın için..." diye başlamak.
- "Bizim askerdeyken bir çavuş vardı..." diye başlayan ve hiç bitmeyen askerlik anıları.
- "Geldiniz mi?" veya "Siz mi geldiniz?" gibi gereksiz sorular.
- "Kim o?" sorusuna "Ben!" diye cevap vermek.
- "Senin paran burada geçmez!" deyip karşıdakinin eline sarılmak.
- Telefonu açan kişiye kendini tanıtmadan "Orası neresi?" veya "Sen kimsin?" gibi sorular sormak.
- Düşünlerdeki takı merasimleri.
- Kar topunun içine buz veya taş koymak.
- Cep telefonu kullanımının yasak olduğu ortamlarda ille de görüşme yapmak.
- Herkes kaldırımdan yürürken, özellikle yolun ortasında ısrarla yürümek.
- Trafikte kırmızı ışıkta beklerken sarı ışık yanar yanmaz hemen kornaya basmak.
- Daha birinci telefon zili çaldığında telefonun başına dikilip, ama açmak için ikinci kez çalmasını beklemek.
- Cebinden çıkardığı paraların içinde en eskisini özenle arayıp bulduktan sonra parayı vermek.
- Dişlerini gazoz açacağı, fındık ve ceviz kıracağı olarak kullanmak.
- Tv'de film seyrederken filmin oyuncularıyla muhatap olmak (Dur oraya gitme öldürecekler seni.) vb.
- Gazete kağıdını en iyi şekilde kullanmak. (Cam silme bezi, külah, mendil, sofa bezi... vb.)
- Plastik yoğurt kabını saksı yapmak.
- Arabasının arkasına yazı yazmak. (Rahmetli de sollardı. Tek rakibim THY. Babam sağ olsun...)
- Tek abdestle beş vakit namazı kılmak için iki büküm kıvrınmak.
- Desenlerini çok beğenerek alınan yeni bir mobilyanın üstünü başka bir örtü örtmek.
- Tüp kaçıyor mu, kaçırıyor mu diye çakmakla kontrol etmek.
- Uçakta bulunan tanıdıklarına uçak havalandıktan sonra görmeyeceğini bildiği halde el sallamak.
- Tiki olan insanların tikleri ile uğraşmak.
- Şahin marka arabayı Doğan görümlü yapmak.
- Ağaçlara ve parktaki banklara kalp ve isim baş harfi kazımak.
- Aynı filme gidip filmin çıkışında filmi birbirlerine anlatmak.
- Arabayla yolda giderken tanıdık birini görünce arabayı şakadan onun üzerine doğru sürmek.
- Aldığı ıslak mendille önce ağzını, sonra elini yüzünü, sonra da masayı ve en son ayakkabılarını (Tasarruf yapmışçasına) silmek.
- Elektronik hesap makinesini, uzaktan kumandasını naylona sarmış, üzerine de ambalaj lastiği geçirmiş birini görürseniz o Türk'tür.

Sosyal Sorumluluk Projesi kapsamında Genç Ensar-Muhacir Buluşması

İlimiz Altındağ İlçesi Fatih Sultan Mehmet İlkokulu ve Çankaya Faik Güngör Anadolu İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin iki yıldır Ensar-Muhacir Kardeşliğinin geliştirilmesi doğrultusunda yaptıkları çalışmaları Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek Beyin katkılarıyla, Abdullah Efendi Lokantasındaki Sabah Kahvaltısıyla taçlandırıldı. Programımıza AB Bakan Yardımcısı Ali ŞAHİN, İl Millî Eğitim Müdür Yardımcısı Hilmi KARABACAK Ve Çankaya Millî Eğitim Müdür Yardımcısı Mustafa ÖZEL katıldı.

Ankara Büyükşehir Belediyesinin desteğiyle düzenlenen etkinlikle, Çankaya Faik Güngör Anadolu İmam Hatip Lisesi ve Fatih Sultan Mehmet İlkokulu'ndaki Suriyeli ve Türk öğrenciler kahvaltıda bir araya geldi.

Bakan Yardımcısı Şahin, burada yaptığı konuşmada, Suriye'deki kaos ortamının yeryüzünde bugüne kadar hukukun üstünlüğü ve insan hakları diye ortaya çıkmış birçok sahte medeniyetin de maskesini düşürdüğünü söyledi.

Şahin, "Biz demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü gibi değerlerden bahsederek Suriye'nin mazlum insanlarına, mültecilerine, muhacirlerine asla sınırlarımızı kapatmadık. Biz Suriye'nin, Halep'in kadınlarını, kızlarını, yaşlılarını, çocuklarını bir başkası olarak kabul edip Akdeniz'in o soğuk ve serin sularında boğulmaya mahkum ve terk etmedik." dedi.

Yaşadığı coğrafya için hak gördüğü barış, istikrar, huzur ve zenginliği bir başka coğrafya için haram gören medeniyetlerin, kendi hiçliğini ortaya koyduğunu ifade eden Şahin, şöyle konuştu:

"Halep'in çocuklarını Madrid'in çocuklarından, Halep çocuklarını Paris'in, Londra'nın çocuklarından ayırt ediyorsak bu yüzyıldan bu yana ortaya sürmüş olduğumuz medeniyet algısının çöküşü demektir. Bugün Suriyeli kardeşlerimize sınırlarını kapatan batı medeniyeti, maalesef kendi değerleriyle çelişmiştir. Suriyeli kardeşlerimiz sadece özgürlük istediler, sadece hukuk istediler, Paris'teki insanlar, Londra'daki insanlar, Madrid'deki insanlar, Berlin'deki insanlar hangi haklar

ile yaşıyor ise Şam'daki, Humus'daki, Azez'deki, Cerablus'daki kardeşlerimiz de aynı hak ve hukuklar içinde yaşamak istediler. İstedikleri tek şey buydu."

Çankaya İlçe Milli Eğitim Müdürü Mustafa Özel de yaptığı konuşmada, desteklerinden dolayı Avrupa Birliği Bakan Yardımcısı Şahin ve İl Milli Eğitim Müdürü Vefa Bardakçı'ya teşekkür ederek bu tür etkinliklerin öğrencilerin kardeşliklerinin pekişmesindeki önemine işaret etti.

Çankaya Faik Güngör Anadolu İmam Hatip Lisesi Müdürü Zekai Taşın da Suriyeli ve Türk öğrencilerin

buluşmasını ilk kez geçen yıl "Genç, Ensar, Muhacir Buluşması" adıyla sosyal sorumluluk projesi çerçevesinde gerçekleştirdiklerini söyledi. Taşın, bu şekilde öğrencilerin kaynaşmalarını ve birbirlerini daha iyi tanıyıp anlamalarını istediklerini ifade etti.

Çankaya Faik Güngör Anadolu İmam Hatip Lisesi Coğrafya Öğretmeni Rumeysa Erdoğan, Bakan Yardımcısı Şahin'e öğrencilerin ebru sanatıyla yaptıkları tabloyu takdim etti. Türk öğrenciler de yaptıkları el işlerini, Suriyeli öğrencilere hediye etti.

HAMAMÖNÜ SANAT SOKAĞI EBUR SERGİMİZ

İlkini ATO Sergi Salonunda, İkincisini TBMM Necati Kültür Evi'nde yapmış olduğumuz Ebru Sergimizi bu yıl Hamamönü Sanat Sokağı Sergi Salonunda yaptık. Sergimizin açılışına Şanlıurfa Milletvekili Halil Özcan'ın katıldı. Ayrıca Çankaya Başkent Halk Eğitim Müdürü Süleyman Soylu, Okul Müdür Yardımcımız Emine Hocoğulları ve Kurs Öğretmenimiz Demet Uysallı da da açılıştta bulundular.

ŞİFALI BİTKİLER

Ayşe ŞAHİN / 11/A

NAR, NAR SUYU VE NAR MEYVE KABUĞUNUN FAYDALARI:

NAR KABUĞU SUYUNDAN DAHA ÇOK KIYMETLİ

Çin'de bulunan hijyen enstitüsü ve çevresel tıp bilimi kuruluşunun yaptığı son araştırmada nar kabuğu suyuna oranla daha çok bileşen içermektedir. Yani nar suyu ve kabuğu ilaç gibi sağlığımıza katkıda bulunmaktadır.

Nar kabuğu içeriğindeki ellagik asit sayesinde birçok kanser türünde iyileştirici ve önleyici etkiler taşımaktadır.

Yine nar kabuğundaki flavanoitler, fenolik bileşenler, antioksidan sulardan daha çok fayda göstermektedir.

NAR, NAR SUYU VE NAR MEYVE KABUĞUNUN FAYDALARI:

Tac şeklinde başlığı ile adeta meyvelerin kralı haline gelen nar, her derde deva olarak adlandırılan bir meyvedir.

Nar suyu bağışıklık sistemini artırıp enfeksiyona karşıda vücudumuzu koruyan bir meyvedir.

Kalp sağlığını korur, kan şekerini ve kolesterolü dengeleyici etkileri vardır.

Nar suyundaki bileşikler içerik olarak hem kanserli hücrelerin etrafının sarılıp çoğalmasına engel oluyor ,hem de kanserde metastaz riskini arttıran kimyasalın etkisini düşürüyor.

Nar suyu ve kabuğu ile gelen sağlık esintisine siz de kapılın.

MAYDANOZ'UN FAYDALARI SAYMAKLA BİTMEZ.

Maydanoz doğada en çok faydalı olan otlardan biridir. Faydaları gerçekten çok olan bu otgiller üyesinin başlıca faydaları:

* Çok güçlü olan maydanoz, ödemelerin atılmasında faydalıdır.

* A vitamininin salgıladığı rodopsin ışık hassasiyetini de koruyarak göz sağlığını da korumaktadır.

* Akciğeri temizleyip öksürüğü kesen, aynı zamanda sinüslerin de açılmasına yardımcı olup sinüzit ve faranşit gibi hastalıkların önlenmesinde de yardımcı olur.

* Kalp hastalıklarında etkili kalbi koruyan ve hastalıkları baskılayan bir ottur.

* Zayıflamada ve kanser hücreleri ile savaşmada yardımcıdır.

* Ağızımızdaki kokuyu bastırıp güzel kokmasına yardımcı olur.

* İltihaplı romatizma (Romateid artrit) gibi hastalıklara yakalanma riskini aza düşürür.

Calسيوم deposu olan maydanoz, diş ve dişeti sağlığını da korumaya yardımcıdır.

MAYDANOZUN SUYU DA ÇOK FAYDALIDIR.

Maydanoz suyu birçok hastalıkta fayda göstermektedir. Böbrek taşlarının vücuttan atılmasına yardımcı olur.

Karaciğerde biriken yağlanmaları önleyip enzimlerin sağlıklı salgılanmasına yardımcı olduğu için karaciğer kaynaklı cilt hastalıklarının önlenmesinde de bolca maydanoz tüketilmesi önerilmektedir.

Afrodizyak etkisi ile de yüzleri güldürür. Demir eksikliğinde de önemli olan bu bitki soğuk algınlığında da etkisini kanıtlamıştır.

DOMATES VE HAYATIMIZDAKİ YERİ FAYDALARI:

Fayda açısından içeriği çok zengin bir sebzedir. Folikasit, karoten, likopen,B1,B1,A,K,flavonoid,proten, demir,kalsiyum ve bitkisel yağlar açısından bolca etkili bir gıdamızdır.

DOMATES ÇOK FAYDALI BİR SEBZEDİR.

Başlıca faydaları,

* Tansiyonu ve kan basıncını dengeler.

* Toksinleri vücutumuzdan arındırır.

* Kabuğu ile yenildiğinde cilde tazelik verir.

* Zengin lif kaynağıdır.

* Çok etkili diyet gıdasıdır.(yoğurt ile karıştırıldığında etkisini arttırmaktadır.)

* Bağırsakları rahatlatır, hazmı kolaylaştırıp kabızlığı önler.

* Vücudu zararlı ışıklardan korur.

Domates kullanımı çok kolay ve faydaları açısından da zengindir. Kalp hastalıklarında da etkileri çoktur, kansere karşı da çok etkilidir, içeriğindeki likopen kanserle savaşmada etkili bir maddedir. Sinirsel ve göz hastalıklarında da etkilidir. Kolesterolü dengeler.

GERÇEK TAZE ACI BİBER FAYDALIDIR.

Uzmanlar her ne kadar acı yemeyin, zararlıdır dese bile taze acı biberler oldukça faydalı besinlerdendir. Dünyanın her yerinde üretilebilen ve mevsimi olmayan bir sebzedir. A-K-E-C vitaminleri açısından zengin olan acı biber, tamtam bir sağlık deposudur.

İçerdiği , selenyum, demir, fosfor, potasyum ve manganez gibi mineraller sayesinde vücudumuzun ihtiyaçlarına cevap vermektedir. Sindirim sisteminin en iyi dostu olan acı biber lif açısından çok zengindir.

BAŞLICA FAYDALARI:

- * Vücutta rahatlatıcı ve sakinleştirici özelliği vardır.
  - * Kanserli hücreleri ortadan kaldırmaya yardımcı olur.
  - * Kanı hızlandırıp tansiyonu da dengeler.
  - * Eklem iltihaplanmalarında etkilidir.
  - * Özellikle kırmızı acı biber, c vitamini açısından daha faydalıdır.
  - * Bağışıklık sistemini kuvvetlendirir.
- Fayda açısından çok zengin olan taze acı biberleri bolca tüketmekte fayda vardır. Çok kuvvetli antioksidan özelliği vardır bu anlamda göz sağlığı açısından da faydaları kanıtlanmıştır.
- İçeriğindeki yoğun demir vitamini sayesinde kırmızı kan hücrelerini çoğaltıp kansızlıkla da savaştığı kanıtlanmıştır.

SEMİZOTUNUN FAYDALARI:

- Mide ve bağırsak sorunlarına karşı iyi gelir.
- Kabızlığı giderir.
- Kanı temizler.
- Sinir ve yorgunluğu alır.
- İçindeki omega 3 doymamış yağ asidi olup kansere karşı korur.
- Böbrekteki kum ve taşı doker.
- Bronşite iyi gelir.
- Kilo vermeye yardımcı olur.

PATLICANIN FAYDALARI:

- Kan basıncını arttırıcı özelliği vardır.
- Sindirim sistemini güçlendirir.
- Kilo vermeye yardımcı olur.
- Kolesterolü düşürmeye yardımcı olur.
- Kabızlığa karşı faydalı gelir.
- Tansiyonu düşürür.
- Bağırsakları yumuşatır.
- Kansızlığa iyi gelir.
- Damar tıkanıklığına karşı iyi gelir.
- Karaciğerin çalışmasına katkı sağlar.
- Böbrek rahatsızlıklarına karşı iyi gelir.
- Kalp çarpıntısını giderir.
- Kas kasılmalarını önler.

duvar yazıları

Enzel Nur ERİŞ 11/C

- Bakarsan bağ olur,
bakmazsan göremezsin.

Bülbülü altın kafese koymuşlar:
"Bu kafes kaç para eder?" demiş

Damlaya damlaya
bu kova akşama kadar
zor dolar.

Bir baltaya sap olamadım,
diye üzülme. Ya çekice
ya kesere sap olursun.

Çiçekleri dalından koparmayın,
kökünden sökün...

Gülü seven dikenine katlanır;
kaktüsü sevenin vay haline!

Deveye: "Niçin boyun eğri?" demişler.
Minibüsten yeni indim demiş.

FAALİYETLERİMİZ

TÜRK TARİH KURUMU GEZİMİZ

Türk Tarih Kurumu'nun hazırlamış olduğu 12 Mart İstiklal Marşının Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy adlı konferansa katıldık.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ VETERİNERLİK FAKÜLTESİ MÜZESİ GEZİMİZ

1 Kasım 2016 tarihinde öğretmenimiz H. Nurşen Yaglıoğlu eşliğinde 11-A sınıfı ile Ankara Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi Müzesi gezisi gerçekleştirilmiştir. Bu vesile ile konularımızın daha iyi kavranması sağlanmıştır.

ÖĞRENCİLERİMİZ YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ TANITIMINDA

7 Aralık 2016 tarihinde and 12A ve 12A sınıfları öğretmenimiz Havva Nurşen Yağlıoğlu eşliğinde Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesini gezdiler ve üniversite hakkında bilgi aldılar.

Ziyaretimiz sırasında bizimle yakından ilgilenen Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. M. Fatih Uşan Bey'e, Dekan Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Ünsal Dönmez Bey'e, Yrd. Doç. Dr. Fatma Ebru Gündüz Hanımefendi'ye, Arş. Gör. Ensar Baki Bey'e ve Arş. Gör. Emre İkbâl Açıkgöz Bey'e teşekkür ederiz.

HALEP 'TE İNSANLIK ÖLMESİN! KAMPANYAMIZ

Çankaya Faik Güngör Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencileri, Halepli kardeşlerini unutmadı. Öğrencilerimiz, okulumuzda başlattıkları yardım çalışması ile topladıkları 3.300 tlyi Halepli ailelere ulaştırmak üzere Türkiye Diyanet Vakfı 'na bağışladı. Bu özverili çalışmalarından dolayı öğrencilerimize ve velilerimize sonsuz teşekkürler.

TBMM ZİYARETİMİZ

Cumhuriyet Bayramı haftası dolayısıyla Müdür Yardımcımız Emine HOCAOĞULLARI eşliğinde öğrencilerimizle Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni ziyaret ettik. Okul başkanlık seçimlerini demokrasi etiğine uygun olarak gerçekleştiren adaylarımız ve ekipleri ile birlikte ülkemizin yönetildiği meclisi ziyaret ettik.

KALEMİN KALEMİM OLSUN PROJEMİZ

Çankaya Faik Güngör İmam-Hatip Lisesi olarak "Kalemim Olsun Mu?" projemiz kapsamında ÖSYM sınavlarında kullanılan kalemleri dönüşüm ağı çerçevesinde değerlendirdik ve kazan kazan metodunu uyguladık. Toplanan 300 adet kalem kutusu Kayseri Yahyalı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü aracılığı ile çevre köylerdeki öğrencilerin ihtiyaçlarının giderilmesinde kullanılmak üzere gönderilmiştir.

GELENEKSEL UMREMİZ

Umre ziyaretimizin üçüncüsünü, öğrenci ve velilerimizle okul müdürümüz Zekai TAŞIN ve meslek dersleri öğretmenimiz Bayram GÜRBÜZ rehberliğinde yaptık.

MTA TABİAT TARİHİ MÜZESİ VE ENERJİ PARKI GEZİMİZ

1 Mart 2017 tarihinde Çankaya Faik Güngör İmam Hatip Lisesi öğrencileri öğretmenimiz H. Nurşen Yağlıoğlu ve coğrafya öğretmeni Rümeyza Erdogan eşliğinde MTA Tabiat Tarihi Müzesi ve Enerji Parkını ziyaret etmişlerdir. Sınıf ortamında öğrendikleri konuları görerek pekiştirme imkanı bulmuşlardır.

HACI BAYRAM VELİYİ ANMA PROGRAMIMIZ

İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü'nün gerçekleştirdiği "Hacı Bayram Veli'yi Anma Programı", 13.04.2017 tarihinde, Nevzat Ayaz Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi konferans salonunda yapıldı.

Çankaya Faik Güngör Anadolu İmam Hatip Lisesi'nin hazırladığı anma programına, Çankaya Kaymakamı Kadir Çakır, İl Millî Eğitim Müdür Yardımcısı Cemal Büyüker, Şube Müdürü Mahmut Özsoy, İlçe Millî Eğitim Müdürü Mustafa Özel, şube müdürleri, okul müdürleri, öğretmenler, öğrenciler, davetliler ve hayırsever Faik Güngör katıldı.

Okulumuzda Coşkulu Kutü'l Amâre Kutlaması

Okulumuzda 05.05. 2017 tarihinde, "Kut'ül-Amâre Zaferi'nin 101. Yıl Kutlama Töreni" yapıldı.

Törene, İlçe Millî Eğitim Müdürü Mustafa Özel, şube müdürleri, okul müdürleri, öğretmenler, öğrenciler ve veliler katıldı.

İDLİP 'E YARDIMLARIMIZ DİYANET VAKFI ELİYLE KARDEŞLERİMİZE ULAŞTI

Diyanet vakfından okulumuza iadei ziyaret. Vakıf temsilcileri dünyanın dört bir tarafında yaptıkları yardım faaliyetlerini anlattılar. Öğrencilerimize kur'an-ı kerim hediye ettiler.

BAŞARILARIMIZ

'GENÇ NİDA" KIZ ÖĞRENCİLER KURAN-I KERİM YARIŞMASINDA BİRİNCİ OLDUK

Öğrencimiz Rüveyda KAYA "Genç Nida" Kız Öğrenciler Kuran-i Kerim Yarışmasında birinci oldu. Öğrencimizi tebrik ediyor ve başarılarının devamını diliyoruz.

Öğrencimiz Halit FİDAN Kur'an-ı Kerim Okuma Yarışmasında Ankara İl 4.sü oldu.

LISELER ARASI MEAL YARIŞMASINDA İKİNCİ OLDUK

Çankaya İlçe Müftülüğü ve Çankaya İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü işbirliğiyle Çankaya ilçesi sınırları içinde bulunan tüm lise öğrencilerinin katılımına açık olarak düzenlenen "Değerlerimizle Buluşalım Ödüllü Meal Bilgi Yarışması"nın finalinde ikinci olduk.

85 Kiloda Serbest Güreş
Ankara İkincisi ve Türkiye Üçüncüsü Öğrencimiz
Tarık Nezih RECEPOĞLU'nu Tebrik Ediyoruz.

TÜRKİYE TEKVANDO ŞAMPİYONU

Okulumuz öğrencilerinden Muhammed Emir Yılmaz Türkiye Taekwondo Şampiyonasında 10.kez birinci, Dünya Plaj Taekwondo Şampiyonasında birinci olan öğrencimizi yürekten kutluyor başarıların devamını diliyoruz.

DERGİMİZE DESTEK VERENLER

Birlik Mah. 502. Cad. No:8 Çankaya-Ankara
Tel: 0312 439 21 02 • Fax: 0312 439 21 02
info@sibainsaat.com • siba_insaat@hotmail.com

Menekşe inşaat

Ertuğrul MENEKŞE

ertugrulmenekse@gmail.com • 0 532 435 83 45

MEHMET YİĞİT DANIŞMANLIK

MEHMET YİĞİT

Danışman - Marka Vekili

Yatırım Teşvik - Dahilde İşleme İzin Belgeleri
Marka Tescili - Yabancı Sermaye İşlemleri

Ziyabey Cad. 1420. Sokak No:6/6 Balgat/ANKARA
Tel-Fax: 0.312.310 58 93 • GSM: 0.532.550 53 86

hakikat
kütüphane

Canon xerox

DİJİTAL BASKI & KOPYALAMA MERKEZİ

Tel : 0312 430 78 82 - 83
Fax : 0312 430 78 05
Adres : Cemal Gürsel Cad. No: 38/15-B
Kurtuluş - ANKARA
e-mail : hakikatkurtulus@hotmail.com
www.hakikatkurtulus.com

MAKRO
MERMER MADENCİLİK
İNŞAAT İTHALAT İHR. PAZ. A.Ş.

Hürriyet Caddesi No: 29/25-C Dikmen - ANKARA
Tel: (0312) 480 17 71 • Faks: (0312) 480 36 66

TESBİH ATÖLYESİ

Kişiyeye Özel Profesyonel Tasarımlar

Kenan KARAHAN
Kültür Bakanlığı El Sanatları Sanatçısı

Oltu Taşı - Kefiribur

Atatürk Bulvarı No : 107 Engürü Çarşısı Alt Kat
No :12 Kızılay /ANKARA Gsm : 0532 692 79 56

HALICI İSMAİL

KOLTUK TAKIMI
YEMEK ODASI TAKIMI
YATAK ODASI TAKIMI
KANEPE TAKIMLARI

Mimar Sk. 22/B
Dikmen / ANKARA
0312 480 30 50

Mustafa ATMACA
Yönetim Kurulu Başkanı
Chairman

phone : +90(312) 211 11 16
fax : +90(312) 211 11 16
e-mail : mustafa@atmaca.gen.tr
web : www.atmaca.gen.tr
adress : Gazi Mah. Şenol Cad. Aysu Sok.
No: 14 -Yenimahalle / ANKARA

Kaliteli Akaryakıt, Ucuz Akaryakıt

ANA AKARYAKIT Dağıtım Sanayi ve
Ticaret A.Ş.
İletişim Telefon Bilgileri
0312 440 42 81
0542 725 98 08

Deneyli Bilgi İçin
www.anapet.com.tr

Nergizler
yapı

Ceyhun Atuf Kansu Cad. No: 152/2 Balgat ANKARA
Tel: +90 312 473 67 44 - Fax: +90 312 473 65 47
www.nergizleryapi.com - info@nergizleryapi.com

Secil

İLKBAHAR - YAZ

Ehlibeyt Mah. 1271 Sk.

(eski 6.sok.) No:31

Balgat / ANKARA

Tel: (0312) 472 99 00

Fax: (0312) 473 05 05

www.secilstore.com

